

காந்தி

ஏ. வெந்தை
வினாக்கள்

ஸ்ரீ முனையன்

രക്കംതലീല

(റ ലു ന റ സ ക റ)

റന്മകർത്താ,

സ്വരംമി ബ്രഹ്മപ്രതി

പ്രകാശകർ,

ആരിരാമവിലാസം പ്രസ്തു ദി ബ്രഹ്മിപ്പോ,

ര ക റ സ ക റ

—:0:—

1128 •

വില അ: 1

“ആരിമവിലാസം” ഫ്ലൈ,
കെപ്പി.

1-00 പതിപ്പ്.
കാഫി 1000.

പക്ഷ്യവകാശം പ്രകാശകരിൽ

ര ണ്ട് വ ၁ കു°

സാമുഖ്യികനാടകങ്ങളിടെ കാലമാണിതു്. ഉദ്ദേശ്യം മായ ഒരു പശ്ചാസന്ധിയിൽ സാമുഖ്യപ്രയോഗങ്ങൾ അധിക മാറ്റിക്കും പൊതിവനക്കാണ്ടിരിക്കണംവോരി കാലത്തിന്നീര കാമുകിവാദകനാരായ കവികൾക്കു് അവയുടെന്നേരേ ക്രീഡ ട്രൂക്കളിയുക സാധ്യമല്ല. കാരണം കലാകാരരം സാമുഖ്യം ജീവിയാണു്. ഇന്ത്യയിലെ പ്രാന്തീയഭാഷാഭാഷിത്യങ്ങളിലെപ്പോരുന്നു ഇന്ന് സാമുഖ്യികപ്രയോഗങ്ങളെ അഭിമുചിക്കരിക്കുന്ന നാടകീയത്തികൾ വല്ലിച്ചുവരുകയാണു്. എന്നാൽ മേരയില്ല, എന്നീന്തിൽ മലയാളത്തിലെന്നപോലെ ഇത്രയധികം ഗഭ്യനാടകങ്ങൾ സാമുഖ്യികമായി ഇതു കൂടി നാടകത്തിൽ പൊടിച്ചുപൊന്തിയ ഒരു ഭാഷ ലോകത്തിലെവീം ദേരെക്കില്ലമേം എന്നതു സംശയമാണു്. വിശ്വേഷിച്ചു തിങ്കിതാംകുറിലെ ഘുഘുക്കമൊരായ എഴുത്തുകാരം, നാടക പ്രസ്ഥാനപ്രവർത്തകരാംകുടി ഇംഗ്ലീഷുകയായി ഇരകിവിട്ടി കൂടി (അച്ചടിച്ചതും അല്ലാത്തതുമായ) നാടകങ്ങൾ എത്രയാണു്? ദരിദ്രയായ മലയാളിസാമ്പത്തികൾക്കു് അവ തെള്ളു കിഡം ആരപ്പാസപ്രദമാണോ? ആവശ്യമുള്ളതുമാത്രം അവ ശ്രേഷ്ഠപ്പീകരണകാലം — ശാക്രമ്മാരത്യം ദേഹപ്പോര്യം മറ്റൊരു ഇന്നം ജീവിപ്പിക്കുന്നകാലം അതിനാത്തരംപറയുട്ടു്!

മൗലികവും സ്ഥാഭാവികവുമായ കാരണത്താൽ സാമുഖ്യികപ്രയോഗം അസ്ഥിച്ചുള്ള കുതികൾ പ്രായേണ തെരുകു ലിക്കമാകാൻവരും. എന്നെന്നാൽ ആ കുതി, ധാതോങ്ക

പ്രധനത്തിനവേണ്ടി രചിക്കപ്പെട്ടനാഭോ, അതു പ്രസ്തുപറിമാർഗ്ഗത്താടക്കപ്പും അതു കൃതിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന സാമുദായികാവല്ലൂം നിര്മ്മാശിത്തമാക്കുന്ന്. അനന്തരകാലങ്ങളിൽും അതു കൃതി ജീവിക്കേണമോ, എങ്കിൽ കാലഭേദങ്ങളാവമൾക്കിന്മായ കലാത്തപരതിന്റെ അവിരളിക്കുന്നല്ലും അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നേ മതിയും, കവിയുടെ കലാരില്ലൂചാതും, അതു കൃതിയുടെ ഉദ്ദേശത്തിന്റെ ക്ഷണിക്കതയിൽ അന്വശ്രദ്ധയുടെ വെന്നിക്കൊടി നാട്ടുന്നു. മ്രുഞ്ഞം, ഇമ്മൻ, ഇംഗ്ലീഷ് തടങ്ങിയ പട്ടണത്താറൻ നാട്ടസാഹിത്യരംഗങ്ങളിലെ വിവ്യാദങ്ങളായ സാമുദായികനാടകങ്ങൾക്കും ഇംഗ്ലീഷ് പരമാത്മാത്തിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. അതു തോതിൽ എല്ലാവുന്ന എത്ര സാമുദായികനാടകങ്ങൾക്കും നമ്മൾക്കുണ്ടോ? വളരെ ചുരുക്കം.

കലാഭവദശ്വയുംതിക്കണ്ണത ഒരു ഉന്നതനായ കവിക്കുട്ടി നേരിട്ടേണ്ടിവരുന്ന ഒരു വിഷമംകുട്ടി സാമുദായികനാടകപ്രസ്താവനത്തിലെണ്ണംഈക്കുതു് ത്രവിടെ ഓഫേഴ്സഭത്തു്. നാടകീയപാതയുംഈക്കിലുള്ള അപകടം, പാതയുംഈക്കിലുള്ള ഏരണ്ണനാറിയാൽ ഒരു ത്രാക്കുരുക്കാരനെ അതു തീരെ ബാധിക്കുന്നതല്ല എന്നാംകുട്ടി പറത്തുകൊള്ളുടെ. പ്രസിദ്ധനാടകകാരാം നിരുപക്കനമായ പ്രിജേസ്റ്റലാൽറായിപോലെ കൂഴങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ അവിടെ. ഭാവനാസന്ധനങ്ങായ ഒരു കവിക്കും ഒരു സമുദായത്തിന്റെ വ്യക്തിയെ—സാധാരണ്യവും കൂടിയെ—നാടകപാതമായി അംഗീകരിക്കേണ്ടിവരുന്നോ ഇണം” അതു ബുദ്ധിമുട്ടു നേരിട്ടുക. അതു കലാകാരന്റെ തീരുമ്പിക്കാരങ്ങളുടെ ജ വശപാസത്തിന്റെ എന്നു താങ്കളും

നാവാതെ ആരു വ്യക്തി, (പാതം) ശക്തിയായി കാരണത ക്ഷേരൂപോം കൂട്ടികളുടെക്കരും നേരിയ റമ്പുംവല്ലണ് പോലെ പൊതുത്തുകൾക്കുംപോകുന്ന! ബാബു പിജേസ്റ്റും അതുകൊണ്ടാണ് പറഞ്ഞതു, “സമുദ്രതിലല്ലാതെ കൂട്ടു ത്തിൽ തിരുമാലകളുണ്ടാക്കാറില്ല” എന്നു.

ങ്ങ കലാകാരനോ കവിയോ ആരുചിട്ടില്ല, ഈ സ്നേഹം അഭിഭാഷണം അറിയാതെയുമല്ല, ഒരു നാടകപ്രേമി എന്ന നിലയിൽ എറിയകാലമായി ചെയ്തുവരുന്ന കലാസേവനങ്ങളുടെ ശുട്ടത്തിൽ തൊന്തം ചില സാമൂഹായികനാടകങ്ങൾ എഴുതി ചെണ്ടു, എഴുതുന്നമുണ്ടു്. അംഗമിനെ എഴുതിയതിൽ നന്നാണു രക്തലീല. ദൈ നാടകിയതുതി എന്ന നിലയിൽ രഹസ്യാവിഷയകമായി ചിലതാങ്കൾ മുല്ലിക്കാൻ തൊന്തം ആമിച്ചി ചെണ്ടു. ആ ഗ്രൂപ്പത്തിന്റെ വിജയാചജയങ്ങൾ തീരുമാനി ക്ഷേണിക്കു നിജീൽ ക്ഷമതികളായ അനവാചകസഹായരാണു്. വേദ്യാനിംഗ്രാം, അന്ത്രക്കീരം, ഭരതരാഗം, ശ്രോദ്ധന തുടങ്ങിയ എൻ്റെ ഇതരനാടകങ്ങൾക്കു കേരളം സദയം നൽകിയ അംഗമാനകരമായ സ്പീകർണ്ണം ഈ രക്തലീല യൂട്ടുണ്ടാക്കമെന്ന പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഇതിന്റെ മുദ്രണം എററുട്ടതു, അതു ഓഗിയായി നിവർഖിച്ചു പുസ്തിലും പുസ്തിലീകരണശാലയായ ‘ആരാമവി ഉംസം’ ബുക്കബാധിപ്പൂഡ്യുടെ ഉടമസ്ഥരോടുള്ള എൻ്റെ നിസ്സീമമയുള്ളതുജ്ഞത ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുക്കു.

സ മ ഫ് ണ ന

ശി വം ഗ ത റാ യ
എൻ്റെ വദ്യമാതാപിതാക്കളിടെ
പാവനസ്ഥരണയ്ക്ക്.

കു മ 0 പ 10 തു കു റി

കിസ് കാമ	— നായിക
രംഗൻ	— ഒരു കോഴ്ച്ചവില്ലാത്തി (നായകൻ)
ക്രയരംജൻ വി. എ.	— പൂർണ്ണിച്ചി ചെറിയ യജമാനൻ
ശാരംക്രി	— ചെറിയ യജമാനന്നറ പ്രണയിനി
വാംബരപ്പൻ	— പത്രരിപ്പുംട്ട്
ദിംസുരൻ	— രംജീയലുവത്തകൻ
രംകൻ	— പൂർണ്ണിച്ചി സേവകൻ
വല്പുജമാനൻ	— പൂർണ്ണിച്ചി കാരണവൻ
പാപ്പൻ	— കാമങ്കിയുടെ സേവകൻ.
.പേപ്പൻവില്ലുന്നവൻ	
പേരംബിസുകൻ	
കോഴ്ച്ചവില്ലാത്തി	
-

“Oക്കോട്ടേലീ”

മുദ്രം റൂ. ۰

[തെരവിന്റെ വിഭന്നമായ തൈ ഓഗം. സ്രൂതസമയം..
പരിപ്പൂരിയും യുവാധുമായ തൈ കൊള്ളേളുവിലുംതും
വുഡശപ്പട്ട നടക്കിന്. മഹാരാജ യുവാധു്]

പാപ്പൻ:—(ഒക്കയടിച്ചും വിസിലടിച്ചും) ചെയ്തു! ഞാൻ
നില്ലാനേ. ഞാൻ നില്ലാനേ. ഞാൻ ചോദിച്ചുറിയാ
നണ്ണായിരുന്നു. പൂണ്ടി.

വില്യാത്മി:—ഉ—എന്താണു്?

പാപ്പൻ:— മുഖ്യമാണി.

വില്യാത്മി:— ഓ! ഓ! —കാൽം പറായടോ.

പാപ്പൻ:—അപ്പോ, നമ്മുടെ രമേഷഭാഗവത്തു സാർ! —അതു്
സാരുതനേന്നയല്ലോ?

വില്യാ:—അതു്? അതു്?

പാപ്പൻ:— രമേഷൻ, രമേഷൻ എന്ന വിളിക്കുന്ന അതു ആ
ഗോത്രത്തു് വീ. എ—ക്കാരൻ! കാളേജു ഷുട്ടാണ്.

വില്യാ:— പത്രവേജ്—സട്ടതു്— എന്തൊ ഇതു്. നീ
യാതു്?

പാപ്പ:—ഈവേനു, കാമാക്ഷിക്കൊച്ചുമു കാമാക്ഷിക്കൊച്ചുമു എന്ന കേട്ടിട്ടണോ?

വിഭ്രാ:—ഈവേനു, നീ കാമാക്ഷിക്കൊച്ചുമുയാണ്ടോ? ന നായി.

പാപ്പ:—അല്ല. താന്ത്രി. ആ കൊച്ചുമേരു സെർവിസ്കു് മിസ്റ്റർ പാപ്പൻ. മുഴുവൻ പേരു് മിസ്റ്റിസ് പന നാവൻ! മറേറതു് ടാമനപ്പോതു്—കൊച്ചുമേരുടെ—

വിഭ്രാ:—നിന്നക്കു രമേരുന്നുക്കൊള്ളിയു ആവശ്യം?

പാപ്പ:—ആവശ്യം എനിക്കല്ലു കൊച്ചുമുയുള്ളു്. ഇന്നാഴ്വാ ഒ പാട്ടക്കയ്യുറിയുണ്ടാക്കുന്നുണ്ടോ പാകോതരട. അന്നത്രുടങ്ങിയതാ കൊച്ചുയുള്ളു് ആ ദ്രോഹം. അവി ടാണ്ടിനു നുണ്ടു തോന്തിപ്പോയാൽ പിന്നതെത കമ ദയവാ. ഒരുത്തണ്ണേര നല്ലകാലത്തിനേ അഞ്ചിനു കൊച്ചുയുള്ളു് നന്ന തോന്തു. അവിടെന്താ ഒരു കുറവു് പണ്ടാരിനു പന്നം. അഞ്ജിനാളു്. തീററിക്കു തീററി, തീററി എന്ന പറഞ്ഞതാലോ, ഇണ്ടപ്രാ. വേണ്ടാതെ പാട്ട്, ചോറ്, ഇറച്ചി, വിഭഗങ്ങൾ, മായ, കാപ്പി, വിനൂട്ട് ബുംബും, വിണ്ണി—എന്നവുണ്ടാ—ആ പാ കോതരട ഭാഗ്യം.

വിഭ്രാ:—അഫ്പോറം നിന്നു അയച്ചതു് അയാളെക്കുട്ടി കുക്കാണ്ടുവച്ചിപ്പാനാണോ? അവിടെയെന്താ അയാളെ കുക്കാണ്ടുകു ആവശ്യം?

പാപ്പ:—അഞ്ചിനു വേണമെന്നു്! പിന്നു കൊച്ചുമുയുള്ള തോന്തന്മാ പാടം. കൊച്ചുമേരു പാട്ടുന്ന വച്ചു—കുന്തർപ്പുന്നം തോറുവോകും. ആ കൊച്ചുമുയുള്ളു ഇണ കുപച്ചുണ്ണു പാട്ടിൽ കമ്പംകേടിയതു് നേരുക്കുണ്ടോ.

വിഭ്രാ:—അപ്പോ നിനക്കു പാട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടായിരിക്കണ്ണ മെല്ലോ.

പാപ്പു:—എനിക്കെല്ലാം കറേറ്റുണ്ടോ. ഇല്ലാതവിട്ട പ രൂകയില്ല.

വിഭ്രാ:—എന്നാൽ നിജീന്ന പാട്ട്—കേരംക്കണ്ട്.

പാപ്പു:—അപ്പു, ഞൻ പായി. സിങ്കോറ് തേരോ നേനിങ്ങുത്തരാൻ. കു. ഓനാമായി ഞൻ പുക്കച്ചിട്ട്. കൊച്ചുമേട ഒഷ്യംപേട്ടിച്ചു ഇണ്ടിരാഡി. അങ്ങു ചിട്ടംപോയി.

വിഭ്രാ:—അതുതരാം. നിംഗൾ പാട്ട കേരംക്കണ്ട്.

പാപ്പു:—(പാട്ടാണ്)

വിഭ്രാ:—ഹീർ! നന്നായി. നീനക്കിനി വേരെ എന്തല്ലാം അറിയാം? കിളിയ്ക്കാനറിയാറുമാ?

പാപ്പു:—ജനിച്ചതിന്റെപ്പറ്റം അതു ചെയ്തിട്ടില്ല.

വിഭ്രാ:—ചുമട് ചുമക്കാണോ?

പാപ്പു:—എംഗേംഹ,

വിഭ്രാ:—ഉണ്ണാണോ?

പാപ്പു:—നാരായണൻ! നല്ല ലെഡിക്ക്. സുവമായുണ്ടാം.

വിഭ്രാ:—എന്നാൽ അതറിയാമെങ്കിൽ അതിനവേണ്ടി ഇനിമേലാൽ ഇണ്ടിനെ ഇം നാണവും മാനവുംകെട്ട് പണിക്കു നടക്കാതു. വല്ലവരും വല്ലവിധതിലും ഇവിച്ചുകൊള്ളിട്ടു ഉപദ്രവിക്കാൻ നടക്കാതു. അവ നൊരു സാധുക്കിട്ടിയാണൊരുമേശൻ! അവൻ തെന്തി ഇരുന്നാണ പറിക്കുന്നതു. അവനെപ്പിടിച്ചു അവി ദേക്കാണ്ടുവെന്നു് നാശപ്പെട്ടതുതു. അവനു ഞീനെ ജീവിച്ചുകൊള്ളിട്ടു. അതു മാനുമഹതി എങ്ങി

നെയും ജിവിച്ചുകാളിട്ട്. ഇനിമേലാൽ നിന്നെ ഇങ്ങിനെ കാണാത്തു” (പോകൻ.)

പാപ്പ്:—(നോക്കി) പിന്നെ? ഒക്കല്ലുന! ഇയാളുക്കാഡി വലിയ മറിംഡ്രേഷ്യകാരാക്കെ അവിടെ കുക്കുസു കംവലാ. വല്ല മാസ്ട്രേ—എ! — (പോയി)

പിശ്യം റണ്ട്

[ചുപ്പിച്ചിലെ ഗുഹപ്പുഴുവാടി—അൻ പ്രഭാതം. മേംതി ആനന്ദത്താടി ഉലാള്ളനും. ഏഴിലം നന്ദിനും.]

ശാഖർ:—എൻ്റെ അമ്മവെൻ്റെ ഭാഗ്യം എത്ര വല്ലതു! കൊട്ടാംപോലുള്ള മനിമാളിക! നദിനാംപോലുള്ള ഉല്ലാം! രാജകീയമായ സുഖാനഭവം! അമ്മാവൻ “എൻ്റെമേലുള്ള വാസലുംധിഘുരമാണെന്നിക്കി എൻ്റെ ലാമന്ത്രാട്ടിക്കളോട്”. അതുകൊണ്ട് ഇവ യേക്ക വെള്ളിലും പകൻകൈരടിക്കുവോറം എൻ്റെ അത്മാവു സ്വയം തണ്ട്രം കൂളിക്കുയാണ്. “ഈ കൊച്ചുചെട്ടികൾ പൂവിട്ടേബാറി എൻ്റെ കൊച്ചുച്ച തയം വികസിക്കുയാണ്”. (പാട്ടപാട്ടനും) ഈ വഴി തിനകളിൽ വെറുകടംപോലെ വഴിതിനങ്ങാ നില്ലു നാടു കാണാനേയും എൻ്റെ രാജേട്ടൻ, എന്തോ അത്മംവച്ചു് എന്നെ പൂഞ്ഞിരിതുകി നോക്കിം — തൊന്ത്രം നാണിച്ചുപോകം. സ്വപ്നം നട്ടനന്തരം

വളര്ന്തുന്ന ഈ സസ്യങ്ങളുടെ അപി എന്നതാണോ! കൈക്കാണ്ടു പണിച്ചുട്ടുക്കാതെ കണ്ണേരപ്പറത്തിൽ നം തിനാകമാറും ശീലമുള്ളവക്ഷം⁹ ഇതിന്റെ സ്വന്ദരിണാതുക്കാ. എന്നാൽ രാജേട്ടൻ¹⁰ ഇതെത്തു ഇഷ്ടമാണോ, അതു ജീവം വെദപ്പാണോ¹¹ അഥവനോ. ഞാനിതു ചെയ്യുന്നതു കണ്ണാൽ ബഹു വെദപ്പായി. എത്ര ഉൾന്ന് വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടായിട്ടും രാജേട്ടൻ¹² ഇതൊക്കെയാണെന്നില്ലോ. അഭ്യേഷത്തിനാറിയാം, പട്ട സ്വപ്നക്രിക്കില്ലോ ഗ്രാമിണക്കേഷമത്തിലാണോ ശാന്തി യും സമാധാനവും കടക്കൊള്ളുന്നതെന്നോ.

(അഭ്യേഷകൻ രാമൻ വന്നു നോക്കിയിട്ടു്)

രാമൻ:—രാമൻ പറയാമെണ്ടില്ലോ. ഇതു കൊച്ചുമ്പിണിക്ക ക്രിക്കു് അതുവരുമുള്ളതെല്ലോ. അഭ്യേം, അതയിരം പേരും ണ്ണു് തിനാട്ടിച്ചുകൂടിരും പാനിക്കളെപ്പോലെ പൂപ്പു തുഡി പറമ്പുകളിൽ കിടന്നരാണെന്നും. പാടാലത്തിനം, വെണ്ണല്ലോ വെള്ളംകൊരാൻ പൂപ്പുതുഡിക്കൊച്ചുതന്നു രംട്ടിതനെന്ന വേണം. തോട്ടത്തിലാണരാണെന്നും നോക്കാൻ വല്ലജമാൻ പറഞ്ഞിട്ടു് രാമൻവന്നു നോക്കിയാണ. എന്തു കുഴുമാണിതു്.

ഗ്രോമ:—കൈക്കാണ്ടു വേലവെയ്യുന്നതോ?

രാമ:—അംബത. കൊച്ചുമ്പിണിക്കരഞ്ഞു് കൈക്കൊണ്ടു വേലവെയ്യുന്നതു്. പൂപ്പുതുഡിത്തരവാടിലെ ഏകസന്നാം നലകുണ്ടി. ബോംബേലും മതിരാശിയിലുമൊക്കെ ഷോഡി പരിച്ചു ബി. എ. പാസ്സായ പൂപ്പുതുഡിയിലെ അട്ടത്തക്കിരിക്കാവകാരീയുടെ പ്രേമസ്വപ്നം.

ഗ്രോ:—രാമൻറെ നാക്കു് എപ്പോഴും എന്നിക്കു് ഇഷ്ടമല്ലോ. പ്രേമവും തേങ്ങാക്കിലയും കൈക്കെ ചാട്ടുന്ന നാവിൽ നിന്നും.

സാമഃ—അതിജൂമപ്പേക്കിൽ പറയുന്നില്ല. അതുണ്ടേണ്ടോ. അദ്ദേഹത്രപ്പറവി തക്കണ്ണിനൊന്നമറിഞ്ഞുകൂ. കാലത്തിനൊത്തു കോലം കെട്ടണം. അദ്ദേഹം ഒരു ബി. എ കാരണം. വിചാരിച്ചാൽ നാശ മജി സ്രോട്ട്. അപ്പേക്കിൽ താസിൽഡാർ. തനിക്കെന്തിനാ അ കോപുട്ടിക്കൈ. മജിസ്രോട്ടം താസിൽഡാങ്ങ മൊക്കെ പദ്ധതുമമടക്കി മുമ്പിൽ നില്ക്കും. സംഘി തമാണകിൽ സംഘിതും, സൗഖ്യമാണകിൽ സൗഖ്യരും. മഹാ കഭോരം അജംടിനയുള്ള ദേജീമാനന്നർ ഈ തു പഠാത്തു കേരിയിരിക്കേണ്ട ഒരു പെൻകണ്ടതു് ഇന്നത്തെ ലോകത്തിന്നർ ഒരു പരിഷ്റ്റാരവുമറിയാതെ ഈജിനെ കൂടിച്ചാൽ അതു പത്രിയപ്പു.

ശ്രാമഃ—ഹ! എനിക്കിഞ്ഞെന മതി.

സാമഃ—അതു കണ്ണതുപറഞ്ഞതാൽ പോരാ. നോക്കയ്ക്കേണ്ട ഇന്നത്തെപ്പറ്റി പാണ്ടിജൂമാണകിലും കണ്ണാൽ എന്തു പറ നേരുകളിലും ഈ വേഷത്തെപ്പറവി. ഹാഷ്കരിച്ചും ഒരു മലംപുസ്ത പാണ്ടിജൂമാണ് കൊച്ചുജമാനന്നർ ഓഞ്ചു എന്ന നാട്ടാക്കെ നാടും. ഇതാ ഈ വേഷം തന്നെ തെററും. അതിരും സാരി അംഗിമിഷം കെണ്ണേണ്ടു ഇരുജാമല്ലോ. അതെന്നെടുത്തു കൂടു? അ മുടി നേരു കഴുത്തുവരെ വെട്ടി കൂ പ്രാഥി പറ പറ പാറിച്ചിട്ടുകൂടു? അ മുഖത്തു് കരെ പാണ്ഡിട്ടുകൂടു? അ കാതിൽ ഒരു വിച്ഛവല വല്ലപ്പുണ്ടിൽ രണ്ടു ലോലാക്കു് നമ്മുടെ സ്ഥിതിക്കു തുക്കിക്കൂടു? അ കാലിൽ, പിന്നോറും പൊഞ്ചിനട കാത്തകവാനും രണ്ടു ഷൂഡു് ഇട്ടുകൂടു? നേരു കൂ. പാം! പക്കു ഒരു കാരുമുണ്ടു് അതെന്നും ഇട്ടുകൊണ്ടു് വെള്ളംകോരാറും പുല്ലപറി

ക്കാൻ കലവും ചട്ടിയും തേക്കാൻ ക്ഷേകയില്ല.
ചെ ചെ, ഇതു മോശോ! വളരെ മോശോ!

ശോമഃ—എനിക്ക വേണ്ടാ രാമാ, അതു പരിഹ്സാരമെന്നാം.
അഭതാക്കൈ സ്ക്രൂഡിലും കോളേജിലും സർക്കലാറാല
യിലുമൊക്കെ പാരിച്ചുചെണ്ണുങ്ങൾക്കാലേ?

രാമഃ—കൊച്ചുമ്പിണിക്കേന്താ കോളേജിലും ആനയേജിൽ
പാരിച്ചുകൂടായിരുന്നോ? വേണ്ടന്നവച്ചിട്ടും. ശീലാവ
തിയും പാത്രപുത്രവും മതിയെന്നവച്ചിട്ടും. അപ്പു
കുറു കാളേജിൽ പോതുവരാ ഇന്നനേത്ത എറിനു
നുറ ചെറുചെപ്പണ്ടകിടാങ്കളും. ഇന്നനേത്ത ഇന്ന
വേഷം കട്ടി നടക്കുന്നവർ! നന്ന ചുറുപാടും
നോക്കണം. അതാ നമ്മുടെ പറമ്പിൽ താമസി
ക്കുന്ന കാളിജുട മോശേ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? അവളുടു
ൽ ബട്ടർഫ്രീഡും. എന്നവച്ചാൽ ഇന്ന പറന്ന നട
ക്കുന്ന ഒരു ചിത്രരലഭം അതാ ഫരി ശ്രീയും എ
ബിസി ഡിയും അറിവുതുക്കാത്ത പക്ഷജാക്ഷിപ്പേണ്ടും!
അപോധ്യേരന്ന പറഞ്ഞും. അങ്ങിനെയൊക്കെ
യിരിക്കുന്നും. അതാ, അതു ഓഗ്രൂവതി കാമാക്ഷി
അമു. എത്തു ക്കുള്ളും! എത്തു ഡിസംബർ! കാല
തതിനുസരിച്ചും പേരിനകുടി വരുത്തിയിരിക്കുന്ന
മാറ്റം! മിസ്—കാമാ—എത്തു ജോറായിരിക്കുന്നു.
നാടോട്ടുനോരു നടവെയേടുന്നു കൊച്ചു!

ശോമഃ—എനിക്കേടാനം ചാടാൻമെന്നാം വയ്ക്കു! കേരള
തതിനും പാരമ്പര്യമുണ്ടും. അതിന്റെ മുമ്പിൽ
സകലവിഭേദികളും ആരഭപ്പുന്നും തലക്കനിച്ചിട്ടും
മണ്ടും. ലണ്ടനിലേയും പാർസ്സിലേയും വേഷംകെട്ടി
നമ്മുടെ നാട്ടിനെ ആയും അലക്കോലഫ്രൂത്തിനും
ഇന്ന ധ്രൂവിനിത്തംകൊണ്ടാനാം രക്ഷയണ്ടാക്കാൻ

പോകുന്നില്ല. അതു നാട്ടിന പറവിയ വേഷമാക്കി നാഥാശം ദംഗി.

രാമ:—വാദപ്രതിവാദത്തിന നില്ക്കുണ്ടാ. വലിയ വിഭ്രാംഭം സവുമൊന്നം ഇല്ലെന്ന വിചാരിച്ചു രാമൻമരിയാം നാട്ടാവാരവും ലോകമല്ലാദ്യുമെങ്കെ. അരന്തോത്ത് പറഞ്ഞതാണെന്ന. ഇവിടെ പാട്ടുന ശ്രദ്ധംകേട്ട യജീമാനൾ എന്ന ഇങ്ങനൊട്ടു പറഞ്ഞതയച്ചുതാണ്; അതുരാനു ഗോക്കിഴുവാൾ പക്ഷേ ഇരേഒഡാട്ടുവരുന്ന കാൻ മതി. അപ്പോഴി വൈത്തിരം കോരംപം, തോട്ടുപുനിയുമെങ്കെ കണ്ണാൽ മിലപ്പോളുംവിടെ അത്ത പിടിച്ചില്ലെന്ന വന്നേക്കാം. അതാ യജമാനന്റെ തൊണിയനക്കും കേരംക്കിന്നാണെന്ന്. (കടവും മറും മാറ്റിവയ്ക്കുന്നു.)

(യജമാനൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. രാമൻ തുണി നില്ക്കുന്നു)

യജ:—രാമാ, നിന്നോട്ടു പറഞ്ഞതെന്നും വിട്ടപോകയതു്. അതിലേററവും പ്രധാനം ഉച്ചയ്ക്കു് ഉന്നശ്രൂഹത്തും പുടൻ എത്തന്തക്കവല്ലും ജ്യോതസ്യനെ ഏപ്പോടു ചെയ്യണമെന്നുള്ളതാണ്. ബാമ്മധുജാഡപ്പോ.

രാമൻ:—രാഘവ—അംഗിരനെ ചെയ്തുകൊള്ക്കാം. രാമൻ ഇതാ പറഞ്ഞുട്ട കഴിഞ്ഞതു.

യജ:—ഗോമതി, നീ ഇനിയും ക്രമക്കളി വിട്ടിട്ടില്ലാത്തമാതിരിയാണ്. ഇതു ശരിയല്ല. നിന്നക്കോമ്മയില്ലാത്ത കാലത്തുനെന്ന നിന്നുറു മാതാപിതാക്കൾ മരിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. ആ ദിവം എന്നതനാറിയാതെ യാണ് എന്നുറു അനന്തരവെള്ളു ഞാൻ വളര്ത്തിയതു്. എന്നുറു ജീവിതശേഷവും നീ നിരാധാരയാക്കുന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ചീരകാലമായി ആഗ്ര

ഹിച്ചിങ്ങവിധി, നിന്റെ അഭിവാദനയ്ക്കുന്നുണ്ട്. എൻ്റെ ഏകപ്പത്രഗാക്കലാണ് ഇത് മാസത്തിൽ വിവാഹം ചെയ്തിപ്പിക്കബാറുള്ള കഴിവെന്തിരിക്കുന്നു. എൻ്റെ മകനെ നിന്നുക്കരിയാ മെച്ചപ്പെടാം. രജൻ എപ്പാവിധതിലും ഉത്തമനാണ്. എത്ര കല്പ്പന്മുക്കം അഭിമാനകരമാണ് അവന്റെ ഭാര്യാപദം. നീംയോന്നാക്കണം. പൂപ്പശ്ശിത്തരവാ ടിന്റെ ഭാവിഭാഗയെങ്കിൽ അവനെ ആത്മയിച്ചും, അവന്റെ ശ്രദ്ധാത്മാഭാരം നിന്നെ ആത്മയിച്ചുമാണു വരുക. ഇന്നോളം കൂക്കസ്സർമ്മില്ലാത്ത ഒരു ദശയ്ക്കും, ആകും അസൃഷ്ടാവർമ്മാംവിധി അപാരമായ ഒരു ക്ഷേവരപദവും പൂപ്പശ്ശിക്കണ്ടും. അവരെണ്ടം സ്വ യാദ്ധിതവും ഇന്നും എൻ്റെ സപാതത്ര്യത്തിലു മാണം. അന്തല്ലും, അഭിമാനവുമില്ലാത്ത വിചാരമേ വാക്കോ പ്രസ്തരിയോ, പൂപ്പശ്ശിഈടുക കലീനത്തെ ക്ഷതപ്പെടുത്തുകയില്ലോ എനിക്കൊപ്പുണ്ടും. വിഹാ രംഗം മനസ്സുനെ ഉയർത്തുന്നതും. എത്ര നിലയിലുണ്ടോ നാം ജീവിക്കേണ്ടെന്നും ഭാവനവെച്ചുക. ആ ഭാവനയെ സാക്ഷാത്കരിക്കുക. വിജയരഹസ്യമാ ണ്ണതും.

ഗോമ:—(മണം)

രാമൻ:—എറാൻ. അക്ഷംഗ്രതി ശരിയല്ലാതെ എന്താ നാവിട്ടുന്ന കല്പിച്ചതും. ഒരു നീംട കാലത്തെ ലോക പരിചയം, ജീവിതാന്വയനത്തിൽ തശ്ശേപിക്കിച്ച പഴക്കം ഇതൊക്കെയോണും ഇം ഉപദേശത്തിന്റെ ജീവൻ. ഇന്നത്തെ കൊച്ചുജമാനന്റെ നാളുത്തെ വല്ല ജമാനന്നാണും. ഇന്നത്തെ കൊച്ചുമമിണിക്കുട്ടി നാളു തെ വല്ലജമാനത്തി. അതോത്തുകൊണ്ടും എപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നും. പൂപ്പശ്ശിയിലെ ഉള്ളം ചോദമാണും

രാമൻ. രാമനും ഇത്തോളം വേണം. രാമൻറെ പിന്നുഗാമികൾക്കും വേണം. എന്നെന്നും വേണം. ഇങ്ങപ്രാണി അംഗിനോന്മാഡം കുറവുവരത്തുകയില്ല.

യജ:—ഹോമതി, രാജനം നീയുമായുള്ള സ്വതന്ത്രമായ പെരുമാറ്റത്തെ നിരോധ്യക്കാതിരിക്കാൻ എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചതും നിങ്ങളുടെയും അതുവഴി എൻ്റെ തദവാടിക്കല്ലറയും ഭാവിക്കേണ്ടതിനും നിങ്ങളുടെ പൊതുത്തം തികച്ചും പ്രയോജനപ്പെട്ടെന്നുള്ള റിച്ചർ ആയ വിഹ്രാസമാണ്. അരബിനും ഹാനിയുണ്ടാക്കാതെയിരിക്കുന്നു. രാജൻ സംസ്ക്രാന്തിയുമുത്തിയാണ്. നീ തദനാത്രപയും. നിങ്ങളുടെ വേദപ്രയോഗം ഇന്ത ആട്ടത്തെ രാവസരത്തിൽത്തന്നെ ആപ്പുള്ളിയുടെ കലീനഗംഗവത്തിനുണ്ടാക്കാതുണ്ടോ എന്നും വിവാഹവേദിയിൽ വച്ചും സാധുകരിക്കാതാണ്. രാമാ, നീ പൊയ്യോ, ജോതിപ്പുണ്ണി വരക്കു വേഗം. മുള്ളത്തം നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളിട്ടും—(പോയി)

മല്ലേം മുഖം.

[മിസ് കമലകുമാര മലീറം. ഒരു സാഹിത്യനാട്ട്. (പാജൻ ഉത്സാഹഭരിതനംഗി ഉജംഡായി നില്പുനാ)]

പാപ്പൻ:—എന്നൊരു സ്വാപ്നയാണിതെന്നോ! ഒരു മെന്തൻ ചെവുക്കൻ! പാ മോ തങ്ങു! അവനില്ലെങ്കിൽ ഉറക്ക മില്ലെന്നായി! ഇന്നും അവന്നുവേണ്ടി സ്ഥാനം! കഴുത ചെച്ചുക്കൻ! എന്നാണവനെ കഴുത്തിന്റെപിടിച്ചു എറ്റത്തുള്ള നാതന്നാറിന്തുകൂടാ. ഇവനിവിടെ തുറാമ തേരുവന്നോമരോ! പാവം അവനെന്തിയാം. കെട്ടി യുട്ടത്രായാണി അവനും ഇവിടുന്നിരങ്ങുകയില്ലെന്നായി എനിക്കാണഞ്ചും കബ്ജ്ജുത്തു കണ്ണകൂടാ. ഷൂഡി! സുദരശവിസ്തി! വല്ല ഗുളിലുംപോയി തെണ്ണാഡി യിനും പഠിച്ചു, അരിക്കുള്ള കാര്യാഭാക്കണമെന്ന പ്രാതേ അവനിതിനെന്തു കാരും! പക്ഷേ ഒരു കാഞ്ഞ മിണ്ണും. തെണ്ണാനട്ടത്വൻ, അരപ്പുകിൽ കാലൻ ചുറിയവൻ അവനിവിടുന്ന വേണമെല്ലാ, തെരുവു വീംഡിയിലേക്കോ യമചുരിക്കോ ടിക്കരെ കിട്ടാൻ! വിസ്തി!

(രമേഷൻ വയനം)

പാപ്പ്:--മുഖ്യാണി, ഭാഗ്യത്രരെ, വരണ്ണം. വരണ്ണം. ഇരിക്കണം. ഇതെന്നൊരു സ്നേഹമില്ലായുമധ്യാ സാരെ. എത്ര നേരമായിങ്ങനെ കാത്തിരുന്നിരുന്നോ, കാത്തിനിന്നന്നോ ഇപ്പോൾ അക്കത്തുപോയി കാത്തകിടന്ന കിടന്നോ--ചേരു! അങ്ങിനെ പാടില്ല. നിങ്ങളോക്കെ എന്ന പറഞ്ഞായും തെങ്ങളോക്കെയപ്പെട്ടെല്ലാ. കാളേജിലുമൊക്കെരീ, വിഭ്യാഭ്യാസവും തൊഴിലില്ലെയുമയും, ഇംഗ്ലീഷും കാരും വീഞ്ഞും കൈയ്യായവ

രണ്ട്? തൃതുമെന്ന പറത്താൽ കിട്ടു തൃതുമായിരിക്കണം. ഇന്ന് വെയ്മ് എന്ന പറത്താൽ അതുവെയ്മായിരിക്കണേ! കൊച്ചുമ്മയെ അറിയാണത്തിട്ട! ധപരളിഞ്ചിയല്ലിയോ? അംഗ. അതു കുറച്ചും പരിചയമുള്ളിട്ടേതാളം മനസ്സിലായിക്കാണാമെല്ലാ. അതു, ഇക്കാച്ചുമ്മ കൊച്ചുമ്മ എന്ന പറത്താൽ. വലിയ വലിയ ഉദ്യോഗമുണ്ട്, പ്രഭക്കും കൈക്കാർഷ്യംഡാണ്. അതാണ് ഈ സായ്യത്താം സമയ നോട്ടതിൽ. എന്നാൽ എൻ്റെ പൊന്ന ഭാക്കാതോ, നിങ്ങളെ എത്തു കാരുമാണെന്നു! എന്നാൽ പണമോ, നിങ്ങൾ പണതുറോ, അതൊന്നും നോക്കി കില്ല. കൊച്ചുമ്മയുണ്ടെന്നു. ഒരു കുറ തോന്തിയാലും തോന്തി നേരും പറയണം നിങ്ങളുടെ തലയുടെ മുണ്ടായിരിക്കണംതുറം.

രമേഷൻ:—മിസ്റ്റർ ഹാപ്പ്‌ലി! നിങ്ങളുടെ കൈ ദയകൊണ്ടാണ് അതു മഹതിക്കഴി എന്നുണ്ടിൽ അജാഡിനെ തോന്തിയതു എന്നേന്ന തൊൻ വിചാരിക്കുന്നുള്ളൂ. അതെന്നു മിണ്ടായിരിക്കണംതുറം.

പാപ്പ്:—അല്ല, ഒരു സിക്കേറു നോക്കെട്ട്. നേരും വലിച്ചിട്ടു കരുനേരമായി. മുരത്തെക്കിരിഞ്ഞി വാങ്ങാറം സമയ മില്ലാതായി. ഇവിടെത്തന്നെ ഇങ്ങനു കണ്ണിമയ്ക്കാതെ പാങ്കോതരെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു എത്തു ചെയ്യും?

രമേ:—തൊൻ പുകയെന്നും വലിക്കാറില്ല.

പാപ്പ്:—ഓ, ക്ഷമിക്കണം. എക്ക് സുസ്ഥി. തൊന്തു മറന്നോപായിരിക്കണം. പിംഗനയും അവലുതിന്റെ വലിപ്പാക്കണം അഞ്ചു നാക്കിനു വന്നോപായി! അപ്പോൾ ഇപ്പോൾ താമസം. അബന്നായ പാട്ടക

ചേരിയുണ്ടായിരുന്ന എന്നും എല്ലപ്പാഴം കൊച്ചുമു പഠ്യുന്നതു കേരംക്കാം. കൊച്ചുമു അന്ന കാരിൽ അവിടെ വന്നിരുന്ന അതു കച്ചേരിത്തെന്നയായിരിക്കുമോ?

രമേ:—താമസമോ? (ചിരിച്ചിട്ട്) അല്ലോ ഒരു സ്നേഹി തന്റെ കുട.

പാപ്പ്:—നല്ലതും. അപ്പോൾ വീട്ടം അല്ലോ,—ചെങ്കിഞ്ചുണ്ടാക്കു കയ്യിൽ—സിഗററു വരുത്താൻ ഉദ്ദ്യികയുണ്ടായി ടെന്നാ പില്ലറയില്ലാത്തതാൽ (പാകററു തപ്പി)

രമേ:—എന്നെന്നു കയ്യിലും പില്ലറയില്ല.

പാപ്പ്:—പോതെ. വേണ്ടാ. അപ്പോൾ വീട്ട്.

രമേ:—എനിക്കു വീടില്ല.

പാപ്പ്:—എന്തിനാ പാകോതരെ, ഈ ഉധാന്തസാക്ക. നിങ്ങൾക്കുക്കു വീടിലെന്ന പറഞ്ഞതാൽ അതു പിശപസിക്കാൻ വേദന പാപ്പൻ കാണും. വീടുണ്ടെങ്കിലും ശരി ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ. ഒന്ന് കൊച്ചുമു തീച്ചി പ്പെട്ടത്തി, ഭാരഗാതരെ ഇവിടെതന്നെ താമസിപ്പിക്കണമെന്നും. ഈ പാട്ടകാരുന്ന പറഞ്ഞതാൽ കൊച്ചുമുയുള്ള പ്രാണനാ. അങ്ങനാ അതും.

രമേ:—അംഗങ്ങിനെ തീച്ചിപ്പെട്ടത്തിയോ?

പാപ്പ്:—യേസു! പാപ്പൻ പാഴുവാക്കു പറകയില്ല. എന്നാട് കൊച്ചുമു ചോദിച്ചു. അതു വേറേ കാഞ്ഞം. ഈ പാപ്പനിഃജനനയിരിക്കുന്നതെന്നും കണക്കാക്കണം. മി. പാപ്പനോട് ചോദിക്കാതെ രക്ഷിരു ചെയ്യുയില്ല. തൊന്ത് പറഞ്ഞതു ധാരതായതരക്കെട്ടു മില്ല. ചെറിവെരിജൻറിൽമാനാണു ഓഫോതരുന്നും. അതും നന്നായിവരട്ടു ഇംഗ്രേസ്!

രമേ:— ഉച്ചകാരം.

പാപ്പു:— ഓ! പത്രാവിത്തു സാറു! വരുന്നണ്ടു്.

(ബാലവച്ചുൻ പ്രജവാഹിനി.)

പാപ്പു:— ഓ! നമസ്കാരം! നമസ്കാരം!

ബാലഃ:— നമസ്കാരം. മി: രമേശൻ! തുഡുമോൺഗിംഗ്രു്.

പരിചയമില്ല ഇപ്പേ. താനന്ദിയും. നന്നായന്ദിയും.

ആട്ടക്കാരനാരെയുമരികളില്ല. അട്ടക്കാരനെ എപ്പോൾ വരുമാറിയും. അങ്ങിനെയെല്ല. ഹോരങ്ങിൽ ഇവി ഒ എപ്പോഴും പറയാറണ്ടു്.

രമേ:— അംഗോവിക്കൽ ഇങ്ങിനെ ഇവിടെവച്ചുകണ്ടു എന്നോക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയൊക്കെയുണ്ടോപ്പോൾ ചാക്കുമുണ്ടാക്കുന്നതു്.

ബാലഃ:— അരതെ. അരപ്പോർ (പാപ്പുനോടു്) ഇപ്പേ?

പാപ്പു:— ഓ! ഉണ്ടു്. കാത്തിങ്ങനു. ഇപ്പോഴേതുറും.

ബാലഃ:— ഒന്ന് വിവരം അറിയിക്കു.

(പാപ്പുൻ അക്കദൈക്ഷപോകുന്നു. മിസു് കാമ എത്രതുനു. എപ്പോവരും എഴുന്നേള്ളുനു. റാറോക്കത്തിക്കിം കൈകൊടുത്തിരുത്തുനു.)

മിസു്:— ധലോ, മിസ്സർ രമേശു! ക്ഷമിക്കുന്നു. വളരെ നേരമായോ വന്നിട്ടു്. ധലോ, മിസ്സർ ചുറ്റുൻ! ഇരിക്കാം, ഇരിക്കാം. ഓ! മി: രമേശു! പരിചയ മില്ല ഇപ്പേ. മി: ബാലവച്ചുൻ! പരിചയപ്പും അള്ളേ? ഇവിടുതെരു ഒരു യുവപണം! നല്ല സാഹിത്യരസികൻ! നല്ല കലാപ്രഗണയി! — അതും പോരാ നിങ്ങളേപ്പാലെയുള്ള കലാരസികന്മാരെ

വളർത്താൻ, വയിക്കാൻ കെല്ലിൽ രഹസ്യമാണു്
അതു പാകരില്ലപ്പെട്ടതു്. ഉത്തരവാദിത്രഭോധം
തിക്കണ്ണ കയറ്റമപത്രിപ്പോർട്ടുർ. മി: രമേഷനെ
പരിചയരൂപുട്ടേതെങ്കിൽവില്ലോ. എന്തു്
മി: ബാലൻ, മി: ഓസ്റ്റുരന്നവിടെ?

ബാല: — ഇപ്പോഴീത്തും.

മിസ്: — അതോ ഇന്ന വല്ല പ്രസംഗമണ്ണജലിലുമായിരിക്കുമോ? അങ്ങിനെ വല്ല ഫ്രാറുമിം സാറിൽചെയ്യിട്ടുണ്ടോ?

ബാല: — ഇല്ല.

മിസ്: — കേട്ടോ മി: രമേഷു! എന്തു ചെറുപ്പുകാരനാണെന്ന നാനിയാമോ? ഹായു! നല്ല ചുരുചുരുക്കളുള്ളവൻ! തലച്ചുാറ്റുള്ളവൻ! എന്തു പ്രസംഗമാണതു്! ഒരു പ്രവാഹം. ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളവും ഒരപോലെ, ചിലപ്പോൾ ഒരു ബന്ധപ്പെട്ടിക്കുന്നുണ്ടു്! ഇപ്പോതത്തു കൊണ്ടു് ഉള്ള മുണ്ടാം തുറന്നപറയാമെല്ലാ. എന്നാലോ നല്ല ഒരു സംശയിത്തരണിക്കണം, സപ്പല്ലം അഴികായി പാട്ടകയുംചെയ്യും, ഒരു പ്ലാനണ്ടു്. അപ്പുട്ടേണ്ടും അതാ എത്തി.

മിസ്: — ഹലോ മി: ഓസ്റ്റുൻ! നിജേംകണിയുട്ടെത്തുടം മരണമില്ല. ഇതാ നിജേംകണിയുട്ടെനെ തെങ്ങെം സംസാരിക്കുന്നു. ഞാൻ വിചാരിച്ചു ഇന്ന മറ്റു വല്ലപ്പു ഫ്രാറും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു്. ഇരിക്കാം. (രമേഷനെ നോക്കിയിട്ടു്) ഇന്നു? വിശ്രഷിച്ചു പരിചയപ്പൂട്ടേതെന്നുണ്ടോ. തെങ്ങെള്ളടക്കണ്ണും അഭിമാനാജനമായ രാജ്ഞിയാണുവക്കൻ!

രമേഷ: — ഇവിടെ പറത്തുകഴിത്തു. ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായി.

മിസ്:— അന്നോറിക്കൽ ഇവിടത്തെ പബ്ലിക് സ്റ്റോർ
വച്ചുണ്ടായ ആ പാട്ടക്കേള്വി. അന്നാബന്നനിക്കു
മി: രമേശൻ പാരിചയമായതു്. മുഖത്തുനോക്കി
പുരാംസിക്കു എന്നിക്കിളുമല്ല. നോൺസംസ്.
ഞാൻമുള്ളതു പറയും. താന്ത്രംതകാലത്തു് അങ്ങിനെ
ങൈ കച്ചേരി കേട്ട് കുണ്ടി. എന്നിക്കും കുറ പാടാം
ഞാൻ കച്ചേരി ചെയ്യാണെന്തു്. മഹയു്! ഞാൻ പറ
യുന്ന. മി: രമേശൻ പ്രോഗ്രാമവും, ശോഭനവുമായ
ങൈ ഓഫീസിലു്. പക്ഷി, അതിനു പ്രോത്സാഹനം
വേണം

രമേഷ്:— എന്നിക്കു് രഹപേക്ഷയുണ്ടു്. താനൊയെ പാവ
മാണു്. ഇം പ്രശാംസയേണ്ണാണും അപ്പനല്ല മഹ
തിയായ അവിടത്തെ കാരണ്ണും എന്നിക്കു് അന്നറ
മഹമാണു്. എൻ്റെ ഞൈ എഴിയ അപേക്ഷ സ്നേ
ഹപ്പുവം എന്നെ രമേശൻ എന്ന വിളിക്കുന്നതാണു്
എന്നിക്കു വെള്ളര ഇഷ്ടിം.

മിസ്:— (ചിരിച്ചു്) അതു് എററിക്കേറു്! പോട്ട്.
അംഗിനേയായിക്കൊള്ളിം. രമേശൻ ഇഷ്ടത്തിനു
ഞാൻ പ്രതിബന്ധിയല്ല.

ബാല:— ഞാൻ മി: രമേശൻറെ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കുവേണ്ടി
എത്തും ചെയ്തുരാൻ സന്നദ്ധനാണു്. അടുത്ത കു
ലാസിൽതന്നെ മി: രമേശൻറെ കുലാവൈദ്യരല്ലു
തെ അഭിനന്ദിച്ചു് ഞൈ ആട്ടിക്കിടി എഴുതുന്നുണ്ടു്.

ഡോക്ടർ:— നിശ്ചയമായും. അതുമാത്രമല്ല, ഇം നഗരത്തി
ഥുള്ള ബഹുമാന്യമാരായ ഉദ്യോഗാധികാരിയുമായി
മാത്രം ഒരു മഹാസമ്മേളനം വിളിച്ചുകൂട്ടി അർഹി
ക്കണവിധമുള്ള ഗംഭീരമായ രഭിനന്ദനം നൽകവാൻ
ഉടൻതന്നെ ഞാൻ വേണ്ടതു ചെയ്യുന്നുണ്ടു്.

മിസ്:— അരത്താക്കയല്ലേ വേണ്ടതു്. ഇംഗ്ലീഷിലോ അമേരിക്കയിലോ നോക്കണം. പ്രോത്സാഹനവും പ്രസി ലീകരന്നവുമാണു് വിശ്വേഷിച്ചു് കലാകാരന്മാരെ സ്ഥജിക്കുന്നതു്. അതു രണ്ടും ലഭിക്കായ്യും ഇങ്ങിനെ എത്രവുതു് വാസനാഭാസുരങ്ങളായ വന്ന നീക്കസ്മാദം വാടിക്കരിഞ്ഞുപോകും!

രമേ:— ഇവിട്ടനും ഇവിട്ടത്തെപ്പുറിൽ ഇംഗ്ലീഷിലും എന്നാട്ട് കാണിക്കുന്ന ദയയുള്ളു് എന്നും തീരുമന്ത്രിയും അന്തയുള്ളൂച്ചു വന്നാണു്. എന്നും ഉന്നമനത്തിനവേ സംശയിക്കു എല്ലാ പ്രോത്സാഹനങ്ങളും തലതാ തീരുമായി കൂടി കൊണ്ടുപോകാം. എന്നാൽ എന്നിക്കു തുരന്നുവരുമ്പോൾു്. തുരന്ന പ്രാശ്നതകുള്ളടക്ക എന്നും ഒരു നിരാധാരനാണു്. കുഴുകാലത്താൽ എന്നും കോമ്പേജ്വില്ലാഭ്യാസാരംഭന്തിനു മുന്നവർഷംമുമ്പു് സർവ്വപ്രവൃം നശിച്ചു് എന്നും മാതാപിംബാക്കമാർ മരിച്ചു്. എങ്ങിനെയെന്നാറികയില്ല എന്നിനു് ഇൻറർമീസിയററു് സ്റ്റാഫ്പിലെത്തി. അഗ്രതിയായ എന്നും വില്ലാഭ്യാസത്തിനു അധികവും എങ്ങനു് കയ്യയച്ചു് സഹായിച്ചിട്ടുള്ളതു് ചുപ്പാളി കുലെ ഉദാഹരിച്ചിതനായ ചെറിയയജമാനനാണു്. എന്നും സഹിതത്തിനും ഗ്രാമപഠനങ്കുടിയവിട്ടുണ്ടാണു്. എന്നിക്കു ചുത്തുണ്ടിയതു ബീ. എ. സ്റ്റാഫ്പി വരെ പഠിച്ചു ജയിക്കണമെന്നും അതിന്റെപ്പോൾ എത്തെങ്കിലും ഒരുപ്പോൾ എപ്പുട്ടു് ശാന്തമായി ജീവിക്കണമെന്നുമാണുമഹം. ആ ആഗ്രഹത്തിനു എന്നും അല്ലെന്നതിക്കാവേണിയുള്ള ഇവിട്ടത്തെ കാഞ്ഞി പരിപാടിക്കളാണും വിശ്വാതമാവാതെയിരിക്കണമെന്നുമാണുപോക്കി.

മിസ്:— അതുരാണതു്? ചുപ്പാളി ചെറിയ രജമാന്നൽ.

ബാലഃ—അം. അവിയില്ലോ? അറിയേണ്ട ആളുല്ലോ? വിശ്രൂതിയില്ലോ? മഹാക്ഷേമവരൻ. സംഗ്രഹിതസാമിത്യനിപ്പി ണം. ആദി: ജയരാജൻ ബി. എ. നല്ലുകട്ട.

മിന്റ്:—ഹാ! ഫോ! റഹി. ടാക്കിന. ടാക്കിന. അന്ന രമേശൻറെ കച്ചേരിവിശ്വാസതന്നെ എന്ന തോന്നനു. ഡിസ്കൂട്ടുമജിസ്റ്റുട്ട് മി: കമാരഭാസ് എൻറെ അട്ടത്തുവനിതന്നെ ഒപ്പരിചിതനായിതന്നെ അലേക്ഷൻ തെരുവിച്ചെപ്പെട്ടതാണ്. ഹാ, മനസ്സിലായി. അട്ടത്തുവെങ്ങെങ്കാം വാന്നിൽ സംഭാഷണഭായിട്ടില്ലോ അല്ല.

ഭാസ്യഃ—അലേക്ഷൻറെ ഒപ്പാരുമാണ് മി: രമേശനാ ധാരമകിൽ അലേക്ഷൻറെ നിർദ്ദേശത്തിനു വിധേയമല്ലാത്ത നന്നാതന്നെ നാം രമേശനിൽ കൊടുവയ്ക്കുക ശരിയല്ല.

മിസ്:—അതു സാരമല്ല. അതു തൊൻ പറഞ്ഞു ശരിപ്പെട്ടതിക്കൊള്ളാം. അലേക്ഷൻറെ നമ്മക്കു ലക്ഷ്യം നേനാണ്. മാർത്തിലേജുജ്ജീ, വൃത്യാസം. ലക്ഷ്യം രമേശൻറെ ഉന്നതി. ഒരു ചിന്താവിഷയമാണിതു. നേനാലേഖാചിക്ക. മി: ജയരാജൻ ഒരു ഗ്രാഡേപററാണ്. അലേക്ഷൻറെ നിലയിൽ ആബിദാം അലേക്ഷൻറെ എരുതു സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഇനിയും കോളേജുവില്യൂഡ്യാസിംഗ്രാമും ജനങ്ങളിൽ നിന്നും പോയിക്കഴിത്തിട്ടില്ല. ആഭാസമാണതു! പേശാദിമാനമുണ്ടോ, ഭാഷാഭിമാനമുണ്ടോ. പരക്കു സാധ്യിക്കുന്നകാണ്ഡങ്ങാം കവാത്തമറിക്കും. ഒരു ബി. എ-ക്കാരനായാൽ രമേശനും ഒരു സ്കാക്കാക്കാം. എ-തെക്കിലും രഹമീസിൽ അക്കഷരലക്ഷ്യം ജപ്പിച്ചു കഴിക്കുന്ന ഒരു നിർജ്ജീവസ്തുപാം! ഇതും കാലാജ്ഞിംഗ്രേഡിനും കോളേജുവില്യൂഡ്യാസത്തിനെന്നും കരുതിയിരുന്നു യുദ്ധം

ത്മമായ വില്ലോള്ളാസ്തഗിന നൽകവാൻ കഴിയുന്ന തൊന്തരതന്നെ ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കവാൻ സാമാ നൃജനങ്ങൾക്ക് കഴിയാത്തതാണ് ദിക്കാഡ്യം. മഹാ കവി വള്ളത്രേതാർ പാടിയതു എത്ര ശരിയാണ്.

“വസിച്ചവിലാമടിച്ചടിമസാനംവില്ലും
കണ്ണുളംസമലകെമ്പോ നമുക്കപ്പഴ്ചിക്കുടം
ഉയന്നവില്ലോള്ളാസം ഉട്ടപ്പിൽത്തുന്നിച്ചേരുക്കും
ഉയന്നവില്ലോള്ളാസം എത്ര താഴീലാനമെമ്മ.”

ങ്ങ മയക്കമന്നാണ് ഇന്നത്തെ കോളേജ്യുവില്ലോ ലോസം. ഒരു ഇന്ത്യാധിപിതീവികയാണ് ഇന്നത്തെ ബിരുദം വെറും ഒരു ഗ്രമസ്ഥനായ ബി. എ-കാരൻ രമേഷനേക്കാറി ഞാൻ റവിലഭാരതീയപ്രസ്തു നായ കലാകാരൻ രമേശനേ സർപ്പാത്മനാ അരുട രിക്കം; ബുദ്ധിയുള്ള ലോകവും.

രമേഷ:—അതെതാക്കെ ശരിയാണ്. എന്നാൽ നിസ്പന്നായ എനിക്കു എത്ര പ്രശ്നപ്പിയേക്കാണും ജീവിതനിർവ്വഹ സന്തതിനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് പ്രാത്യേകിയം.

മിസ്:—അതിനും ഇതു ഉചകരണമാണെന്ന ഒരുച്ചു ഭവാധി ജനങ്ങളിൽ വേത്തുനിപ്പിച്ചതാണ് ആ വില്ലോള്ളാസവ്യവസായത്തിന്റെ ഒരു വിജയം. കുറെ ആട്ടി സുക്ഷ്മമായിപ്പറഞ്ഞതാൽ ഒരു വ്യവസായമല്ല, ഒരതരം വ്യാപാരമാണതു് മരിച്ചുനന്ന സ്പയർ പരതത്രുന്നാക്കുന്ന ഒരു പരോക്കേഷാപകരണം. ഒരു ലഠിപ്പേപ്പും പെന്നും ഇങ്ങനെടുക്കും. ആകും വേണും ഒരു കത്തുതരം. ഇനി രണ്ടിവർഷംകൂടി കൂട്ടപ്പെട്ട കൊളേജിൽ കേരിയിരണ്ടിയാലും കിട്ടാത്ത, ഒരപ്പേക്കും ഒരു ബി. എ-കാരൻം ഉല്ലോഗമാക്കി

രിലുള്ള നിലവാരത്തിലും വലിയ ഒരു സാലറിയിൽ രമേശൻ അപ്പോയിന്റെ വെള്ളം. മതിയോ? എത്തു കഷ്ടമാണീയുവാക്കമൊങ്ങടെ മായിക്കബലമായ മാറാ തന്മാനസിക്കരോഗം. എത്തുപറയട്ടു അണ്ട് എംപ്പോയിന്റെ "മെൻറു" ഫ്രോബെ"ലും വെറുതെയപ്പു ഉണ്ടാക്കുന്നതു്. നോൺസെൻസ്! കഷ്ടയണം. രമേശൻ! നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ യോഗക്രമങ്ങൾത്തെ മറന്നുകള്യണംതിരെ. നിങ്ങൾ യുവാക്കമൊക്കെ ഒരു മാതൃകയായിരിക്കു. നിങ്ങൾ സമാധാനമായിരിക്കു. വിസ്തീര്ഥകളും ആ കോളേജുവിദ്യാമാധ്യാവിനിയെ. പാദ്യാസ്ത്രചിന്തകളും ആരംഭങ്ങളും വായിച്ചു സംസ്കാരംവെന്നേടുവാൻ ഇന്നുള്ള നിങ്ങളുടെ ഭാഷാജ്ഞത്വം ദിനംനാം ധാരാളം ദിനി.

ഭാസ്യം:— നൈപുണ്യം. ഇവിടുന്ന "നിങ്ങളുടെ മാധ്യമായി, മി: രമേശൻറെ ഭാവിജീവിതത്തിന്റെ ഉത്തരവാം പിത്പം ഒഴിഞ്ഞപൂർവ്വം ഏററെടുക്കുന്നിലയിൽ ഇവിടുത്തെ തീരുമാനത്തിനു ഇത്രാപേക്ഷയാ മുൻ ഗണനന്തരക്കേണ്ടതാണു്.

ബാലം:— തീച്ച്യാഖ്യം.

രമേശൻ:— എൻ്റെ ജീവിതോല്ലാർഹം സന്ന്യസ്ഥം അഭിലഷി ക്കുന്ന ഒരു മഹതിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ നിശ്ചയി കാണ്ട് തൊൻ കാരണം കാണുന്നില്ല.

മിസ്റ്റർ:— വേരാന്നകുടി. രമേശൻ ഇന്നുമുതൽ മരുറങ്ങും അലയയ്ക്കു്. ഇവിടെ താമസിക്കാം. വേണ്ട എപ്പോൾ സുവസ്നക്കും അംഗീകാരംകും ഇവിടെ ധാതൊന്തേ ബുദ്ധിമുട്ടും ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ല.

രമേശൻ:— ഉപകാരം.

ബാലഃ—ഈന്നായ സുവിനശാഖാം. ഇത് സുവിനാം ഒരു കല്പ
സംഗ്രീതമേളത്തോടുകൂടി സമാപിക്കേണ്ടു.

മിസ്:—സെട്ടംലി. രമേഷ്, സുവമായൊന്നുപാട്ട്.

ഭാസ്:—തൊന്തരു പിന്തുണ്ടാക്കുന്നു.

(രമേഷം കച്ചേരി. മിസ് കുടെ പാട്ടുന.)

(മിസ് ഇടയ്ക്കിടെ വില ഭേദഗതികൾ വരുത്തുനു.
എല്ലാവയം രസിക്കുന്നു.)

മിസ്:—മതി. നിരുത്താം. രമേഷനു നന്നാ ക്ഷീണിമുണ്ടോ?
പോയി വിശ്രമിക്കുക്കു. എന്നാണു മി: ഭാസ്യർ.
കച്ചേരി നന്നായില്ലോ?

ഭാസ്:—എന്തു പറയാനാണു (ഭാസ്യർ രമേഷനു കൈ
കൊടുക്കുന്നു.) (ബാലൻം അജ്ഞിനെചെയ്യുന്നു)

മിസ്:—പാപ്പാ! അക്കൗത്ര വായ തരുംരാക്കു.

പാപ്പാ:—എല്ലാം ശരിയായി.

മിസ്:—എന്നാലകത്രക്കണ്ണപോകും.

(എല്ലാവയം പോകുന്നു)

മുഖ്യം നാലു.

[പുജ്ഞിക്കി. “സമയം അതെ സംയോഗം (ജ്യോതിഷം സ്വന്തം ഏഴ്തിച്ച ഒരു ഗ്രീതം പഠിച്ചിരിക്കുന്നു)]

ജയ:—ആരാഡാവിടെ, ഗോമതി ഇങ്ങോട്ടുവരാൻ പറ. (ഗോമതി പ്രവേശിക്കുന്നു.) ഇന്ന് ദാഡി ഒരു ഗ്രീതം എഴുതി. അതു പാടുകയായിരുന്നു. ഇന്നുലെ ദാഡി പറ്റത്തുതന്നു ആ പാട്. ‘ആർഹഭാരതമാതാവിനെ കണ്ണിച്ചുള്ളിൽ’ സുവന്മായൊന്നു പാടിക്കേണ്ടപ്പിച്ചാൽ അതു ടുറത്തുതയിരാറ്റു.

ഗോമ:—പ്രതിഫലമുള്ളകുടാതെ കമ്മം ചെയ്യണമെന്നാലേ രാജേന്ദ്രൻ ഗ്രീതപരിപ്പിച്ചുപ്പോരം എന്നിക്കു പറഞ്ഞു തന്നു. ദാഡി പാടിക്കേണ്ടിലേ, അതെന്നിക്കു തങ്കയള്ളി എന്നു പറയുന്നതോ?

ജയ:—അതു വേദരേ കാര്യം. ഗോമതി പാടുന്നതു “എന്നിക്കു വെണ്ണിക്കും വാദ്ധൂജി”. ഗോമതിക്കുവെണ്ണിത്തു നേന്നയാണോ. അതു ശരിയായോ എന്നു നോക്കേണ്ടതു “എന്നെന്നു ആവശ്യമുണ്ടോ. പാടു. (ഗോമതി പാടുന്നു) നന്നായി. അണ്ണിംഗന റാഗാംബാജിപ്പി പുണ്ണമായി പ്രതിയപനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു എത്തു പാടു പാടാവു. സാഹിത്യസന്ധിത്യുമുള്ള തൃതികളാണെന്ന കിൽ അതു സൗഖ്യതമാക്കുയും ചെയ്യണം.

ഗോമ:—അത്:—എന്നിക്കുതൊന്നും അറിഞ്ഞതുകും.

ജയ:—പിന്നു എന്തറിയാം. “ആരാമഗോവിദാ” — അതോക്കെ അറിയാം. ഇല്ലോ?

ഗോമ:—ഒരുജൈശ്വരക്കു പഴയ ആളുകളാണോ. അതോ വന്നു. മറ്റൊള്ളിംഗരെക്കറിച്ചുള്ള അവജ്ഞത്. എങ്കി

നെയ്യായാലും അതു വരാതെ കഴികയില്ല. തൈജരിക്കു പറിപ്പില്ല, പരിഷ്ടാരമില്ല, ഇംഗ്ലീഷില്ല,—നൊമില്ല —(വ്യനന്തം) ഇതാണെന്നല്ലോ രാമദ്വാര പറയുന്നതു്. അഡാർക്കുടെതാങ്കെ നല്ലവേണ്ടം അഭിയാം. എനി കുട്ടില്ല, അമധയില്ല,—അഉമാവന്നുറ കുടണ യാശാം ഇതാണുറ ജീവിതം. തൊൻ വിചാരിച്ച രാജേട്ടം എന്നുറ ഗൈരഹം മുതൽ എന്നോട്ടുള്ള സ്നേഹം സ്നേഹമാണെന്നാം. കുട്ടാം! വലിയ അള്ളക്ക ദിക്കു ചെറിയ അള്ളക്കുള്ളെടുക്കിച്ചു് ഇങ്ങിനെയാങ്കെ യാല്ല തോന്നാൻ വഴിയുള്ള.

ആയ:—ഇതൊങ്കെ ഗോമതിയുടെ സപ്പന്തം അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇണം. തൊനെന്നു ചെയ്യേട്ട്. തൊൻ പറിപ്പുള്ള വനെന്നും, ഭാഗ്യവാനെന്നും, ഗോമതി നേരേരേറിവച്ചു നും അതു പറഞ്ഞു? എനിക്കതുകൊണ്ടു് അവജ്ഞ യുണ്ടാണു് അതു പറഞ്ഞു? രാമൻ അങ്ങിനെ പറ ശേതാ? വിസ്തി. വിളിക്കവെന.

ഗോമ:—ഇന്നാളോരിക്കൽ, അമമാവൻ തോട്ടതിൽവച്ചു പറഞ്ഞു, തറവാട്ട് മഹത്പരതിനന്നസരിച്ചു ജീവി കണും. അടക്കത്തെന കല്യാണം നടത്തുവാൻ ദോകയാണു് എന്നൊങ്കു. രാമദ്വാര പറഞ്ഞു. എന്നുറ ഇം വേഷം മോശമാണു്, നടപ്പുമോശ മാണു്; ഉട്ടപ്പുമോശമാണു്. എന്നുറ മുടി ചെടുണ്ടു്. കിഞ്ഞടവയ്ക്കുണ്ടു്. ഷുസിൽക്കേരണും. അങ്ങിനെ യോങ്കുയല്ലാത്തതുകൊണ്ടു് തൊനൊഞ്ച മലനാട്ടുകാരി പെണ്ണാണു്. അതുകിം എന്നൊക്കെണ്ടിക്കുടാ—എന്നൊ കു. തൊന്നാഡിനെയാക്കുവായിപ്പോയെന്നാവച്ചു് രാജേട്ടം എന്നൊക്കെണ്ടിക്കുടെ? അംഗോ, പിനൊ എനിക്കൊരുണ്ടു്—(കരയുന്ന.)

ജയ:— ചെറയും, ഇത്തന്തുകളിമാണോ. അവനെന്തോടു വാതിലും കൈകാണ്ടി നേരംപോക്കു പറഞ്ഞിരിക്കും. പരിജ്ഞാ രമ്പള വേഷംകെട്ടി ഗോമതിയെക്കാണ്ടി എനിക്കു അവനുണ്ടായാൽ മാറ്റം. എന്താണെന്നോ, അവനു നുത്രു യജമാനസ്സുമുള്ള വിശ്വസ്യനാണോ. ഗോമതി യെ എടുത്തു തോളിക്കൊണ്ട് നടന്ന വളർത്തിയവ നാണോ. നമ്മുടെ എത്തുവിധമായ ക്ഷേമത്തിലും അവനെപ്പോലെ കളിച്ചു കരിച്ചു കളിക്കാവരാക്കില്ല. ഇരിക്കെട്ട്. അമ്മാവൻ പറഞ്ഞേന്തു കല്പാണക്കാരും തീയമാനിച്ചു എന്നോ.

ഗോമ:—(ചിഹ്നിച്ചു തപയംട്ടുന്നു)

ജയ:— അരോഫ്പാരം കല്പാണങ്ങന്നാൽ ഗോമതി ആരുംനാണോ?

ഗോമ:—(മൃഗം)

ജയ:— പറ. ആരുംനാണോ.

ഗോമ:— ആരി.

ജയ:— തൊനോ?

ഗോമ:—(മൃഗം)

ജയ:— പറ. തൊനാരഃനാണോ.

ഗോമ:— രാജേന്ദ്രൻ.

ജയ:— ചെറയും! കാഴ്ചാം! ഇതാണു രാമൻ പറയുന്നതും. ഒന്നു മറിത്തുകൂടെന്നോ. തൊനന്നോ ഗോമതിയുടെ ഭർത്താവും.

ഗോമ:— ചെറയും വേണാം. അജ്ഞിനെ വേണ്ടാം. രാജേന്ദ്രൻ.

ജയ:— വേണ്ടെന്ന പറയാൻ ഗോമതിക്കയിക്കാറമില്ല. തൊൻ ഗോമതിയുടെ ഭർത്താവും. ഗോമതി ആരുംനാണോ പറയു.

ഗോമഃ—അതും എനിക്കിതിനൊന്നം നേരകില്ല.

ജയഃ—എന്നാൽ തൊൻ പറയാം. ഗോമതി എൻ്റെ ഭാര്യ.

ഗോമഃ—(ഗോമതി ലഘജിച്ചു തലതാഴ്തീ നടക്കുന്ന) (പിടി ആനിത്തുന്ന.)

ജയഃ—ങ്ങൾ ഭാര്യയുടെ ധനമാം എന്താണെന്നറിയാമോ?

ഗോമഃ—ദോ ഹ!

ജയഃ—അംഗളും, തൊൻ പറഞ്ഞുതരാം. ഒരു ദിനവിശ്വാസി ഇഷ്ടം അംഗൾക്കിനെത്തുന്ന അനുസരിച്ചു കൊള്ളുക.

ഗോമഃ—ശ്രീലൂഹതിങ്ക്ഷേപ്പാലെ.

ജയഃ—അംഗത. ഒന്നാമതത്തെ എൻ്റെ ഇഷ്ടം പറയുടെ. നന്മാ ബഹുമാനിക്കയും സ്ഥാപിക്കാക്കും ചെയ്യുന്ന അനേകായിരാമാഭക്കൾ ഒരമിച്ചുകൂടുന്ന, നമ്മുടെ വിവാഹംഗത്തിൽ, എൻ്റെ ലേഖിഗോമതി, അണി ചെത്താങ്ങളിയിരാങ്ങിയ ഒരു സ്ത്രീക്ക്ഷേപ്പാലെക്കിരിക്കണാം.

ഗോമഃ—അംഗതിന്നുവേണം.

ജയഃ—തൊൻ കൊണ്ടു വന്ന വച്ചിട്ടുള്ള വിലപിടിച്ചു സാരിയും, ചുമുകും കൈകെ ധരിക്കുന്നും.

ഗോമഃ—എനിക്കു ശാന്തി മറിയുള്ളുകൂടാ.

ജയഃ—രാമാ, (രാമൻ വര്ണനാ) അതു മുൻസിപാട്ടി എടുത്ത കൊണ്ടു വരു. (കൊണ്ടുവരുന്നു.)

ജയഃ—(ങ്ങൾ സാരിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്) എന്നിക്കുത്തുന്ന ഇതു വശമില്ല. ഗോമതി ഉട്ടത്തുനോക്കു (മടക്ക) ഉട്ടകുന്നു (മടക്ക) ചെയ്യും അംഗൾക്കെന്നെന്നുമല്ല ഇതും. (ഉട്ടപ്പിക്കാൻ തുമിച്ചും രാമനും വശമായി വശമായി ധരിപ്പിക്കുന്നു.)

ഗോമഃ—ദേവാജ്ഞ. ഇതെന്നെന്നായ ബുദ്ധിമുട്ടാണും.

രാമ:— ഇതില്ലെങ്കിലും കഴിഞ്ഞു. അതു ചുണ്. അതു
കാലിലിട്ടും ഇന്നേ നടക്കാൻ പറിക്കണം.

ജയ:— എവിടെ അതിങ്ങെടുക്കു. (ചുണ് രാമൻ എടു
ക്കണാ.) (അതു കാലിൽ രണ്ടാഴ്വിന്റെ ബഖശപ്പെട്ടി
വലിച്ചിട്ടുണ്ട്)

ഹോമ:— അയ്യു! എനിക്ക വേദനാഖനോ. ഈ വേദഭാ
രാജ്ഞാ! വേണേം! വേണ്ടാ. എനിക്ക ഭാര്യാക്കണ്ഡാ.
ഈ പരിഷ്വാം എന്ന വേദനിപ്പിക്കണേ!

രാമ:— അതഞ്ചുമാറും. കുട്ടി നടന്നുനോക്കണം. അഞ്ചി
നെയ്യല്ല എല്ലാം പരിചയിക്കുന്നതു്.

ജയ:— വേണ്ഡാ. ഹോമതിയെ വേദനിപ്പെട്ടതാണാ. യാ
തൊഞ്ചിയിൽത്തിലും ഈ ജനം എൻ്റെ എദ്ദേയേ
ശ്രദ്ധയെ വേദനക്കുട്ടത്തണ്ണുമന്നാറുമുള്ളവന്തി
നീം. വേണ്ടുകും വേണ്ഡാ. അംഗിച്ചുകളും
മുരു ഹോമതിക്ക് സ്വാഭാവികമായ വേഷം മതി.

രാമ:— അല്ലോ കൊച്ചേമാനേ! ഇതാ ഇതു് എന്തു യോജി
ക്കുന്ന വേഷമാണുന്നതിനാമോ? അഞ്ചിനെയൊക്കെ
വേണുമെന്നേ കൊച്ചുമ്പിണിക്കുന്നതു് പത്രക്കെപ്പെട്ടി
ക്കു കാലുവച്ചു് ഒന്നു നടന്നാട്ടു— ഉം— 0 നടന്നാട്ടു.

ഡോമ:— ഈ കാലുതനെ ചൊണ്ടുനില്ല. എങ്ങിനെ നട
ക്കുമെന്നു്. (സ്പല്പം നടന്നു കുല്പക്കുത്തി വീണാ മുട്ട്
പൊട്ടുന്നു. ജയരാജനും രാമനും താങ്കുന്നു.)

ജയ:— (രാമനും) നിന്റെ ഭാരതാണിതു്? ഇതൊന്നും
വേണ്ഡാ.

(കട്ടൻ)

ഒഴും അരത്തു്

[കാമംക്ഷിയുടെ വസതി. റാന്റി.]

എസ്: (സാക്രതം) രമേഹ്, വാതു. അട്ടത്തിരിക്കു. (രമേഹൻ പാട്ടിന്.) ഏകാന്തസൂർമായ വസന്ത ശാത്രി! പുണ്യാമോദപ്രദമധ ഘൃനിലാവു്! ഞാഞ്ചാനം പാടാം (പാട്ടിന്.) രമേഹ്, ദശാദ്രാദംഭതാനം നാഭോഡ? ചിലപ്പോൾ ശാന്തികമായ ഏതു സംഹിതാത്തകാളാഥിം വികാശോദ്ധീപകാപം ചില മോഹനഗീതാജാരംകാളാകാരാണ്ടി. അനാത്രത പാട്ടക്കേളി നികിൽ രമേഹൻ പാടിയ അജാബിന ഒരു ഗാനത്താലാണ് എനിക്കു രമേഹനോട് ഈ വൈശം ഉണ്ടാക്കിയതു് സുവമാഖാനം പാട്ട. (രമേഹൻ പാട്ടിന്.) രമേഹൻ വളരെ ക്ഷീണിച്ചിട്ടിട്ടിട്ടു്. എന്താകാരണം?

രമേ:—ഞാഞ്ചാനക്കുറ സപ്തനിലബയക്കരിച്ചു് ആലോചിച്ചു ക്രമേണ ക്ഷീണിക്കുകയാണ്. എൻ്റെ കോളേജു വിദ്യാഭ്യാസം നിരുത്തി. സമാക്ഷിച്ചിരുന്നവരെല്ലാം എന്ന വെറുത്തു്. ഇവിടെനിന്നും എൻ്റെ അഭ്യൂതയമാർജ്ജഭേദക്കരിച്ചു് ഇഷ്യിടയായി ചിന്തിക്കാറി ല്ലെനും തോന്തിത്രുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

മിസ്:—കൂലിയാംരമേഹ് അതു്. ഇതാ ക്ഷീണം മാറ്റുവാൻ മതിയായ ഒരു മരനും ഞാൻ തങ്ങനാണ്ടു്. (ഒരു കുപ്പിയും റൂസും എടുത്തതു്) ഇതാ, രമേഹ്, ഇതു സപ്ലിം കഴിക്കു. ശരീരക്കുമം മാറ്റാ. മാനസികക്കേശം പോയി ഒരുണ്ടാവു്. പത്രജീവൻതന്നെയും ഉണ്ടാകം. വിശ്രേഷിച്ചു ഭാഗവത്രമാക്കു് രഹസ്യം നാലും! ശരീരത്തിനും വിശ്രേഷം?

രമേ:—വേണ്ടാ. സദയം ഈതു കഴിക്കാൻ എന്നു
ഇനിയും നിർബന്ധിക്കുതു്. ഞാനവിട്ടതോടു
പലകറി പറഞ്ഞിട്ടണ്ടു്. അപേക്ഷിച്ചിട്ടിട്ടണ്ടു്. എനി
ക്കതു ശിലമില്ല. ഞാനതു ശലിക്കയില്ല.

മിസ്:——എയു്, അതോടു മൗല്യമാണു്. എന്നാൽ
സദ്ദേഹം എനിക്കതു വേശം പകർത്താതു. എൻ്റെ
ആത്മാത്മമായ രഹംഹംമാത്രമാണതു്. പകർ
താതു.

രമേ:——ഞാനവിട്ടതെത വിധേയങ്ങാണെല്ലോ. (ചീളി
കൊട്ടക്കണം.)

മിസ്:——ഈംഗ്ലീഷ് മുൻപുകാംമാണെങ്കിൽ സ്നോമത്തിലെ
തമിൽ, ഫാസ്റ്റക്രിസ്തി കഴിക്കുക എന്തോ
രുവമാണതു്.

രമേ:——ഈംഗ്ലീഷ്വില്ലാഭ്യാസത്തെ വെറുക്കണ അവിടനു്,
അവയുടെ ഇന മട്ടകൾ പാകത്തുന്നതു് അരംഭാചക
മാണു്.

മിസ്:——ചെയു! അങ്ങിനെയല്ല. നല്ലതു് ആരിൽനിന്നും
സ്പീക്കരിക്കാം. (കീളിച്ചിട്ടു്) ഒയവായി സദ്ദേഹം
സ്പല്ലം കഴിക്ക രമേശു്! ഇതോടു പാതകപാനിയ
മല്ല. ഇരംഖ്സ്‌എ കെവിസന്റെ ഡ്രോഫ്റ്റ്
ണില്ല. പൂണിസ്—

രമേ:——വേണ്ടാ, നിർബന്ധിക്കാണാ.

മിസ്:——അക്കട്ട. ഞാനെനായചാട്ടപാടം. ഒരു ഇത്താനോ
മയ വേഉയാണിതു് (ഒരു പ്രമാണപാട്ടനു) രമേശു്
പൂണിസ്, കമാൻ. ഞാനെനായ ധാത്രംഗാഗിണി
യാണു്. ഇതാ എൻ്റെ കാലുക്കേണാ! അതു

വല്ലാതെ തരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്ന് സാവധാനം തഴപാ ടിത്തത്തുമോ?

രഫോ—ഈതൊരുപമന്ത്രാദയബ്ദി. അനുചിതമല്ലോ?

മിസ്—യട്ടാത്മകയ സ്റ്റേഹത്തിൽ അപമന്ത്രാദയില്ല. അനുചിതമന്ത്രില്ല. ഒന്ന് തലോട്ടുമേശോ, യുവാക്ക മാർ ഓക്കലും ദൈവിഷ്യത്തിലും അനുസ്ഥിക്കുന്ന കൂത്തു. ജീവിതം ഒരു വസന്താനുഭാഗം. നാഡി നിലാവും, തുമണ്ണമുലാവുന്ന മറങ്ങാങ്ങൾനും, താരകാ കീഞ്ഞമാഡി വിമലനിലാകാശവും ചേന്ന് പാഞ്ഞിന്നി യാണോ. നിന്നിന്നിലുമായി ആനന്ദിക്ഷവാനാളിൽത്താണോ. ഉറങ്ങുവാനാളിൽത്തല്ല. ജീവിതം ഒരു സുദാരമധൂരപാ നീയപാതുമാണോ. അതു നിരവോളം മധുജാസവം പകൻനിരിക്കുന്നും എഴുപ്പാഴിം. ആസപദിച്ചാനന്ദി ക്കുന്നും. വരുതു രഫോ!

രഫോ—മാനസികഭാവത്തിനുസരിച്ചുള്ള ഒരു വ്യാവ്യാന ഭേദം മാത്രമാണുത്തു. തൊൻ വിചാരിക്കുന്ന ജീവിത മെന്നതു ഏതും രാത്രിയാണുന്നോ. കുട്ടി കയ്യുപ്പു കലന്ന് കഷ്ടായം നിരുത്തു ഒരു പ്രാശ്നാണംചാശകമാ ക്കുന്നോ

മിസ്—വിഷാംഗതമക്കപ്പത്തിന്റെ വീക്ഷണക്കാണത്തിൽ നിന്നുക്കാണുള്ള ഒരു കെട്ട അഭിപ്രായമാണുത്തു. പെസിമിസി! ഈ ലോകത്തെ അജ്ഞാനേന്ന നോക്ക താഴു. വിശ്വാഷിച്ചും മോഹനയാളുന്നം അനുഗ്രഹി തമാണോ. ജീവിതപ്പൂർഖികളുടെ വികാസം ആസപദനീയമാണോ. വാല്മീകിം ജനയുടെ ഉഴവുവാ ലിൽ മരണത്തിന്റെ വിത്തു പാക്കേഡി, നാരയുടെ വെള്ളിക്കുടിക്കാണിച്ചു മരണവുമായി സന്ധിയാക്കേഡി, ഇന്നത്തെ ഈ ലഹരിത്വിക്കാരണം എഴുങ്ങേണ്ണു

പോയി മരത്തുകഴിയും. എന്നാൽ ഇന്ന് അതി സൗഖ്യ കാലമാണ്.

രമേ:—മരണത്തിന്റെ തിരള്ളീലയ്ക്കുറ്റത്തു രംഗങ്ങളിൽ ല്ലോ വിശ്വസിക്കുവാൻകൂട്ടി ഇന്ന് സ്പർശ്ചീയവി മാരം നരകം സ്പഷ്ടിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

മിസ്:—വാഭല്ലൂതിവാദത്തില്ലെല്ലു, അന്നായാണുവരത്തിലുണ്ട് എന്നെന്നു എഡയം ബൈനുന്നതു.

രമേ:—നിരപ്പരാധിയായ ഇന്ന് പാവം ഏതുവും ചെയ്യേണ്ടു.

(മിസ് എഴുന്നേറുവെച്ചു സമീപിക്കുന്നു.)

മിസ്:—(പിന്നെങ്കിലും കടിച്ചും, സ്പല്പും കടിക്കരണമോ!)!

രമേ:—വേണം. എന്നു ഉപദ്രവിക്കുതും. തൊനവസാ നമായിപ്പുറയുന്നു. എന്നു ഇനിമേലാൽ ഉപദ്രവി ക്കുത്തും.

മിസ്:—നിന്നെന്നു സർവ്വാഭിലുംഘങ്ങളിലും സാധിപ്പിക്കാൻ ഒരു ക്കുമുള്ള എന്നെന്നു കരിപ്പിലുംഘജന്തയും നീ നിരസി ക്കുത്തും.

രമേ:—നിരസിക്കാതിരിക്കാൻ യാതായ കാരണവും തൊൻ കാണാനില്ല.

മിസ്:—എന്നാൽ എന്നീക്കു നിന്നു നിരസിക്കേണ്ടതാ യിവാം.

രമേ:—എന്നാൽ തൊനവത്തെന്നു ഭാഗ്യമെന്നു വിചാരിക്കാം.

മിസ്:—നീ പരയുന്നതു ധിക്കാരമാണെന്നും നീ അറിയു സില്പം. ചെരുപ്പാകൊണ്ടും.

രമേ:—നിശ്ചാരം പായുന്നതു ധിക്കാരമല്ലെന്നാണു നിശ്ചയി യുന്നതും. ഉന്നാഭംകൊണ്ടും.

മിസ്:—എന്നിക്കുമാദ്ദോ? എന്തുമാം?

രമേ:—മല്ലോമാം സന്ന്, കാമോമാം മരറാന്ന്—
അരങ്ങിനെ രണ്ടുമാം. മാറാഷ്ട്രലാക്കരത അധിക
പതിപ്പിക്കുന്ന രണ്ടുമാദ്വുംകൂടി.

മിസ്:—എന്നിക്കുയുമാദ്വുമില്ല. നിന്നോട്ടുള്ള റൈറ്റ്
നീനുകാണുമാത്രമാണ് നിന്റെ ഡിക്കാരത്തിന
ഞാൻ പ്രതികാരം ചെയ്യാത്തതു്. നീ ഒരു വെറും
കട്ടിമാത്രം. മനഷ്യനുള്ള മുകളിക്കുന്നയാണ് കരങ്ങി
നമ്മുള്ളതെന്ന പൂവു് തെറായി യാഥു്. എന്റെ
പ്രേമത്തെ ആഗ്രഹിക്കുവാൻകൂടി അധികയില്ലാത്തവ
രായി ആയിരമായിരം പുതഃപണിംഗാജ്ഞാബാട്ടു്.

രമേ:—നിങ്ങളുടെ കാമത്തെ കേവലം അറപ്പോടും വെറു
പ്പോടും അവജ്ഞയോടുംകാത്രം വീക്ഷിക്കുന്ന പതി
നായിരം പത്രിനായിരം പുതഃപണിംഗാജ്ഞാബാട്ടും
യിരിക്കും.

മിസ്:—ഇത്തന്നുവയ്ക്കുവും ഞാനെന്റെ അഭിലാഷം സാധി
ക്കാതെ പരാജയപ്പെട്ടുകയില്ല. ഞാൻ ഒരു സ്ത്രീ
യാണ്.

രമേ:—എന്നാമത്തെപ്പാവയ്ക്കുവും ഞാൻ വിജയിക്കും.
കാരജനം ഞാനൊരു പുതഃപണിംഗാണ്.

മിസ്:—ഞാൻ ഒരു മാന്യയാണ്; അഭിമാനിനിഖാണ്.

രമേ:—ബാഹ്യചാരിപ്പാരവും, പൊതുക്കാർപ്പുസക്തിയും
കൊണ്ട് ചൊതിനെത എത്രയെങ്കിലും മാന്യകളുണ്ട്
നിങ്ങളുള്ളപ്പാലെതന്ന ഇന്നാത്തെ മനഷ്യലോക
തതിരു. കളമാനോൽച്ചത്തു കരിംകുടികുടി! പുത
ഷ്വേടചെയ്യുന്ന കാട്ടാളത്തികൾ!

മിസ്:—നിരിത്തതു്. റൈറ്റ്! ഏടാ ഫൂടാ!

രമേ:— ഹീ, മതി. ഉം-ം മതി. ഈനി അങ്ങംഞ്ചുമിണഡയൽ.

മിസ്:—(ചിരിച്ചു) രമേശ! എനിക്കെ നിന്മാട സ്റ്റൂഡ
മാണോ.....

രമേ:— എനിക്കെ നിന്മാട കൊടുവിജോയമാണോ.

മിസ്:—നീ എന്ന വെറുക്കൈയൽ. എൻ്റെ പ്രദയത്തി
നകത്തു കടന്നനോക്കേ എന്നിക്കെ നിന്മാട തൃപ്പിബന്ധ
മെന്തനാം!

രമേ:— അഞ്ചിനെ നോക്കാത്തനീയൻഡിലാം. കാമ
ബന്ധം. ആ വേദ്യുഷിഷ്ഠ ഒരു കാട്ടുഗമണ്ട് ഞാൻ.
ദയവായി എന്ന വിട്ടുക്കണം.

മിസ്:— ഞാൻ നിന്നെ വിട്ടുകയില്ല. മിസ് കാഡാക്സിയ
നീയറിയുകയില്ല. നീ എൻ്റെ മാനസികവിശ
പ്രിൻ്റെ രഹാധാരാമാണോ. നീഞ്ഞെ ജീവിതം ഞാൻ
നശിപ്പിക്കം.

രമേ:— ആധായോ! രാക്ഷസി, നിന്നിൽ ഒളിച്ചിരുന്ന അ
കാമപ്പിശാചിക, ആ കുറത്തിയണ്ട നാറിയ നാരകി
യത്പരം അതാണതു. നീ എന്ന നശിപ്പിക്കേം?

മിസ്:— തീച്ച. നീയാണരാക്ഷസൻ. നിർദ്ദേശം. തുര
ജ്ഞൻ!

രമേ:— നീ എന്ന നശിപ്പിച്ചില്ലേ! ഈനി നശിപ്പിക്കാനെ
യുണ്ടോ? നീ എൻ്റെ ജീവിതം അപചാരിച്ച.
അട്ടുപയക്ഷിയാത്തനായ ഞാൻ കാന്തജലപക്വഭിത
നായിപ്പായി. എൻ്റെ വില്ലാല്ലാസം, എൻ്റെ
സമാർത്ഥനില്ല, എൻ്റെ ആദർശന്മം, എൻ്റെ
കലാകൗതുകം അവയെല്ലാം നീ കൊള്ളിവച്ചു.
നീഞ്ഞെ കാമഭാഹത്തിനിരയാക്കി! നീ എന്ന പട്ട

ഞാത്തങ്ങവിലെ കൃപകിടങ്ങിലേക്ക് വലിച്ചുറിയുന്നു. തൊൻ പ്രതീകാരത്തിനശക്തനാണ്. നിന്മൻറ ഈ നിരപ്പുകിട്ടുകയുംാറി, മോടിത്തിരട്ടുകയും അസൗമ്യമിച്ചും; കാലം അതിന്റെ കയറ്റത്തുള്ള കൈകൾ നീ കാണാതെ നിന്മിൽ കടത്തി നിന്മൻ ജീവിതസൂഷ്മ വലിച്ചുട്ടുകളുംഡോരു നടക്കുവള്ളെത്തു കുനിപ്പി ടിപ്പിരിക്കുന്ന പട്ടവല്ലയായ നീ നിന്മണ്ണപ്പോലെ യുദ്ധ എത്രയോ ഭോഗാധാതകികളെ ഉംബന്നക്കാളുള്ളന വിചിത്രമായ ഈ ലോകത്തോട്ടുള്ള ഒരു വോദ്ധർവ്വിന്ന മായി അവശേഷിക്കും.

മിസ്റ്റ്:— നിന്മൻ ശാഹം! വിഷയവിരക്തനായ യതി.

രമേ:— എൻ്റെ പാഹം! തൊൻ യതിയല്ല. മഹാതമാക്ക ഇംഗ്ലീഷ് പുണ്യത്രാഖ്യാനിയിൽ ജനിച്ച ഒരു യുവാ ദുമാതുമാണ്.

മിസ്റ്റ്:— നീ ഇന്നന്തെ ഒരു യുവാവല്ല.

രമേ:— അതല്ലായിരിക്കാം. പ്രക്ഷേ തൊൻ നാളിന്തെ ഒരു യുവാവാണ് തുച്ഛം.

മിസ്റ്റ്:— എൻ്റെ യാതാരഭിപ്രായങ്ങളേണ്ണം അവരണിച്ച ഒരു പ്രക്ഷേനെ എന്നിങ്കൊമ്മായില്ല. നിന്മൻ അറി വില്ലായുമാണ്! നീ തലയുള്ളവനെങ്കിൽ ശാന്തമായി പിന്തിപ്പാൻ ഇന്നന്തെ രാത്രി നിന്മക്കു വിട്ടതെന്നു. നാശം വേണ്ടു തൊൻ ചെയ്തുകൊള്ളും.

രമേ:— എന്നെന്നപ്പോലെ അറിവില്ലാത്ത എത്രയോ യുവാക്ക സാർ, ഈ ഭാഗ്യപടിച്ച ലോകത്തു വേരെയും കാണാം. അവക്കു ഒരു രാത്രിയല്ല, ജീവിതരാത്രിമഴ വന്നും പിന്തിക്കാൻ കിട്ടിയാലും അവരെസംബന്ധി ചൂടിത്തോളം ഈ അറിവില്ലായുമാണ് മാറ്റന്നല്ല.

മിസു്:—നീ ഒരു ഭാഗത്തുന്നുനാണു്.

രമേ:—ഞാനെന്നും ഇപ്പോൾ ഒരു നിംബാഗ്രവാനായിത്തന്നെ ജീവിക്കാൻ ആത്മാത്മായി ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

മിസു്:—ബുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ നീ അറിയുമായിരുന്നു. വികാരാവേദത്താൽ ഉന്നേതജിതയായ ഒരു പ്രധാനഗുണരിയുടെ രഹസ്യമാഗമാദ്ദീതമുണ്ടെന്നെന്നും അവമേളുക്കണമോശും, ഗ്രന്ഥങ്ങാർത്ഥം നിരാശാഭരിതയുമായ അവളുടെ നിന്മം ഉണ്ടാക്കാവുന്ന വിപ്രതിക്രിയയിൽപ്പോരുന്നു. ഇവിടുതൽ അധികാരാദുഷ്ട ഉദ്ദോഗസ്ഥമാണെന്നും മിസു് കാമയും തികച്ചും വിഡേശരാണു്. അനുാമനായി അലഘത്തുനടന്ന ഒരാതിരെ വിട്ടിൽ താമസി പ്രിച്ചിട്ടു്, ചന്ദ്രാദിജീവിശിഷ്ടം പണവും അപാഹരിച്ചിട്ടു് നടന്നകളിൽ അവന്നെപ്പിടിച്ചു വേണ്ട പാരിതോഷികങ്ങൾാണ് കൊടുക്കാൻ ബാധ്യാബന്ധരായ ഇവിടുതൽ പെബ്ലീസ്റ്റുഡ്യൂഗസ്ഥമാരാം, അവനെ ഇരുവാഴികൾക്കുള്ളിലിട്ടുകയ്ക്കാൻ വിധികൾത്തുപരുമ്പുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റും മിസു് കാമയുടെ ഫിൽത്തെത അംഗിലംഗലിക്കുന്നവരല്ല.

രമേ.—ഞാൻ വിവാഹിക്കുന്ന ഇതിനേക്കണ്ണാളും ഭയക്കരമായി ആസ്ഥാനമായി മറ്റൊരു യാനോന്നും തന്നെ എന്നിക്കുന്നു വികാരാംഖാബിപ്പുന്നു്. വിലങ്ങും ജയിലുമെല്ലുക്കിൽ കീറപ്പാളയും ദരിച്ചുട്ടിയും സ്പീക്കർപ്പുണം, നിത്രയും മുരിവും കൂടുമയാളുമായ ഇന്ന ലോകത്തിന്റെ കരിനിഴലുകൾപോലെയല്ലെന്ന ആയിരമായിരം എഴുകി കൂടഞ്ഞുടെ സ്പരശത്രുമായി യാവിപ്പുണം എന്നിക്കുന്നും. ഉംകുളുമെന്നാലിമാനിക്കുന്ന ഇന്നുത്തെ മിക്കവാറും ജീവിതത്തേക്കാറും അതു പരിപ്രതിലുംവുമായിരിക്കും.

(പാപ്പൻ തൊണ്ടയനക്കി പ്രവേശിച്ച്)

മിസ്:—അതുപറഞ്ഞു നീനോട് വിളിക്കാതെ അക്കരതു വരാൻ. ഡാംപ് ഫൂടി! റാസ്സുൽ! ഫോ ഫറത്രു് (ഫോകാൻതുടങ്ങുന്നു) കം ചിയർ—വാഡ ഇവിടെ. (വയനം) എന്തിരു കടന്നവന്നാലുവിടെ. കണ്ടിടത്ര കിടന്ന നായ്ക്കേരകേ വിളിച്ചു ഫോറകൊടുത്താൽ ഇംഗ്ലീഷന്നെയാക്കേണ്ടിരുണ്ടാൽ.

പാപ്പ്:—എസ്‌കൂസ്! പത്രാവിത്തസാരു് ഫറത്രു വനിച്ചിക്കുന്നു.

മിസ്:—അതു, മി: ബാലൻ?

പാപ്പ്:—അതെ. അധികനേരമായി എന്തോ അടിയ ന്തിരമായി പറഞ്ഞാണണബന്നും ഉടനെ പോകണമെന്നും പറഞ്ഞു ശ്രദ്ധപൂർത്തിയിട്ടാണു് ഇങ്ങോടു വന്നതു്. (കരഞ്ഞു്) തൊൻ അപ്പോഴേ പറഞ്ഞു വിളിക്കാതെ കൊച്ചുമേട മുറിക്കുകയും കടന്നാൽ അടിക്കൊള്ളും, എൻ്റെ ഫോറപോറുമെന്നാലും. അതു ഗഹപ്പിച്ച കും സമ്മതിച്ചേം—

മിസ്:—പോട്ട. പാപ്പു, നീ ചെന്ന പറ തൊന്തിനാ എത്തിയെന്നു്. അരല്ലുക്കിൽ വേണ്ടാ ഇങ്ങോടു വന്നോട്ടേ. നീ പോയി ഉരസ്തിക്കൊള്ളു. രമേശു്, പോയേണ്ടുള്ള പോചി ചിന്തിപ്പുംഡി

രമേ:—പോയേണ്ടുള്ളാണു. ചിന്തിക്കേണ്ടതില്ല. (പോയി)

ബാല:—(പ്രവേശിക്കുന്നു.) ഹലോമിസ്സുർ ബാലൻ, വരം-വരാം, ഇരിക്കാം.

മിസ്:—ട്ടാകെ എന്തിക്കണ്ണുവമുള്ള ദൈ ദിവസം. വസ്തു തെ ക്കീണും. അംതു അതു ബാട്ടൽ എടുക്കു. സപ്ലും

ഴീക്രൂ. (ഴീച്ച റണ്ടാളം കഴിക്കുന്ന.) വേറേ
ബാട്ടലില്ലെ അത്തമാരയിൽ നോക്കു.

ബാലഃ:—(നോക്കിവനിട്ട്) ഇപ്പേസു തോന്നുന്ന.

മിസ്:—വയത്താം. സിഗററ്റും വേണം. അതുവിടെ
പാപ്പാ, പാപ്പാ കഴുതയെ വിളിച്ചും വിളിക്കും
കുളിപ്പ്. ഓ! ഞാൻ പറ്റെതുപോയി അവനോടു
ഉരഞ്ഞിക്കൊള്ളിംബു. ഞാനവനെ ശകാരിച്ചുപോയി.
വേണാഡല്ലോ. രമേഷോ, രമേഷോ! (രമേശൻ വന്ന)

മിസ്:—വയു പറയട്ടെ. അതു കഴുതപാപ്പും ഉജാദിപ്പേപ്പ്
യിരിക്കുന്നോ എന്തോ? അബലുകിലും ഒരു ഗണരവമുഖിയും
കാലുതരിനും അവനാവുകയില്ല. അതു ബ്ലൂസുവിൽ
നും പോങ്കു രണ്ടും ബാട്ടി വാജറിക്കുന്നു. ഒരു മുന്നു
പാക്കറ്റും സിഗററ്റും. ക്ഷുണ്ണം എത്തനേ!

ബാലഃ:—അതോടു ബുദ്ധിമുട്ടല്ലോ, വേണാ ഞാൻ പോകാം.

മിസ്:—മെയോ, രമേശനോ, അതോന്നും ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടില്ല.
പോരാക്കിൽ എനിക്കുവൈശ്വര്യല്ലെ എന്തും ചെയ്യും.
മെമ്പിയൻ രമേഷോ, പൂജീസോ!

രമേഷ്:—ഞാനൊരു വേലക്കാരന്നായി ഇവിടെ വനിക്കില്ല.
അതുമല്ല. കൂടുംഷാസ്ത്രിയപോരുക എനിക്കു നിന്മ
തതിയില്ല.

ബാലഃ:—ഹീ, എന്തു പറഞ്ഞെന്തെന്തു. അതുരാഭട്ടാ ഇതു
പറഞ്ഞു?

രമേഷ്:—മതിയെന്തു, നീഡിയാക്കു ഇവർക്കു് എന്തും ചെയ്തു
കൊടുക്കുന്നും. എനിക്കു സൗകര്യമില്ല.

മിസ്:—അട്ടി ബാധാ അവനെ, (അട്ടിക്കാനെഴുന്നേണ്ടുന്നു.
രമേശൻ തയ്യാറാവുന്നു.)

രമേ:—ഹോ! (എന്ന പോക്കൻ)

ബാലഃ:—ഹവൻ നാം വിവാഹിച്ചപോലെയല്ല. ശ്രദ്ധ
അധികപ്രസംഗി! ഇവനെ ഇവിടെ വേണ്ടോ.

മിസഃ:—അതു ഞാനന്നേനു തീരുമാനിച്ചു. പറയുന്നത്
നോക്കേ മറ്റപട്ടി പറയുക. എല്ലാറിനം കയറി
തനക്കിച്ചുകൊള്ളുക. അന്നാസ്വരണ്യമീലമെന്നതേയില്ല.
സംഗ്രഹിവശാൽ കരിച്ചുമുഖവു പറയേണ്ടിവന്ന അവ
നോടു ഈ മട്ടാണെങ്കിൽ പോയ്ക്കുംതുണ്ട്.

ബാലഃ:—അവനെവിടേണ്ടിലും പോയിത്തുലാച്ചട്ട.

മിസഃ:—ഈഞ്ചിനെ അവനെ വിശ്വകരാ. മിസ്റ്റർ ഇബൻ
ഒരു കാര്യം ചെയ്യണം. അവൻ എന്നു നിരസി
ച്ചതു പോച്ചേ. എൻ്റെ മുഖ്യിൽവച്ചു മാനുനായ
നിജങ്ങളെ അതേക്ഷുപ്പിച്ചതോ? അതെങ്ങിനെ സഹി
ക്കാം? നാഭൗഖ്യാലത്തു" പോലീസിൽ ഒരു ദാപ്പോർട്ട്
കൊച്ചക്കണം. അവൻ ഇവിടെ താമസിച്ചിരിക്കുവെ,
എൻ്റെ ചില അതുഭുണ്ടുകൂട്ടം കുറെ പണവും ഫോഷ്ടി
ച്ചപോയിരിക്കുന്ന എന്നു". നാളുതെ കടലാസിൽ
തന്നെ ഒരു കുറിപ്പും എഴുതു. രാജാമെല്ലും കളി.

ബാലഃ:—അതാവാം. പത്രത്തിലെ കറിപ്പിൾസിറു കുമ പറ
ഞ്ഞപ്പോളാണു" ഹാമ്മവന്നാൽ". ഇന്നതെത കടലാ
സിൽ ഒരു പരിപ്പുവും, അതിനെക്കുറിച്ചു" ഒരു മുഖ
പ്രസംഗവും ഉണ്ടു" നമ്മുടെ മി: ജയാജിൻ
ഒരു വകുപ്പു കലാഘംഡപന്നാലുടെന്നുവെന്തു. വന്നിച്ചു
ഒരു സ്കീമാണു" അഭ്രാഹാത്തിനുള്ളതു". നാം പാല
ദ്വീപാഴം അരുളോച്ചിക്കാറ്റുള്ള നേരാണെല്ലും അതു".
അഭ്രാഹാവുമായി കുടിയാലോകിച്ചും അഭ്രാഹാത്തിനാം
നെടുകൾ അതു പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. അഭ്രാഹ
തതിക്കു നേരുതപത്തിലാണെങ്കിൽ എത്ര ക്ഷണം

അതു നടക്കം? എതാണ്ടാൽ കറവു്? സപ്രതം കീഴെ
യിൽ നിന്നുതനെ എത്രയെങ്കിലും പണം ചിലവു
ചെയ്യാൻ യാതൊരു മടിയുമാവിക്കേണ്ടില്ലപ്പോ. മഹാ
ക്ഷേമാനന്ദി? അതിലുമധികം ഉണ്ടാണ!

മിസ്: — ഭേദം! മി: ബാലൻ! നിങ്ങളുടെ ഒരവിത്രുതതയും
ബുദ്ധിയെയും ക്ഷാൻ ഇന്നും അഭിനവിക്കുന്നു. (കടി
ക്കണം സപ്ലൈംഗ്രൂട്ടി) ഉടനെ ഒരു കൗതുകമായി താങ്കൾ
തന്നെ പോവുക. നാഞ്ചി ഇവിടെ കുടിയാലേചന.
അഭേദമരുമായിനാണ് ഒന്ന് പരിചയപ്പെടുന്നതുനെന്ന്
ഒരു ഭാഗമാണ്. നായ്യായാൽ നമ്മൾ കിട്ടുന്നതു്
അനുനയാവണം. വെള്ളം! മി: ബാലൻ വരു.
(അമൃതാഭിഷ്ട പോകുന്ന)

പ്രശ്നം അറ്റവ്

[കാമാക്ഷിയുടെ പ്രശ്നത്താട്ടം. ഒരു സാധ്യതനം.]

മിനാഃ:—അവിഥരെത, സംസ്കാരവേദക്ഷോഭാനാം എന്ന് ജീവിതത്തിൽ അവിസ്മൈണിയങ്ങളാണ്. വിശീ സ്ത്രീവിഹാരങ്ങളും വിശോലകാവൃപരിപാടികളുംകൊണ്ട് പൊതുജനസേവനത്തിന്റെ രംഗത്തിൽ ജീവിക്കണമെന്നാറുഹിക്കുന്ന എന്നപ്രാലോധ്യത്തു ദയവർക്കു അവിഥരെപ്രാലോധ്യത്തു ദയ മഹാപുരുഷൻറെ സാഹചര്യം ലഭിച്ചതു എത്ര പ്രഭ്യാജനപ്രദമാണെന്ന പറയേണ്ടതില്ലെല്ലോ. “അനുജീവനതകിസപ ജീവിതംയന്മാക്കുന്ന ദയ മഹാശയൻറെ സവക്കം ഏതൊക്കെവനിതാമണിയുടെ ജീവിതത്തെയാണ് സ്ത്രീ ത്രംമാക്കാത്തതു? ആവിധം നിത്യകുതാത്രംമായ ദയ ജീവിതത്തെ തൊൻ അഭിലഷിക്കുന്നു.

ജയഃ:—താങ്കളുടെ അഭിലുഹം അന്നവിതമല്ല. വേദോവിക്കാരങ്ങളിലും സപാദാവികതാല്പര്യങ്ങളിലും, അവസരം കിട്ടിയാൽ അവയുടെ ബഹിസ്ത്രകാരന്നല്ലെങ്കാം സ്ത്രീ ഘജാനക്കാരി എത്രയോ ഉയരെയാണ്. അവളുടെ സ്വസ്ഥിക്കു, ഇം പ്രപഞ്ചാലകത്തിൽ അപ്രതിമവും അതിപ്രധാനവുമായ സ്ഥാനമാണുള്ളതു. പുണ്ണ്യതയുടെ അല്ലതയാണവർ. അവളുടെ അന്ത്യോക്തി വിവ്രാലമാകയും, നിസർജ്ജകമായ വികാര തീരുത നിയന്ത്രിതമാകയും ചെയ്യേണ്ടാൽ അതു ലോകസംഗ്രഹകാരകമാവുന്നു. ഭവതിയുടെ സഹപ്രവർത്തനത്തെ തൊൻ സർവ്വാന്തമനാ സപാഗതം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തുറന്ന പറഞ്ഞാൽ ഖനനാളം അന്തേ വമിസ്താത്ത അപരിചിതമായ ഒരുപ്പന്തരപ്രചോ

ഒന്ന്, അഞ്ചിന്മുള്ള ഈ സ്വദർശനത്തിൽ എന്ന ഭവതിയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. തെററിയരിക്കു ആതു്.

മിസ്:—അന്നറഹം. അതു് അങ്ങേമായിരിക്കുന്നു. അന്ന ശ്രദ്ധമായിരിക്കുന്നു.

ജയ:—നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന കലാപരമായ പൊതുസ്ഥാപന ത്തിന്റെ പ്രാരംഭിലാവാലേക്കുള്ള സംഖ്യ താന ഓരോടു് ഏല്ലിച്ചുകൊള്ളാം. എനിക്കു ചുന്ന്‌സപാത ഗ്രൂമുള്ള ഒരു സംഖ്യയാണതു്. ഇപ്പോൾ വിനി യോഗിക്കാം. വ്യക്തിപരമായിട്ടു് എന്നോടു് സപ്ത ഗ്രൂമായി ഏദയംതുറന്ന പെരുംബാഡൻ മടിക്കേണ്ണി തില്ല.

മിസ്:—എന്നാൽ വളരെ ദിവസങ്ങളായി സംസാരിക്കു വാൻ വിചാരിക്കുന്നു, സ്കൂൾമാരെങ്ങനെറിയാം, എങ്കി എം അതിന്റെ അധികാരം ഇത്തുവരെ തന്നിട്ടില്ലാതി അന്തരുക്കാണ്ടു് മടിച്ചിരുന്നു. തെററിലുംരിക്കുമോ എന്തോ? നന്ദ്രമാചിത്രജീവാത്ത നിഷ്ഫൂളക്ക്രസ്സ് മഹസ്യമായ അവിട്ടത്തെ ഏദയത്തെ വിശ്രദിച്ചിട്ടു് സംസാരിക്കുന്നുണ്ടു്.

ജയ:—എന്നാണു് ഈ മുവരു ഇങ്ങിനെ വലിച്ചുനിട്ടുന്നതു്. കാമ ഒരു സപ്തഗ്രൂഹാണു്. താൻ സ്കൂൾ വിഡേക്കുന്നും, പറയാം.

മിസ്:—അവിട്ടതെ ഈ അവിവാഹിത ജീവിതത്തിന്റെ ആദ്ദേശനായിരിക്കും?

ജയ:—(വിരിച്ചുകൊണ്ടു്) അവിവാഹിത ജീവിതമെന്നു തന്നെ.

മിസ്:—അതു് നിരുമാണോ?

ജയ:— എന്നാണോ നി തുമാഞ്ചളത്തു്! കാമാക്ഷി എന്നാം ഒരു മിസ്റ്ററി പിഡണോ?

മിസ്:— അതിനാണന്നിക്കാരുമാം. എഴുവാം ഒരു മിസ്റ്ററി സ്കൂൾ ക്കാൻ അദ്ദേഹാം റിറ്റർ പുതുച്ചല്ലിൽനാ അകു സ്കൂളിൽത അടബാധിതയായ ഗ്രൂപ്പി എന്നാം സംസ്ഥാന ലോകത്തിനു്, ആരക്കാഭക്കരമായ ഒരു വിഷ്ണക്കണി യാണോ ; ഇത്തുംപിറയാണോ

ജയ:— അടബാധിതയായ പുത്രപാഠി എത്തുക്കമുന്നോവ്യാ പാഠിനിക്കുയായ രാജവലാമന്നികളിടെ അതംനിക്കേ ടാമാണോ; അതുനടപബന്ധവാണോ.

മിസ്:— ലളിതഃസാളം സുക്കമാരാജഭര്ത്തരമായ മനോവികാരങ്ങൾ സമാവശ്യകമാണി സഞ്ചേരിക്കുന്ന ഗ്രൂപ്പിപുത്രപാഠകം രണ്ട് എഞ്ചിനീയർ നേന്നായിണങ്ങുന്നും, അതു് മരം സ്ഥാപിക്കുന്ന ലോകത്തുനിന്നും വിരക്കപിതിത്തു് പറഞ്ഞ കുറ്റ് പ്രേമവിശാസമായ സംസ്കൃതയുക്കുന്നും ഫോറുകയാണി. നേരോമരിച്ചായാൽ ലോകം നടക്ക മാറി. ദിനംജ്യൻ പ്രിശാവായി. ഓവിതം മര നാമായി.

ജയ:— നിസ്റ്റാരത്ത് വും, നിതപാധികരുമല്ല എഞ്ചിനീയറുണ്ടും, അതു ജീപികമാണോ; അതിനെന്നിന്നേപോൾ കാമ മെന്നാണോ; പ്രേമമെന്നും. അതു അതുനാവേശ മല്ല, ചെറും മാംനോ ചുഡാണോ.

മിസ്:— അയരത്തിലാണതെ മധുരമധുപാതാം, അതുവോളം അതുപാഠിച്ചു താഴെത്തുവയ്ക്കാവു ഇതു ലേശം കൂടിക്കു. എന്നിന്നു സ്കൂളംതിരിന്നാവോണ്ടി (കൊട്ടക്കുന്നം)

ജയ:— ഇതാനന്നിക്കു ലേശം പരിചയമില്ല. ഇതിനെന്നു ഗണംതന്നെ തലയാടിച്ചുകുറക്കുന്നോ.

മിസ്:— ഇപ്പ്. ഇതു ആനന്ദകരമാണ്. കൂടിണ്ണയാമകമാണ്.

ജയ:— കാമയ്യുവേണ്ടി എല്ലാം അക്കാം. (കഴിക്കുന്ന)

(മിസ് പാട്ടിന്)

ജയ: എനിക്കു ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ് ഒരു സുകമാരമായ ശ്രീചത്രയത്തെ എല്ലാ ആസ്ഥാനത്തിൽ അവലോകനമാക്കാതു. ഏറ്റവും നികാളം അഭിരാനാണ്. ഏറ്റവും വേണ്ടിവന്നാൽ നിന്നും വേണ്ടി എല്ലാം മരക്കും. (പാട്ടിന്)

(ക കു സ്)

പ്രഖ്യാം എഴു

[ചുമ्पശ്ശി—]

യജ:— അഹാനാവിരെ? രാജൻ ഇവിടെ വരാൻ പറ.

രാമൻ:— ഉത്തരവു്. (രാജൻ പ്രവേശിക്കുന്ന.)

യജ:— നിന്നൊമ്മും എന്നൊമ്മും നഞ്ചുടെ തദ്ദോടിനെയും
അഭോജനമും ബാധിക്കുന്ന അതാളുമാനമാ ഒരു സം
ഗതിജൈക്കാവിച്ചു് ഇന്ന് നിന്നോട് സംസാരിക്കുവാൻ
തോന്നു വിവരിക്കുന്നു.

ജയ:— കേടുകൊള്ളിലുണ്ടാണ്.

യജ:— ഇന്നനെത്തു ലോകസ്ഥിതിക്കു് ഒരു കിടവല്ലാത്ത ഒരു
വിദ്യാഭ്യാസബന്ധിതദം നീ നേടിക്കിട്ടിക്കുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു്
ഉദ്യോഗംതന്ത്രിനടപാടുണ്ടെങ്കിൽ അവഗ്രൂഹം നിന്നും
തബ്രൗം അപ്പാരമായ ഒരു സാമ്പത്തികസ്ഥകരുവും
ഈഞ്ഞം അപ്പജിച്ചവച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടു്. അതിനും എക്കാവകാ
ശി എന്നും ഏക ഘട്ടനായ വിജയിരിക്കും. തൊന്തു
എത്രകാലം ഇന്ന് ജീ വിക്ഷമെന്നുള്ളതു് നീച്ചപ്പെട്ടതി
ക്രിംകാ. ചെയ്തീരുക്കുന്ന കു തുംബം യടമാകാലം യ
ചുമതി ചെയ്തീക്കിക്കു എന്നതെന്തു കത്തവ്യം. അങ്ങു
നെ അവഗ്രഹിച്ചു് ഒരു കത്തവ്യം നിവീക്ഷിക്കുവാൻ
തൊന്തു ബാല്യസ്ഥനായിരിക്കുന്നു. തൊന്തു വളരെ
മുഖ്യവന്നെന്ന തീക്കമാനിച്ചിട്ടുള്ളതും, എന്നും തീക്കമാ
നത്തിനേൽക്കു ക്രമപ്രക്രമ നീ നിയുക്തിചുറവുള്ളിട്ടുള്ളതു
മാണും. ഗോമതിയും നീയുമായുള്ള വിവാഹം,
അട്ടത്തെ ഒരു ശ്രദ്ധിയുള്ളത്തെത്തന്നെ നടത്തുവാ
നുള്ള എല്ലാ ഏപ്പുട്ടുകളിലും പൂർത്തിയായിരിക്കുന്നു

ജയ:—(മറന്നു)

യജ:— എന്നാൽ അതിനു രാഖാരാജിക്കൊള്ളുക. നിംബൻ സ്നേഹിരക്കാരെയും വിദ്രിൽത്തിലുള്ള മിത്രങ്ങളെയും കൈ അറിയാച്ചുകൊള്ളു എന്നാണു മറന്നു.

ജയ:— മഴനമൊന്നുമില്ല. തൊൻ ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി അട്ടു നോട്ട് കുന്നു സംകരുമാണി സംസാരിക്കണമെന്നു വച്ചു അവസരം കാത്തിരിക്കണ്ണായിരുന്നു.

യജ:— എന്നാണുതു്?

ജയ:— അട്ടു കനിഞ്ഞായി ആ രീതമാനു കരുനാളു ഭരിക്കു് കുന്നു നീട്ടിവയ്ക്കുവാൻ ഇഴ പുതൻ വിന യമായി അപേക്ഷിക്കിന്നു.

യജ:— എന്നിന്നേംഡി?

ജയ:— ചീല പ്രത്യേകകാരന്നങ്ങളാൽ ഉടനേ വിവാഹബന്ധ സ്ഥാപിക്കുവാൻ —

യജ:— എന്നപ്പുടുവാൻ?— ആദ്ദോഹാ, എന്നർ ഒരു തീരുമാന നിരത മാററിവയ്ക്കുകവാൻ നിന്നുകയെനിക്കാരമോ? എന്നിക്കൊമ്മവന്നരിൽപ്പിനെ ഇഴ നീമ'ഷംവരെ യും തൊൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എന്നെ പിന്തിരിപ്പുകുവാനോ എന്നെന്നർ ഒരു വിധിയെ പുനരാളൂചീപ്പുകുവാനോ ഒരുവൻ എന്നെ അഭിമുഖീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിന്നുകവിന്നതാനെങ്ങിനെ ദേഹരൂപം വന്നു?

ജയ:— ഞാനവിച്ചുത്ത പ്രിയപ്പെട്ട പുതുനാണു”.

യജ:— തൊൻ നിംബൻ പിതാവാണു”.

ജയ:— അതുകെ സെ, എത്തന്തിമവിധിയിലും ദായികാണു ഉപയോഗിക്കണമെന്നും ആവശ്യം വന്നാൽ അഭ്രത്തമിക്കാൻ ഇഴ പുതൻും അവകാശമുണ്ടു്.

യജ:— അവശ്യം തെളിയിക്കണം.

ജയ:— മുഴുവൻ തെളിയിക്കാവുന്നതല്ല. കൗമാത്രം അവിയിക്കാം. എന്നാൽ കരേക്കാലംകൂടി അവിവാഹിതനായിരിക്കുന്നതുണ്ട്.

യജ:— അരാതായ മതിയായ കാരണമല്ല. അതു പെൺകുട്ടിയെ യാതായഭ്രംഗതോട്ടുകൂടി ഞാൻ ഉപലുഭിച്ചുവാഴുന്നതിലോ, നാം യാതായ വിവാഹതോട്ടുകൂടി അവളുടെ വിശ്രദാസമാജിച്ചു അവളുമായി സഹകരിച്ചുവോ, അതു ഉദ്ദേശസാധ്യം—നിന്മറ്റ് ഒരു ചുമതലമാണുമണം. അതിനാൽ കാലംമാണെന്നു കാണുകയാൽ അരാതാനു ഞാൻ നിന്മനു പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. അരാതെന്നറ്റുകത്തുവും ഇന്ന് പ്രത്യക്ഷഭലംകരിയിൽ എന്നൊക്കാളം നിന്മാണം, അഭ്യൂതമാണ് അതുവായി അനുഭവിച്ചുമെന്നുണ്ടോ?

ജയ:— നിശ്ചയമായും ഇല്ല.

യജ:— എൻ്റെ എല്ലാ ഉദ്ദേശങ്ങളിലും ഒരുപങ്കെങ്കിട്ടിനില്ലെന്നു അതു ലക്ഷ്യമാക്കിയാണെന്നു നിന്മക്കു വിശ്രദാസമുണ്ടോ?

ജയ:— ഉണ്ട്.

യജ:— എന്നാൽ നിന്മറ്റ് ഇംഗ്ലീഷ്യത്തുമാറ്റൽ എന്റെ സംബന്ധിച്ചിടതോളം ധിക്കാരം, അംഗീകാരിൽ അറിവുകേട്ട്. അതു പെൺകുട്ടിയെ സംബന്ധിച്ചാണെങ്കിൽ വദ്ധുനാ, പാതകം.

ജയ:— (മൃന്മാർക്കം)

യജ:— അതുകൊണ്ട് ഞാൻ പറയുന്നതനുസരിക്കു. നിന്മ കഴം എന്നാൽ കേൾക്കാണു.

ജയ:— കുമ്മിക്കണം.

യജ:— അപരാധം ക്ഷമിക്കുകയെന്നതു് രണ്ടാമതേതതാണ്. എന്നാമതേതതു് അപരാധത്തിൽനിന്നും പിന്തിപ്പിക്കിക്കു എന്നാളുതാണ്. എന്നാം പറയുന്ന, നാശന്തർ ഇം വൈദികവും രഹപരാധമന്ന നിനക്കു തോന്നുന്ന എക്കിൽ നീ നിലാശന്തർ കർത്തവ്യഭേദാധിവും, എന്നാട്ടുത്ത അനന്തരാധാരാവും കാണ്മക്കണം.

ജയ:— എനിക്കൊന്നും പറയുവാനില്ല.

യജ:— എന്നാൽ നീ വിവാഹത്തിനു തയ്യാറായിക്കൊള്ളുക.

ജയ:— കോപിക്കയ്ക്കു. കർത്തവ്യഭേദാധിവൈശം, മനസ്സാക്ഷിയുടെയും മദ്യേ ദായും അപ്പെടുത്തുന്ന ശ്രദ്ധക്കുടുക്കയാണ്. എന്നാൽ ശ്രദ്ധാശം മുട്ടുകയാണ്.

യജ:— അതു വബിച്ചു ഒരു മാനസികസ്പാതാന്ത്ര്യം നിന്നു ക്കുങ്ങിനെ വന്നു?

ജയ:— അതിനുത്തരം പ്രായേണ്ടതു് യുവരാജയത്തിന്റെ സ്പാതാന്ത്ര്യവാദത്വാണു്!

യജ:— എന്നാൽ ജനിച്ചതു ഒരു ഗുഖനായിട്ടുണ്ട്. യുവത്പാദനേനിക്കും പാരിപ്പിതമാണു്. അരവിഞ്ഞറ ചാരിട്ടുകൾക്കു കടന്നിട്ടാണു് തെന്തു ഇം വാല്പുക്കത്തിന്റെ വാതിൽ പൂഢി കടന്നതു്. നിനക്കു ലഭിച്ചതുപോലെഈതു തെവിട്ടുഭാഗത്തിന്റെ വൊളിച്ചും രച്ചിയിരുന്നുകുിൽ മുടി സ്പാതാന്ത്ര്യഭേദാധിവൈശമാക്കുന്ന ഓന്നുണ്ടെന്ന യുവ ഏഴയാദശൈഖം രൂത്തരംഗാജാളാക്കിയിട്ടണ്ടു് അവ നബനെ അരിയാതെ, തന്നിഷ്ടത്തിനു് സ്പാതാന്ത്ര്യമെന്ന പേരില്ല. അഞ്ചിഞ്ഞറ പേരും തോന്ത്രാസമനാണു്. എഞ്ഞൻറ മകൻ ഒരു തോന്ത്രാസമക്കുന്നതു് എനിക്കൊത്തുക്കുടാ. എന്നതിനുണ്ടാവാംക്കക്കയില്ല.

ജീവിക്കുന്ന തൃപ്പാഖണ്ഡങ്ങിൽ എന്നാണൊരിക്കലും ഒരു തോന്ത്രാഖണ്ഡിയാണുകളിലും.

യജി:—മേന്തിവാക്ക് പറയാതെ. നീ ഇപ്പോൾ തന്നെ ചൈ തനിച്ച് തൊന്ത്രാസിയാണോ.

ଆଜି:—ଆମ୍ବାଳୁ କ୍ଷେତ୍ରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯଗିନୀଙ୍କାଙ୍କ

ଯାଇ:— ଅର୍ଥ, କେବିଳାଙ୍ଗି ଯାରିକଣଙ୍କ. ନୀ ଏହାଠିର ବାକି
କିମ୍ବାଲିକଣଙ୍କଙ୍କ.

ജീവി: — കരണ്ടുംഭാവി ഒരു പത്രാന്തരാ മാനസികജീവി തന്ത്രത്തെ പിരാവിക്കേണ്ട സ്വാധികാരം ഉപയോഗിച്ചു നിഹന്തിക്കാതിരിക്കാനുപയോഗം.

യജ:—നിന്നോ ജീവിതത്തെ ലാളകിക്കമായി താഴു വാങ്ങോ
ഉള്ളത്ത് വാങ്ങോ ഉള്ള എപ്പാണുമഗ്രികളും ഇന്ത വൃഥര
സ്വാധീനത്തിലാണ്^१. ഏറ്റവും അബിശാനമാണി പറ
യുന്ന ഓ ഇന്ത നിമിഷത്തെ ഒരു എൻ്റെ ആരു അഭി അഭി
സ്വരി :².

ജൈ:—നീ പബ്ലിക്കേഷൻ സെക്രട്ടരിം.

യജ:—(കൊച്ചപ്പാക്രാന്തനാഡി) എടാ, എടാ നീ ഒരു നീവ
നാണ്' എദാഗ്രഹ്യന്നനാണ്'. സ്വന്തം പി നാവിനെ
നീശ്വയിശ്വന്നേബാദോപ്പു' നിർദ്ദേശനായ നീ നിങ്ക
മായ വിധം, നിരപ്പരാധി നിരായ ഒരു വിത്രുഖ്യവാലി
ക്രമീകരിച്ച ജീവിരാം നിര ധാരമാക്കി, പ.ഉക്കി, ശാത്ര
നി ശ്രദ്ധിവത്താൻറെ ഔദ്യക്കാശഭ്രതമായ അനാധഗ
ത്തംതിലേക്കെ നിങ്കുറ്റമാളി വലിച്ചേരിയുണ്ട്. മഹാ
പാപി, ഏപ്പുള്ളിത്തരവാടിന്റെ പവിത്രവർത്തായ്ക്കാ
യാദാദിഃം ഒരു കൊലപ്പാതകിനെയും ഒരു ഘതനാ
വിനെ പ്രതിജ്ഞിക്കാൻ തൊന്തു തൊന്തുപ്പെയകിൽ
നിന്റെ ഇന്ന ഫോറാപ്പാധം ധാരാജ്ഞം മതി. നിന്റെ

അപാദാധി അതാർക്കിക്കന്ന ഗണ്ഠവാദത്താട്ട നീയറി ഇ നീലു. മഹാചാപി, നേംകും, ദർശവലമായി ശ്രീ ലപ്പയമായിക്കിടന്നിരുന്ന ഒരു സാമ്പിഡാരത്തിനേരു പ്രതിബന്ധിതഭാരതജീവന്റെ അടിത്തമാറ്റി വലിപ്പു മാരു ഒരു താരവാച്ചപ്പും ഇപ്പോൾ കൈത്തുത്തു കൈ യാണിതു. എൻ്റെ താരവാടിനേരു വിത്തുല്പിക്കേണ്ട തിക്കളിൽനിന്നു പുനരുക്കേണ്ടോ; എന്നി ശ്രൂതനാണ്! നീരവ ധികമായ ഒരു സാമ്പാത്തികമാഡ്യപ്പത്തിലേക്കു നീം നീ സ്വന്തമാക്കിക്കൊണ്ടു. എൻ്റെ അജ്ഞതുശാശ്വത നാരികളും യോ, അതു റിംഗ്ലൂറിഷൻകളും ചെയ്യുന്ന രാഖക്കാരത്തു ആശ്രൂതിച്ചുണ്ടോ, അടുത്തതനിമിഷ്ട നീ ഓപ്പാനോ യാവക്കാനോ അനുകന്നതുനു പുതം, നീയറിയുന്നിലു. എംബനാരക്കേൽക്കുടി ആവത്തിച്ചു ചൊഡിക്കുന്നു. നീ എൻ്റെ അജ്ഞതു എന്നസ്തി കഴുന്നോ?

ജയ:—(മൃനം)

ജജഃ:—എത്തു? പറ.

ജയ:—(മൃനം)

ജജഃ:—രീത്തുപറ. ക്ഷണം.

ജയ:—അമ്പുൾ അനന്തരമിക്കണം. അതിനു നിവാഹമില്ല.

ജജഃ:—ചേരയു! കൊടുപ്പാപ്പി! പിത്രദ്രോഹി, ഫോ. ഫോ ഫോ! നീനൊക്കാണാതു. അല്ലെങ്കിലും, നീ എൻ്റെ മകന്നല്ല. അപ്പു. ഇരഞ്ഞുപറത്തു.

ജയ:—(കാലും വീണം പിടിച്ചിട്ടു) അമ്പുൾ, അമ്പുൾ,

ജജഃ:—(കാലാ തട്ടിമാറ്റി) എടക എടക, നീ എൻ്റെ കൂള കിംപുരുഷത്തു പാടം സ്ഥാപിച്ചു അത്തുലമാക്കാതു.

അരക്കതു്. ഫോ! നീ ചെയ്യു കൊടംപാപത്തിൻ്റെ ഗദാവം നീ അറിയുന്നില്ല. നീ ഒരു പിറ്റുനിങ്കെൻ്റെ മനുഷ്യമോ? അവിയണമോ? എന്നിക്കു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഇതു തിട്ടക്കമൊയി നിജനാക്കാണ്ട വിജാഹംചെയ്യി ക്ഷബാൻ തൊൻ അനുഭ്യുക്കനായതു് തിരുപ്പീലയ്യു സ്ഥൂരം, നീരെചെയ്യു ഒരു ലേപ്പരാപരാധി നില്ലു നീ അതു തുപ്പമെടുത്തുവരുന്നു! അതുകൊണ്ടാണു്. എന്തെങ്കിൽ സാധ്യപ്പെണ്ണു് നിംഗൾമേൽ പൂണ്ടിവി ശ്രദ്ധാനം അപ്പിച്ചുവോ, അവശ്യ നീ ഒരു കലടയ്ക്കി; കള്ളുമരറ വരകിനിയാക്കി; നരാലംഖായാക്കി; നീ ദ്രാഡയാക്കി; ശമ്പണിയയക്കി; — അതെ ഗംഗി യാക്കി. കുടംബാരിന്റെമേൽ അശനനിപ്പാരമുണ്ടാകും. ആ കലട, അവജ്ഞ തെത്താവിജിന്റെമേലും, ഈ ചുക്കിൾ അവശ്യ പുത്രൻ്റെമേലും നിങ്ക്കപിച്ച അത്തു ചിലപ്പാസത്തെ ചൊരും തോന്പാസത്തിൻ്റെ പേരിൽ നീ ദൈയടക്കം നശിച്ചിട്ടും തൊൻ രിക്തും എന്നിക്കെയീനനാണു്. സ്വരാത്രനാണു്. എൻ്റെ വക ദൈക്കാശിനും എ ന്റെ ലേശമാത്രമായ സ്നേഹ തനിലും നിന്മശേം അധികാരമില്ല. ഇ. ഔദ്യൂഹത്തു്. അവരും എൻ്റോ വംശത്തിൻ്റെമേൽ കരിതേച്ചു. അവളുടേവന്നാം — ഫോ! (ഫോമതി ടാടിവന്ന കാലിൽ വീഴുന്നു.)

(ക ട റ)

പ്രശ്നം എടു.

തെങ്ങവുവീമി— [കീർഘ്പരിജന വേദാവുമായി ഒരു യാ
ചകൻ ഇരകണ.]

രമേ:—ഈ നാടകരംഗത്തിൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഒരു യാച
കനാണ്. അന്നേറു ഒരു ചുട്ടെടുവാൽ കൈക്കു
വിരുക്കാണിച്ചു തെളിഞ്ഞ ഒരു ഇപ്പോളി! ഉന്നതവി
ഭ്യാദ്യാന്തരിക്കുന്ന ഉചരിസ്ഥയതിലേക്കുള്ള പാശിക
പട്ടിക്കിയ്ക്കിനും, ഒരു മനസ്സുമുകുട വികാരാന്തി
നേരാ വിശദ്ധു് എന്ന രൂപമാഹവലയിൽനാക്കി
തെങ്ങവുകളിലേക്കു വലിച്ചേരിംതു! എന്നേരു വിഭ്യാ
ദ്യാസത്തിനും റിലവാബന്ധപ്രതികയുമായി ഉദ്ദ്യാന
സ്ഥാപണക്കുടെ പട്ടിവാതിലിൽ വലിഞ്ഞതിന്തു കാരി,
ചെയ്യാ. അമുഖം അവരായം കണ്ണതുരക്കാനുത്തമാണു്,
ഒരുബിധത്തിൽ അന്നത്രാഹമാവാം. സ്പർശനകാണ്ഡ
ജീവിക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കും വിശ്വാസിക്കാണ്ഡായി വന്നി
പുണ്ഡ്രം. അഞ്ചൻ പറിച്ചു ഇംഗ്ലീഷുസാമി സ്വരത്തിൽ,
ഒരു വരിമാത്രം എന്നിക്കാസപാദ്ധതായി തോന്നും.
സപ്രിംറു “ഒക്കെഴുവു ധന്തമെന്തെ ജാഹച്ചു കീഴു
ക്കുവിരിക്കുന്നു; ഹിംസ ആരത്തൊന്നാനും അതിനുപുറ
ത്തിയിരിക്കുന്നു; മനസ്സും മനസ്സുപാതപത്തെ ആയി ചുറ്റി
രിക്കുന്നു” അരാസിനെ മനസ്സുപാതപത്തിനും മറവിളി
മാറരാലിക്കാഞ്ഞു നു ഇ ദയൻിശ്വലാക്കത്തു്
എന്നേരു വിശദ്ധുപരിശീലനവിളി, എങ്കു കേൾക്കാനാണു്? അതമന്ത്രവീകരണന്നിപ്പണമായ സംഗ്രഹം, വിശദ്ധു
നേരാ ശാമകണ്ണഡയമായി വിശ്വാസപ്പെട്ടുവേബാൾ അംഗിരാ
കാര്യകാര്യം തങ്ങവാനാളില്ല. വോഷമിട്ടുവന്നേരു പാട്ടം
കളിയും മാത്രമെ വശപ്പീല്ലാത്തവന്നും ഇംഗ്ലീഷു
ഉത്തരിൽ വിശദ്ധുക്കക്കുള്ളു. അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷു

വുകളിൽ ഇനി അരതാണോ” എന്നെന്നു പാട്ടുകൾക്കാണ്! ഒരുമവേണും. അതിന്റെ പുരകേ ലോകം ക്രിയർ പൂട്ടി ഓട്ടകയാണോ. അതിനാണോ” പ്രിയം. തൊന്തര ത്വാവയ്യുട്ട്. (ചുട്ടിന്തനലഘുന)

(അരട്ടത്തു” ഒരു ഭാഗത്തു” ദീനദാജനംവയ്യുകിടക്കുന്ന ഒരു യാവകിംഗ് കണ്ണിട്ട്)

യാഹഃ—സോദർബ�, നീയാരാണോ? എഴുന്നേക്കു, എഴുന്നേക്കു.

ഹോമഃ—എന്ന’ക്ഷമ്മുങ്ങന്നേക്കുടാ. നിങ്ങളാണോ? ദയവു എണ്ണായി എന്ന ചു ലേശം വെള്ളിംത്തുമോ? (വെള്ളിം കൊണ്ടുവന്ന കൊട്ടമിന്നു)

രദ്ദേഃ—എഴുന്നേക്കു നീധാരാണോ?

ഹോമഃ—തൊന്ത്രത്തെ നാട്ടകാരിയാണോ”. കൂഴ്ചകാലത്താൽ ഒരു യാവകിഡായിരത്തിന് എന്നാൽ എന്നിക്കു യാവക്കുവാൻം അറിവെന്തുകുടാ. നന്മരിഞ്ഞുകുടാ.

രദ്ദേഃ—തൊന്ത്ര പഠിച്ചിക്കുന്ന പാഠ്യതാബന്ധകൾ പരി പ്രിച്ചിൽ പറിക്കാനാവാത്തതരാണമില്ല.

ഹോമഃ—അപ്പുലുകളുമായി എന്നിക്കു യാത്താൽ പരിചയവു മുഖായിജനിപ്പു—എന്നാൽ ഇനി അന്നംവിക്കാം അപ്പുലുക്കുള്ളാണും അവശേഷിച്ചാട്ടില്ല. എന്നിക്കാൽ മില്ല. ക്ഷേവംകുടിയില്ല.

രദ്ദേഃ—നാജാനെ പറയുതു”. ദേവം ആര്യടക്കുടെയ്യു ദിണ്ട്. എപ്പോഴുമാണ്. ഉഭാമരണും, ഇതാ നിന്ന ക്കു സഹായിപ്പാൻ തൊന്തര എത്തി. ദിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ നാം രാജാളിം തുല്യഭിവിതാണോ” സമചരിതരാണോ. നമ്മൾ കൈയോടുകൊക്കുവത്തുപിടിച്ചു കൊണ്ട്, ഇം രൂക്ഷമുറിച്ചു” അക്കരെക്കുക്കാമോ എന്ന നോക്കു. വിരോധമില്ലെങ്കിൽ—

ശ്രോതാമഃ— എന്തിനെന്ന്?

രാമേ— നമുക്കു ജീവിക്കണം. നാം റബ്ബാള്ളം നിരാധാരാം സാം എന്തിക്കു നിശ്ചം, നിന്മക്കു തൊറം. നമുക്കു റബ്ബാർക്കം പ്രദാനവും തൊൻ പാടാം. നിന്മേര ഒക്കമുപിടിക്കാം. പ്രക്ഷേഷ ദന്ത ചെയ്യണം. ഈ യാഹിക്കച്ചം ഒരു കലാഭാരം. വേദരേഖിയം പറ തന്ത്രാൽ അതും ഈന്നും ഒരു ബിസ്തിരാസ്സാണും മന സ്തുലാഡ ചാ ബിസ്തിരാസ്സും എന്നപരംതൊൽ. അതേ. അതിനു വിലാശരാക്കു വേണം. നമ്മുടെ കൂട്ടുവേ ന്മാതു മുത കലാപ്രുത്തന്തനത്തിൽ— അമ്പവാ ബിസ്തിരാസ്സിൽ, മുഖ്യാജനമുഖാക്കന്മേരും വിശുദ്ധിക്കാണും. ഓരോനു കരേമന്ത്രി ബുദ്ധിപൂർവ്വം ചു ത്തിക്കണം. സമസ്യാൾക്കുടെ യമാന്ത്രമായ ദ്രോഗ ത്തിൽ എന്തുക്കാണും. ദ്രോഗത്തിന്മേരും മുഖിയിൽ നാം വേഷംകെടുണം. നാടകമാനിയാണും. നൗകിയിൽ വീ. അബ്ലൂഫിൽ തൊൻ. നൗകിയിൽ മഹാപ്രഭാഗാഗി, അബ്ലൂഫിൽ അന്നേതകാണ്ടും നാം കാണാൻപാടി പ്രാതത്വർ— അംഗിനേന്നാംഖാക്കണം.

ശ്രോതാമഃ— തൊന്നെങ്ങിനെ വേണമെങ്കിലും അതുകാം.

രാമേ— എന്നാൽ എന്തിക്കാണും കൂട്ടുവേയും. അതുകൊണ്ടി ഏ കണ്ണുചുകൊള്ളുകു. മുല്ലപൊച്ച കണ്ണും! വെക്കിംബായും മുടഞ്ഞരെയും കണ്ണുരോഗിക്കാണും യും യാചകശരക്കുറിയും വിടാത്ത കണ്ണാണും ചുരുക്കിയും തുടിയും. ദൈഹിലം ഒരു രക്ഷ കിട്ടിയുകു ഒരാ ചുട്ടക്കണ്ണിയായാൽ. തൊൻ പരിശുശ്ചവാദേ കണ്ണും തുടക്കാവൂ. തൊൻ ഒക്കമുപിടിച്ചുകൊള്ളിം.

(റിഫോഴ്സർ) (ഒക്കമുപിടിച്ചുകൊണ്ടാണ് പാടി.)

ഗോമ:—അമ്മേം, കഴും! എന്നുത്തിന്റെ കളി! എനിക്കു
കളുകാണാതായാലും അവർക്ക് കളുകാണാമപ്പോ.

രദ്ദേ:—ലോകതന്നെ ഒരു കളിയാണോ? യഞ്ചറം മരബ്ദ്ധ
രപ്പതിന്റെ ശരൂവാണു വിശ്വഷിച്ചു്, ഒരു സ്ത്രീ
ക്കു് ഒരു ശരൂലോകത്തെ നിന്നുക്കു കരുന്നൊമെക്കി
ലും കാണാതിരിക്കാമെപ്പോ. ഷുജാപ്പുവം ചുറ്റും
നോക്കിക്കൊള്ളണം. (നടക്കണം.)

ഇനി കുറെ വിത്രുമിക്കണാം ഏറി ഇവിടെ ഇത്തന്നെ
ലിൽ ഇങ്ങനാൽ മതി. ഞാൻ ആട്ടത്തെ ആ ഫോട്ടുലിൽ
പോയി രണ്ടായിക്കുന്നുണ്ട് ചേരുവാജാക്കാമെന്തിവരും.
കാളുംഭവ്യപ്പോ. എച്ചിച്ചില തിന്നതിനു തോറ്റ. പേടി
ക്കേണ്ടതില്ല. (പോയി)

(കരടംനിപിക്കുന്നു) (പാപ്പുൾ) (സൗഖ്യവിധിയിൽക്കൂ
ഡി) (കണ്ണിട്ട്) (തൈഞ്ഞം)

പാപ്പുൾ:—ബാലേ! ഫേശു്! ക്രപ്പാലിലുമണ്ണ മാണിക്കും.
തെണ്ടാനാവരിലുമണ്ണ സൗര്യം! ശരി. ഇവളാരടി.
നന്ദിത്രംകനാക്കാം. (സമീചിച്ചിച്ചട്ട്) യെയു്, അതു
സീറിക്കുന്നതു്?

ഗോമ:—അമ്മേം, ഞാനുന്നാഗതിയാണോ? ധർമ്മംതരണേ.
(പാട്ടം)

പാപ്പുൾ:—ഭേദ്യു്! എഹു്? ഇതുനെന്തായെ പാട്ടു്. ഒന്താന
വഴി! പാട്ടിനകത്തു രാപകലു കിടക്കുന്ന ഞാൻ ഇം
പാട്ടിനകത്തു വിശ്വപോയു്! ഏ കളുകാണാതെ ഈ
ശ്രദ്ധിനാം തന്നെയെ ഒരിഞ്ഞെതിനു! ഏ ഇങ്ങിനെ
റേറ്റുക തണ്ണേഖണ്ടവള്ളുപ്പോ.

ഗോമ:—ഗോമതി.

പാപ്പൻ:—ഒരോ! നല്ലപേരും! നല്ലകോലം! ബുദ്ധി! അടിനേക്കെ ഒരു നല്ലപുഡായം! കണ്ണമാത്രം-ഞ്, അതു പോവട്ടനും അപ്പെട്ടുകൊണ്ടു കണ്ണാന്തിനും? എനിക്കു കണ്ണില്ലെങ്കിൽ അതുമരും. എല്ലാംകുട്ടി ദേശം കൊടുക്കിം? അധികാരിയാരാമാൻ, ബഹുചുതിക്കാരന്തല്ലോ എനിക്കു നിന്മനാക്കാം ആരും. വേഷമൊന്ന് മാറ്റാം, പഴയ്ക്കാളിച്ചു പേരും മാറ്റാം. ശോമേ,—ഹാ, ഒരുത്ത്! അ.എന്നവേണം?

ഗോമ:—അയ്യു പിച്ചുശരണേ!

പാപ്പൻ: അഞ്ചോരക്കാരത്രാമെന്നാം. പിച്ചുയോ? ഏ ഇനി പിച്ചുയേ തൊട്ടാണു. ഇവിടെ ഈ വഴിയാരിക്കിലി രിക്കാണു. സൗക്രംഭിഷ്ഠ ഒരു സമലതേക്കു നിന്നു താൻ പോസ്മാട്ടുവയ്ക്കാം. നിന്നുക്കുന്നു കാണാൻ വയ്ക്കും. താൻ പരിയാം. താൻ വളരെ ചെറുപ്പമല്ലെ, സൂഃം. എനിക്കുവെന്തല്ലാമറിയായാമെന്നാറിയാമോ? ഇന്ത മൊട്ടാർ, വസ്തു, കണ്ടിട്ടി ഷ്ടൈല്ലും. പോചോനും ലാടിപ്പോകുന്നതു്. അതോടിക്കാനറിയാം. എഴുത്തും വായനയും ഇംഗ്ലീഷുമറിയാം. സംഗ്രഹത്തിലും സാമ്പത്തികരിലും നല്ല അതാനമാ. ഏ നാടകം കണ്ടിട്ടാണോ! ഓ! ഇപ്പു ഷ്ടൈ. ഒരു നാടകക്കവുന്നിയുണ്ടാക്കിക്കും മാനേ ജർ പാപ്പൻ—മാനേജർലും എന്നപറഞ്ഞതാമതി. അതു മറിയും. നിന്നുറ പാട്ട് ഫാസ്റ്റ്! നിന്നു കമ്പിനീ മേര്ത്താ എങ്ങനിക്കുമന്നറിയാമോ? ഏ കമ്പിനീ ചുമാഞ്ചുക്കായിങ്ങനാമതി—ബാക്കി മാനേജർലു മററു വാ ഉം—നിഡം എന്നവച്ചും എന്നീക്കും! ഇതാ പാടിയതിനു പ്രസിഡണ്ട്!

ഗോമ:—അരല്ലു, താനുനാനു പറ്റഞ്ഞു. താന്റീ ആപാ കണ്ടിട്ടിപ്പുഷ്ടും ഇതുവരെ. ഒരു ആപാ കാനിക്ക

ମୋ? କାହେର କଣିକିଛନ୍ତି. କରୁକେବାଣ୍ଟି ତଥ୍ବିଗୋ
କରିଯାମନ୍ତି.

ପାପୁ:—(ତଜ ଶ୍ରୀପା କେବଳିକଙ୍ଗ.) ବେଳମ ଗୋକାଲ୍ପିଣ୍ଡିଙ୍କୁ
ତରଗେନ! ପଣମ ଏହି ଦେବଗାମଜିଲ୍ଲାମଣଙ୍କୁ ହନ୍ତୁ
ଦେବରାହାରିମଣିଙ୍କୁ ତଜ ସାମାନ୍ୟ ବାଜାରାମନ୍ତରିତା.

ଶୋମ:— ଅବ୍ୟୁଃ! ହୁତେତାତ ନୟତା. ହନ୍ତୁ କର କରୁଲୁ
ବୋଲିଲାବରାହା ହନ୍ତୁ ତୋମ ତରିକାଯିବୁ.

ପାପୁ:— ଓଁ'ହ୍ୟ! ନୟ କାନ୍ତୁମାତ୍ର ନିନକି ପିଗେନତତ
ରାହ. ଏହିତ ଦେବଗାମଜିଲ୍ଲାର ରାହ. ହରିଙ୍କାନ୍ତା,
(ଏହିଟା କେବଳ ପିକିମଙ୍ଗନ.)

ଶୋମ:—(ବାବିତ୍ତ କରନ୍ତୁ) ଆବ୍ୟୁଃ, ହୁତା ହୁଣ ଚୋଟକି
ଖ୍ରୀ ଯେତ କରୁଣିଙ୍କ ତଜ ଦ୍ରିଷ୍ଟାନ୍ତ ହୁତା ଶ୍ରୀପା ପିକି
ଶ୍ରୀପରିକାଗେନ! ହାତିବରଗେ—(ରମେଶଙ୍କମ ମରଦା
ରାଜ୍ଞିଙ ହାତିବରଙ୍କ ଆକିକଙ୍ଗନ.)

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ

[କାମାକ୍ଷିଣୀ ବସନ୍ତି, ଉତ୍ସବଙ୍କରଣାରୀ ଦେଶପରି
ମାର୍ଗି କଟାଯୁଁ.]

കാമാ:— മീസ്സർ രാജൻ! നിങ്ങളിൽക്കൊരിന്തുവരുവുകയില്ല എന്നാണ് വാദം. ആ തിരപ്പുകൾ ഒരു കളിയും വിരിയും ഇല്ല. അതുകൊമൊറി ദോഷത്തിന് സ്വന്തം കൈമക്കുണ്ടോ? പണം ഇവിടെ ചുഡക്കുമൊന്നും

ജയ: - ഓ, ഒമ ഡാലീ; പണം! പണം! അത്താക്കണ്ണ
 സിംഗാക്ക്. എറകെ ഓടി എത്രതും വെയിരോ, വെ
 യററോ! ജയരാജൻ ദാലിലേപ്പു; ആവുകയുമില്ല.
 എന്നെന്നുമെൽ ധാരാളിയാതെയുള്ള കാമാക്കിയുടെ
 പ്രേമപ്രഭാവം എന്നേറെ എപ്പോ കിരുവക്കളും നി
 മംഞ്ഞാജനംവെയ്യും. എന്നെന്നു അച്ചുന്ന അവധിയി
 സ്ഥാത്ത ധനം സന്ധാരിച്ച് ഫോട്ടോ. അരംബാന്നു എപ്പോ
 എക്കാ വകാശിയാണു് ജയം ജൻ. എന്നൊ അച്ചുന്ന
 അട്ടക്കിപ്പുറത്താക്കിയതു് എന്നെന്നു ലാഗ്രമാണു് സ്വപ്ത
 ഗ്രൂപ്പായി നിന്നോടുള്ള സംസ്കർണ്ണിപ്പംബന്നാണവെത്തി
 നാണു് ആതു ത്രാഹം തൊന്ത് ചെയ്യുതു്. അച്ചുന്ന
 മുലകാണു് അംഗത്വ കള്ളായ്യും. അനന്നു് എന്നു
 ലാഗ്രത്തിണ്ണുരു കള്ളായ്യുതുക്കം. നീംവെന്നിന്നതു്? ആ
 ഒവിഭാഗയെ ഉത്തരിക്കുവണ്ണി ശീക്കു സ്വപ്പും. (ശീ
 ചു കടക്കിക്കുന്ന)

கூரை: — அதற்கு கட்டிக்கூர்த்தால் நான் ஜயித்து. இயல் வாய்ப்பு மனம் அதுவைத்திலுரூப்புவான்றுத் தறு புதுவை வாய்வதை உத்திரவேஷ உருவோக்கங்களை என்ன. மி: ராஜா, புதுக்குறைஞர் ஜிவிதமெ

കിൽ അതിന്റെ അനേകാദശരമായ വിജയത്തിനാണ് സ്വഭാവം പണ്ടെന്നാണുമാത്രമാണോ? അംഗിച്ചുകുഞ്ചിൽ കന്ന മില്ലു. ധനികൻറെ കൈവിഠലിൽ താങ്കൊൽവളയം പോലെ ഇന്ത ലോകംകിട്ടാം കരണ്ടും. മി: രാജൻ കൗം പാട്ടു. (രജാഭാളം പാടി രസിക്കണം.)

(രഘേന്ദ്രം ഹോമതിയും പാടി പിച്ചുഖേണ്ടിവരുന്നു.)

കാമാ:— അനുവാദം, അഖിവിട? അംഗം ജയിക്കേണ്ട അതിപ്രിയും താങ്കും! സെപ്പറംകെട്ടുത്തുന്ന വർദ്ധം.

ജന:— എഹി, ഇന്ത പുരത്തും. പാപ്പും, പ്രാപ്പും! ഏടാ, ബേവിധ!

രമേ:— അംഗും, വസ്തും തരണേ! (പാടണം)

കാമാ:— അതും ഒരു പരിചിതമായ പാട്ടാണോ.

ഗോമ:— അമ്മാ യമ്മംതരണേ! അമ്മാ! (പാടണം)

ജയ:— എന്തെങ്കിലുംബാകാട്ടത്തു പറഞ്ഞതുംകൂട്ടു.

കാമാ:— ഇവക്കി കൊട്ടക്കേണ്ടതും എന്തെങ്കിലുമണ്ണം. അതു കൊട്ടക്കാൻ കൊട്ടക്കേണ്ട കഴുതയെ കാണാനില്ലു. ഏടാ പാപ്പും. ഏറ്റും! വാ—ഇവിടെ. ഇവക്കി രണ്ടു കൊട്ടതയെയുമ്പു. ഇരജേദാ പുരത്തും.

രമേ:— എമാനേ,

ഗോമ:— അമേമു,

കാമാ:— മീ, ഇരജേദാ പുരത്തും. ഗൗരം ഗൗട്ടും.

രമേ:— ഒരുവേണ്ടംമും, സാധുകൾ. കഴുക്കണ്ട യാവി കാണ്ടവയ്ക്കുത്തു ഒരുത്തി! ഒരു കാശരീത്തുകൊട്ടക്കു നേരുമും. (പാടണം)

കാമാ:— നിരുത്തെടാ നിശ്ചർ പാട്ട്. അടയ്ക്ക വായ്.

ഷട്ട് അപ്പു! ഉം ശമ്പീകരിതു. പാപ്പൻ, പാപ്പൻ.
(പാപ്പന്റെ മന്ത്രം) പിടിച്ച പറത്താക്കടാ ഈ
ജന്മക്കൈ. ഉം.

പാപ്പു.—(സുക്ഷിച്ചേനാക്കി) കിട്ടിയെടാ നിന്നെ എനിക്കു്,
എന്നെ അറിയുമോടീ— വയ്ക്കുന്ന ത്രംപാ. ഇവയെ
പാച്ചക്കാരപ്പു കൊച്ചുമു, കുടക്കാലക്കാൻ— കുളിഞ്ഞ
കണം, പട്ടാപ്പുകൾ പിടിച്ചപറിക്കാൻ.

രമേ:— അരതെ, തങ്ങൾപാരം കൊലുക്കുന്നതിലാണോ നില്ലുന്നതു.
തങ്ങൾക്കുന്നം ഒയപ്പുഡേണ്ടില്ലെ. കൊച്ചുമേം,
ഈ ഭോതലോകത്തും തങ്ങളും ജീവിക്കുന്നു.

കാമാ:— വേണാ, ജീവിക്കുണ്ടാ.

ജയ:— മതി, പ്രാംഗം— (പേഴ്സെട്ടത്തു) മെയ്, നേര
മിച്ചുപ്പോ കൊടുക്കാൻ. ഉപദ്രവം റീക്കാൻ!

രമേ:— തങ്ങൾപാരം കാണോനാഭതാക്കണ കാണാനാ.

കാമാ:— പിടിച്ച പറത്തുത്തെള്ളും. രണ്ടികൊടുത്തു—
അസത്തു പാശാചുക്കൈ— (അടിച്ച പറത്താക്കണ.)

ജയ:— (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു) അവബൈ മന്ത്രിലായോ?

കാമാ:— (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു) (രണ്ടാളം പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന.)
ഈ അവലുക്കണത്തെ കെട്ടിരതലയിൽവച്ചുകൊണ്ട്
നടക്കാണത്തെത്തു? ഇംഗ്ലീഷ് നടക്കാമായിരു
ന്നപ്പോ.

ജയ:— മെയ്, ഇവരുക്കണം കണ്ണിപൊട്ടിപ്പോയി.

കാമാ:— അയ്യോ, സഹതാചം! എന്നാൽ പോണാക്കുടെ.
കൈകുപിടിച്ച നടക്കണം. വയന്തു ലഭ്യം! എന്നു
സീലവേണ്ട പരബ്രഹ്മായ?

ജയ:— ഓ മെമ ഡാളീ, സഹതാപമസ്തു്. അതു് ഈ ലോകത്തോട് വേർപെട്ടിട്ടു് കാലമെത്രയായി?

കാമാ:— എത്രാധാരം റംഗം നന്നായിബാ?

ജയ:— ഏവരിവെറി ചെമൻ! (ഇരിക്കുന്ന.)

(രാമൻ പ്രവേശിക്കുന്ന)

രാമൻ:— (അംഗ്രേഷി! എന്ന കരത്തു ജ്ഞാജവൻ്റെ കാലിൽ പിടിച്ച നിലവിളിക്കുന്ന.) അംഗ്രേഷി, എന്നിക്കായമി ബാ. എപ്പായും പോയേ. കൊച്ചുമാനം എന്ന വേണ്ടിനാവദ്യ.

കാമാ:— (അംഗ്രേഷിപ്പുട്ട്) ഇരാങ്ങാ? ഇതായ മിസ്റ്റർ,

ജയ:— രാമാ, രാമാ, എഴുന്നേണ്ടു്. എഴുന്നേണ്ടു്. നീ എന്തി നിവിടുവനു?

രാമ:— എൻ്റെ കൊച്ചുമാനേ, (കുഴുന്ന)

ജയ:— നീ എന്തിനെ കരയുന്ന. പറ.

രാമ:— അംഗ്രേഷി, വലേപ്പുമാൻ—അംഗ്രേഷി—(കരയുന്ന)

ജയ:— വലേപ്പുമാൻ!—പറ.

രാമ:— എൻ്റെ ചോറ പോയേ! വലേപ്പുമാൻ പോയേ.

ജയ:— എവിടെപ്പോലി?

രാമ:— അംഗ്രേഷി, ചത്രപ്പോയേ.

ജയ:— അതിനെന്തിനരമാ, കരയുന്ന? എപ്പാവരം അംഗ്രേഷി ഒന്ന് പോയേതിനു. തൊന്തം നീഡിം എൻ്റെ ഇം കാമാക്ഷിജു.

കാമാ:— അഷ്ടം മരിച്ചവന്നാണോ ഇഫ്പറത്തു്?

ജയ:—അരതെ.

കാമാ:—ഹാവു, ബൈവമെ, അവിഭത്തേരുളു നല്ലതു വരട്ടു. അങ്ങു വ്യസനിക്കായെതു്. അതു് കരയായെതു്. മുസ്ലിംവാദം ദരിക്കൽ മരിക്കാറുള്ള അരാബി. എഡോ, നിങ്ങൾ കരഞ്ഞും പിഴിത്തും അവിഭത്തെ വ്യസനി പ്രിക്കായെതു്. കരയിക്കായെതു്. അവിഭത്താട്ട് ശാന്ത അപ്രാവശ്യം പഠണ്ടു, വിവരങ്ങമാനമില്ല, പോ യൊന്നാനേപശിക്കുന്നതു നല്ലതാണെന്നു്. എഡോ, എന്നായിരുന്ന രേഖാ?

രാമ:—അരയ്യു, ധാതോന്നമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കൊച്ചുമു നോട്ട് ഫേഷ്യുഫൈറ്റ് കൊച്ചുമുനേ, അതു കൊച്ചുമു സിയോട്ട് കോപിച്ചു് അതിനേ, അത്ക്രമുന്നറത്തുകൾ, വല്ലുമാൻ പോയിക്കിടന്നു. പിന്നു ആരോധം ഉണ്ടാക്കില്ല. ഒന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല. പിന്നു എഴുന്നേ റിട്ടമില്ല. പിന്നു റൂക്കുടരോ, രജിസ്ട്രുരോ, ഉള്ളു ശമ്പമാരോ, നാട്ടകാരോ അവിടെ ഒരു അള്ളം. അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു അതു്. എൻ്റെ കൊച്ചു മാനേ.

ജയ:—രജിസ്ട്രുർ എന്തിനുവന്നു അവിടെ? (ആലോച്ചി ചുട്ട്)

രാമ:—അതു കോലാമലതിനിടയിൽ എന്നതാക്കേയോ നട നിട്ടിണ്ട്. അതു് സപ്രത്തു സംബന്ധിച്ചുള്ള എന്നതാ ചെയ്യോ വ്യവസ്ഥകളാണു്. ഒരു മരണപ്പത്രം എഴു തിവച്ചിട്ടാണു് വല്ലുജമാനൻ മരിച്ചുള്ളു്.

ജയ:—അങ്ങിനെയോ?

രാമ:—അരതെ.

ജയ:—എക്കിൽ അതു് അങ്ങനേപശിക്കേതരുളു കാമേ?

കാമാ:—അംഗേപ്പിക്കാട്ടല്ലെ എന്നോ? വേറേ എത്താൻ നേപ്പശിക്കാൻമുള്ളതു്? ശാശ്വതമം മരിച്ചുനിലയ്ക്കു് അങ്ങ ല്ലെ ആ തറവാടിസ്ഥിരപ്പുകാണോ? ഉടനെ അംഗേപ്പിക്കണം. വിശദമായനേപ്പിക്കണം. ഇംഗ്യാർഡ് ഉടനെ പോകാട്ട. എപ്പുംവിവരവും വേണ്ടവണ്ണം അറിതെന്തു് ആ മരണപ്പത്രവുമായി ഇവിടെ എത്ത ട്രെക്ക്, ക്ഷണം!

ജയ:—അംതല്ലെ വേണ്ടതു്. അഷ്ടാവം മരിച്ചിട്ടും തറവാട്ടിൽ കയറാതിരിക്കുക ചെന്ന ശരിയല്ല. ഞാൻ നേരിട്ടപോകണം.

കാമാ:—എന്നാൽ നക്കുക്കാണമിച്ചപോകാം. അവിട്ടനു തനിൽക്കേ പോയിട്ടു്, ആ മഹാഭാരതത്തിൽ കാഞ്ചിത അനന്തവിക്രമനാൽ ശരിയല്ലെ. ഞാനം ക്രൈസ്തവാക്കുന്നതു് ആദ്യാസമപ്പേ? അതാണു നല്ലതു്. ഇംഗ്യാർഡ് ചൊയ്യേണ്ടിട്ടുണ്ട്.

ജയ:—വേണ്ടാ, കാമേ, നീ വരണ്മെന്നില്ല. എന്തിനാണു നീ ബുദ്ധിമുട്ടുന്നതു്? എല്ലാം തൊന്തരിക്കാണുണ്ടാം. അഷ്ടാവം എന്ന വെറുത്തതു് സംഗതിവശാലെന്ന സ്ഥാത, ആ തറവാട്ടം നാട്ടു ഏനിക്കു് എന്നും പുരീസ്തു് സ്ഥാപിന്തതിലാണു്. തൊൻ പോയിവരാം. രാമാ, ക്ഷണം ചുരത്തുപോയി വന്നി തെയ്യാഡാങ്കു. (രാമൻ പോയി)

കാമാ: എൻ്റെ പ്രിയപ്പെട്ട സന്ദേശത്തെ, അങ്ങെനെ സ്നേഹിച്ചതുമത്തെ ഒരു നിമിഷവും പിരിഞ്ഞിരുന്നിട്ടില്ലോ. ഇംഗ്യാർഡ് വിരധം തൊന്തരാജിനെ സഹിച്ചു ജീവിക്കിം?

ജയ:—തൊന്തരാജിക്കലും എൻ്റെ കാമയെ പിരിക്കയില്ല.

കാമാഃ—അരജ്ജപ്പൻറെ എദ്യാധിശ്വരനാണ്. അരജ്ജ
സ്ഥാത കാമാക്ഷിയുടെ ജീവിതം ഇരുള്ളതെത്താണ്. അതു^o അധികനാളിയുള്ളൊരു അവിട്ടനന്നല്ലവിപ്പിക്കു
തക്ക എഭ്യകാർഖ്യം അവിട്ടതേക്കണ്ണാകാതിരിക്കു
ന്നപേക്ഷ. അവിട്ടതേക്കു സർവ്വലാവുകണ്ണളം ആശം
സിച്ചുകൊണ്ടു ഇച്ചിടയിരിക്കുന്ന എന്നെന്ന അധിക
നിമിഷങ്ങൾ ആതു ധാതനാണല്ലവത്രിനു സംഗതി
യാക്കുന്നതെ. (കരയുന്ന)

ജയഃ — ഇപ്പ്. അന്തുമെന്റു നിത്യവേർപ്പാടു, നിന്റെ
താല്ലൂല്ലാൾക്കവർപ്പാടു ഈതെല്ലാംകുടി സഹിക്കുന്ന
വും നീ ഭാഗത്താക്കാതെ. സ്വപ്നമുഖിരിക്കണം!
ഞാനെന്നതുയും ക്ഷബനം മടങ്ങി എത്രത്തുനണ്ണു. (പി
രിയുന്ന) (അവധി രസിക്കുന്ന.)

ഒന്നും പത്രം

[പട്ടണവിമി—രമേഷനം ഗോകർത്തിയും അലയും.]

രമേ:—നമ്മുടെ നിലവിലിക്കേരംക്കാൻ—നമ്മുടെ നോക്കേ
യാൻ കളിച്ചാളിപ്പ്. നമ്മുടെ നേരേ നീട്ടുവാൻ കൈ
കളിപ്പ്. അപ്പാബാധും അനുനാധും കൈകോത്ത്
പ്രതിംഗം വയ്ക്കുന്ന ഈ പട്ടണത്തിന്റെ സ്വന്തംസൂചിക
യും, നമ്മുടം നമ്മുടെ സ്വന്തിവികളായ പിച്ചക്കാ
ങ്ങെ വർദ്ധം ദൈവത്തുപൂജയും പാപികളാണ്.

ഗോമ:—നമു അഭ്യന്തരനാ സമൃദ്ധായമാണെന്നു്. നാം അവ
ഹോട്ടകുട്ടിത്തെന്ന ജീവിക്കുക. അബ്ലൂഫിൽ അവരോ
ടക്കുടി മരിക്കുക

രമേ:—പബിജ്ഞാനത്തിന്റെ തുന്ന ക്ലീനിക്ക് വിന്ന കരട്ടക
ഉണ്ണാം നാം. ക്രൈപ്പക്ഷക്ഷേമം ചുമച്ചുതുപുണ്ടിയ പഴത്തെ
കുറഞ്ഞാണെന്നും. നാമുകൾഒരു വിന്തിക്കാവാനുള്ള
വ്രൂംഡം, ഇന്നനെത്തെ ലോകത്തിനില്ല. ലോകരോറി
താം തനിനും അത്രമാവുതനെന്ന പറന്നപോയിരിക്കുന്നു.
നാംക്രൂ—(പാടിനടക്കമുണ്ട്) (ഒരു പ്രേപ്പർഡോയി
തിട്ടക്കത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു) ചുപ്പുശ്ശി വല്ലുജമാ
നന്നെന്ന മാണം. കാണും എംബല്ലുംഭന്നും. നാഥ
വിട്ടുപോയ അനന്തരാവർക്ക് യജമാനന്നെന്ന സർവ്വ
സന്ധാരക്കുള്ളൂ മരണപത്രപ്രകാരം ആ നംചെയുംഡി
ക്കുന്നു. ഇന്നനെത്തെ പ്രശ്നകാവാളിം. വില സാ നേനു്.
(വിശ്വിം വിശ്വിം വിളിക്കുന്നു.)

ഗോമ:—എത്താണു പത്രാവിഛ്വാനവൻ വിളിച്ചുവരിയു
ന്നതു്?

രമേ:— അവനു കാലണ കിട്ടാനവന്നെങ്ങിനെ വിളിക്കുന്നു.
നമുക്കു വസ്തുത കിട്ടാൻ നമ്മൾ കരയുംപോലെ.
പക്ഷേ അവൻ നമേക്കാളും ഭാഗ്യവന്നാണു!

ഗോമ:— അല്ലെ, നില്ലേണേ. ഒന്നു തുലിക്കുന്നേ!

രമേ:— ഇരക്കുന്നവരെന്തിനെതാക്കേ തുലിക്കുന്നു?

ഗോമ:— അല്ലെ, തുലിക്കുന്നതുണ്ട്.

(പത്രക്കാരൻ വീണ്ടും വിളിച്ചുവയ്ക്കുന്ന)

ഗോമ:— അഭിലോഹം വാങ്ങു.

രമേ:— എൻ്റെ കരുതിൽ കാഴില്ലെ. ഇന്നുബസ്തുകിലെല്ലാ
കിട്ടും? നിന്നക്കരിഞ്ഞതുടെ? വവ്യൂട്ടിക്കിട്ടുതെന്നു
വരുളുന്നു. അപ്പുണ്ടാ പത്രവായന!

ഗോമ:— (പത്രക്കാരനോട്) അല്ലെ, ഒന്നു നില്ലേണേ.

പത്ര:— ഫോ, ഫോ ഇപ്പോൾ അശാന്നമില്ലെ. ഇതെന്തെന്തെ വീടു
പോറ്റാനാ. ഓട്ടായിവസ്തുത പണിയെടുക്കുന്നു കൂ
ശിനും. ഇരക്കാതെ.

ഗോമ:— കാരിനല്ലെ.

ചാത്ര:— പിന്നു പത്രത്തിൽനാ? അണെയെടും, കിളിക്കാണു
തെ തണ്ടിപ്പുണ്ണിനും വേണോ പത്രും? പരിജ്ഞാരം
മൃതതകാലം.

രമേ:— അല്ലെ. കോപിക്കയ്ക്കും. നിങ്ങൾ വിളിച്ചുപറയു
ന്നതുന്താണെന്നറിയാൻ ഇവർക്കുരാത്രം.

പത്ര:— അതു പറയാൻ മനസ്സില്ലെ..

ഗോമ:— നിങ്ങൾ വിളിച്ചുപറയുമെല്ലോ — ആയും ആവശ്യ
പ്പുടാതെ, ഇതു വില്ലേണെ. അതിനോടുണ്ടി നേരു
വിളിച്ചുപറയുന്നതാമതി. ഏങ്ങൾ കേടുകൊള്ളും.

പത്ര:— നിങ്ങളെ കേരംക്കാനല്ല വിളിച്ചുപറയുന്നതു്. അതു
ണ്ണഞ്ഞല്ല കേരംക്കാനാ.

രദ്ദേ:— എന്നാലെതാനു ഏനാക്കിക്കോട്ട്. ഇപ്പോൾ അംഗം താം. മുഴിക്കയില്ല.

പത്ര:— എന്നാലെടുക്കുന്നു അധികം. വായിച്ചിട്ടും മടക്കിത്തു നാൽ മതി. മുൻകണ്ണത്തു്.

രമേ:—കാശി.

ଓৱাম:—**ହୁମ୍**   ଏକାଙ୍ଗର କଣ୍ଠିଲୁଣ୍ଡିଂ କାଳିଳା.   ହତେ
ଯୁଦ୍ଧି.

പാത:— ഒരു ക്ഷേമം. വായിക്കാൻ സമർത്തിക്കണില്ല. അതി മുഴുവൻ തലവക്കെട്ടിംഗാനും വായിക്കാം. നിന്നുക്കെഴുത്തറിയണമാ? (കൊരുതുവാംബിശ്വാസമനം.)

രദ്ദു:—അററിയാം.

പത്ര:—ചീനനാൽനാ ഇക്കണ്ടു്?

രുദ്രമുഖം എന്നതെന്നും പറയുന്നതു കാണാൻ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

(ରେମେନ୍ଟ ପାତାଙ୍ଗବାଣୀଙ୍କୁ ହେବିଲା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟକୁ)

ଶୋମତି:— ଅର୍ଥୟେ କେବଳମେ! (ଫେବ୍ରାରୀଲସ୍ଟାର୍ଟିଂ.)

പ്രതി: - പരിചേയാ! (പേപ്പ് ഒരു ഇട്ട് ലാറിക്കളെ ആന)

രദ്ദേ: — ഞാനിതിനൊന്നും ആളുള്ളു! ഗോമതി, ഗോമതി,
 (ക്രായ് സിച്ചിട്ട്) എന്നാണിതു് എഴുന്നേള്ളു. അങ്ങും
 കുറ്റും! ഇന്നും നെന്മകഴിച്ചിട്ടില്ല. ഞാനെന്തു വെയ്യും
 നാണും? ഇതുവരെ കൊണ്ടാണടന്നിട്ടു് ഇപ്പോൾ ഉംവ
 കഷിച്ചുവെച്ചായ്ക്കുണ്ടെന്തെങ്കെന്നു്? ഗോമതി, ഗോമ
 തി, എഴുന്നേള്ളു. ഞാനെവിട്ടഭാക്കിലും വെള്ളംകൊ

ഞാവന തരം. നീ കണ്ണാൻ തുക്ക! ഇവിടെപ്പോൾ
ശായമില്ല. നന്ന തുറന്നനോക്കു.

ഗോമ:—(കണ്ണതുറന്നിട്ട്) ഹാ, രമേഹാ, എൻ്റെ രമേഹാ,
എൻ്റെ ഗൈമുട്ടുക്കേണാ? എൻ്റെ തല കര
അടഞ്ഞ. എൻ്റെ നാബിൽ വെള്ളമില്ല.

രമേ:—വെള്ളം തൊൻ കൊണ്ടുവരാം. വെള്ളത്തെ കീടക്കു
നിന്നു നന്ന വഴിക്കും. ദൈവമുണ്ട്. ചതുര
പോലെ കിടന്നോ അതും വന്നപറ്റവിക്കും.
(പോതി വെള്ളംകാണ്ടുവരാം കൊടുക്കിനു. അവർിൽ
കണ്ണ തുറന്നു എഴുന്നേറിയും)

രമേ:—നാ എന്താണിങ്ങിനെ?

ഗോമ:—അതു മരിച്ച പുപ്പുള്ളി യജമാനൻ—ഹാ—

രമേ:—ദൈവം! ദൈവം! എന്താ അരു?

ഗോമ:—അതു മരിച്ച പുപ്പുള്ളി യജമാനൻ എൻ്റെ അന്തരം
വന്നാണു. അതു പത്രത്തിൽ കണ്ണത്തു ശരിച്ചുകൂടി,
അതു മഹാത്മാവും, മരണപത്രപ്രകാം ദാനംവെച്ചു
അതു വാവിച്ച സ്വന്തിന്റെ ഏകാക്കാരം, ഈ തെ
ണ്ണിപ്പുന്നിനാണും! അംഖയും, എന്തിക്കു സ്വന്തരുഭേ
ണ്ണാ, അംഗ്രേഷം ജീവിച്ചിരാന്നാൽത്തി. ദൈവമേ,
എന്തിക്കാണം മനസ്സിലാക്കും.

രമേ:—ഗോമതി! മരിക്കേണ്ട പർ മരിക്കു. ജീവിക്കേണ്ട
വർ ജീവിച്ചുകൊള്ളും. നീ പറഞ്ഞതു ശരിച്ചുകൂടി
നാം പോവുക നിന്നു തൊന്തവിടെ കൊണ്ടുവന്നാം
ശ്രിയിട്ടപോരാം. നേരകൊണ്ടു വിഷമിക്കേണ്ണാം.
തൊന്തംഛു; രമേശൻ!

ഗ്രോമഃ—_രമേരൻ എന്ന അവിടെക്കാണ്ടുവന്നാക്കി
യിട്ട് എവിടെപ്പോകും? (കരയുന്ന)

രമേ—_കുഞ്ഞാത്ത പെൽ ഉഴിയിലേക്ക്.

ഗ്രോമ.—_എന്നാൽ ഞാൻ പോകുന്നില്ല.

രമേ—_പീനു ഞാനെന്തുജുഖാം?

ഗ്രോമ�—_ഞാനുവിടെപ്പോക്കനോ അവിടെ എൻ്റെതുടക്ക
യുണ്ടായിരിക്കും. എന്ന വിട്ടപോവുകയില്ലെന്നും
എന്നുക്കാണ്ടു സത്യംചെയ്യാം.

രമേ—_നുബന്ധാരികളും നിന്നു വിട്ടപിരിയുകയില്ല.

ഗ്രോമ.—_അതു പോരാ.

രമേ—_പീനു?

ഗ്രോമ�—_എപ്പോഴും ഇതിനേക്കാളും നരകംവന്നാലും എൻ്റെ
സ്വർക്കുടെത്തെന്ന ഉണ്ടായിരിക്കും. നമ്മക്കേന്നും
നും നാം രണ്ടാള്ളംമാത്രമേ താങ്കളംതന്നാലും ഒള്ളും വരുണ്ടും.

രമേ—_അതും, അതിനമേലെ സമ്പ്രാജ്ഞനായ ദൈവവും
മുണ്ടും.

ഗ്രോമ.—_അതു ഹീച്ച് നമ്മുടെ നാലിൽ സണ്ടു ക്രിസ്ത്യും
വരും ഇതുപോലെ ജീവിക്കും രമേരോ, നമ്മക്കും.

രമേ—_ഈാൻ ജീവിക്കുവരെ ഇഷ്ടിനയപ്പാതതെ ജീവിക്കു
യില്ല. അതാണെന്നുറു ജീച്ചിതലുമാണും. അതു,
എന്നേന്നുമുണ്ടും. വൈക്കണ്ണാ നാം പുരുഷുക്ക.

രാമൻ (ആനേപ്പിരുത്തി)—_അരയുണ്ടും, എൻ്റെ
കൊച്ചുമ്പണിക്കണ്ണേതു! (എന്ന കരഞ്ഞുവീഴ്ന്ന)

(ക സ ട സ)

ദൗഖ്യം പതിനേണ്ടം.

[കാമംക്ഷിയുടെ വസതി, സക്കം പ്രഭംതം, കാമംക്ഷി എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.]

ജയഃ——കാമനേ, ക്ഷമിക്കുന്നും. ഒരു നിമിഷംപോലും എൻ്റെ വിധേയാ സ്ഥിക്കവാനാവത്തില്ലാത്ത നിന്റെ മുഖലവള്ളുവയ്ക്കേരും അതു നിരത്തു വഴിഞ്ഞെത്താഴുകുന്ന യഥാത്മം പ്രേമത്തേരും തൊൻ വിലമതിക്കുന്നു. ഒരു ജീവിതത്തെ കടക്കുമ്പോൾ വീണ്ടിന്ത്യുപോകാതെ നി ലനിത്രുവാനും, അത് ശ്രദ്ധിച്ച മഹക്കാവിൽ രാഘം തള്ളിക്കും വിട്ടത്രുവാനും ഉള്ള അറിന്റെ കഴിവിനും തൊൻ അത്യുത്തുവേതാടെ അധികമയിക്കും വിഡ്യേയനാ വുകയാണും എൻ്റെ ഓർപ്പാടിൽ തൊന്ത്രഭാക്കിയ അത്യസ്തുപത്രിലും തൊൻ ക്ഷമാപനം ചെയ്യുന്നു. ഇന്ന് ലോകജീവിതത്തിൽ എനിക്കേക്കാവലംബം കാ ഫേ, നീ മാതൃമാണും. നിന്റെ സ്നേഹം മാതൃമാണും.

കാമഃ—നിൽക്കുട്ട. മരണപ്പത്രം കണ്ടുവോ?

ജയഃ—നിനക്കും എന്നേക്കാണ്ണന്തിലും അത്യപ്രാസപ്പ ചേമാ, അതോ എഴുതിയ ഒരു കടലാസുകഷണം കാ ണണ്ണതും.

കാമഃ—ഓരെത. അതു കടലാസുകഷണത്തിലാണും നിങ്ങ ഇടെ വിലയോഗിക്കിയിരിക്കുന്നതും; എനിക്കു നിങ്ങ ഓഞ്ചുള്ള ബന്ധവും!

ജയഃ——എന്നിലാണ്ടി?

കാമഃ——തീയ്യാഞ്ചും എൻ്റെ ദൗഖ്യിലാണ്ടി. തൊൻ അനും ഏന്നും നിസ്സപ്പനും നിത്രേന്നുന്നമായ ഒരു ജയരാജനെ

യപ്പെ, ജീവരാജനിൽ അടക്കായിരിക്കുന്ന മഹാമതിയും അറബഭോഗക്ഷമരംമായ ഒരു ക്രബ്ബേരയുംവാവിനെയും സാം സ്നേഹിച്ചതും.

ജയഃ—-എങ്കിൽ കാമേ, നിന്മക്ക തെററിപ്പോയിരിക്കുന്ന, ഞാന നീ ക്രബ്ബേലുന്നും. മരണപത്രമുള്ളം അര ക്കാരിനാപോലും അവകാശമില്ലാത്ത ദാകിനേന്നും കമിനിട്ടാൻം എന്നു പിതാവും ഈ ലോകവേടി തെത്തും.

കാമഃ—-പിന്നുന്തിനിരുദ്ധാട്ടപോന്നും?

ജയഃ—-ഈനി ഞാനെന്നവിടെ പോകുന്നും?

കാമഃ—-വിരാലമായ ഈ ലോകത്തിൽ എവിടാൻ പോ യിക്കുന്നതെന്നതും?

ജയഃ—-അർധാൻ, സമക്ഷത്തുനിന്നും വാദമുളാറും എല്ലാ തതിൽനിന്നും രേഖാമുലവും ഉപേക്ഷിച്ച എനിക്ക് നീയപ്പാതെ വേറെയാരാണിനാരാത്രുയമുണ്ടിത്തും?

കാമഃ—-ഒരുപ്പാൻു വാക്കിലും എല്ലാത്തിലും ജാവിക്കാന പ്രത്യക്ഷിപ്പുക ചെയ്യും ഈ ലോകത്തിലെ മരുപട്ടണങ്ങൾ സമക്ഷത്തിൽ, എല്ലാത്തിൽ അന്നക്കവ അർത്ഥമിക്കാനമ്പത്തയുണ്ടും?

ജയഃ—-ആത്മാ, കാമേ, ഞാൻ നിരീക്ഷ ചയ്യും അർഹന്നുള്ളു:

കാമഃ—-അപ്പു; കാരണം എനിക്ക നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു യാവശ്രമിപ്പു എനിക്ക നിങ്ങളുടെയുള്ളം സ്നേഹിക്കുന്നതിനും ആത്മാവിശ്വാസം നിങ്ങളുടെ പ്രഭുതയാണും. സാമ്പത്തിക വൈദികവാനും. അതിപ്പാത്ര നിങ്ങളെ ഞാനിനിയും സ്നേഹിക്കുന്നതിനത്തിനും എന്നു സ്നേഹിക്കുന്നതിനും എന്നു

ആലംബമില്ലാതെ നശിപ്പിക്കേയൗതാനും. അതു സംഖ്യനാൽ.

ജയ:—നീ നിർദ്ദേശം എന്നെന്ന നിദിക്കാതെ.

കാമാ:—ഞാഞ്ചാരിക്കലും നിങ്ങളെ നിദിക്കേണ്ടില്ല.

ജയ:—നീ എന്നെന്ന വെറുക്കുന്നു.

കാമാ:—അതുമില്ല. എന്തിനും? എന്നാൽ ഞാൻ നിങ്ങളെ മറക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ധനികതയിൽ, ആത്മാത്മ മാധി ഭാവിസ്ഥം സ്പദികാമന പ്രതീക്ഷയിൽ റോറികമാണും സാമ്പദികമായും നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ കരി നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടണ്ട്. മെലാൽ, എങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള യാതൊഴാപദ്ധതി വികാൻ വേണ്ടി അതുംകൂടി ഞാൻ മറക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കുതിനില്ലം ഒപ്പകാരം എനിക്കു ചെയ്യുന്ന് ശക്തിയില്ല.

ജയ:—എനിക്കുവേണ്ടി നീ ചെയ്യു ഉപകാരങ്ങളും ഞാൻ നബിപൂർവ്വം സ്ഥാപിക്കുന്നും.

കാമാ:—ഞാന്ത പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല.

ജയ:—നീ ചെയ്യു ഉപകാരങ്ങൾ ഓക്കുനിരിക്കണമെങ്കിൽ ഞാഞ്ചാരി മനസ്യനല്ലാതിരിക്കണും. ഞാനിനു പരിപ്രകാശനാനേയുള്ളൂ. പകേഡ, മനസ്യനാം. എന്നാൽ നീയുക്കെട്ട്, രാക്ഷസിയും! വിശ്വസ്തനവേ ണ്ടിമാത്രം ജീവിക്കുന്ന വിശ്വസ്തങ്ങൾ രാക്ഷസി!

കാമാ:—നിങ്ങൾ എൻ്റെ വിശ്വസ്ത പററിയ ആഹാര മല്ല.

ജയ:—യാതൊരാഹാരവും നിന്റെ വിശ്വസ്തവാൻ ശക്തിയുള്ളതായി പ്രഭവം സ്ഫൂര്ത്തിച്ചില്ല. നിന്നു

வெள்ளடி பரிசுக்கவான் பரமதேசமாய நாகை
வாபிழுத்தியிரிக்கன். நிலீ ஏரோட்டூஷ் வெனு
தெர அவத்துறிவிக்கன். பகேஸ் பூரிகாரபை
மாயி ஏரின் நிலோட்டூஷ் ஸுப்பிர அரங்கங்கள்
வல்லிக்கையாளர். நிலீர் கொட்டங்கையளிவத்பொ
ஏரெண் மறைப்புப்பத்திற்கிணங், நிலீர் பிரைவிப்
காப்போ ஏரெண் ஸுயாத்தைப்பத்திற்கிணங் ஏவி
கெனை வர்த்தித்திரிக்கன். கணோக்க் கி நிலீ
க்கீல் ஏற்றுமிழோ? ஒரே ஸீலமாப்புள்ளமாய பிரிடு
ஏதென்றீர்கள் காதுலவாதைப்புதெர துள்ளாலும்
அவர்களிடு ஜருவாஜன், ஒரே பேருமனிவிய
மாய கலக்குகாவற்றுத்திலீர் அக்கழ்ப்புள்ளை
தெர அளவாடும் அரியூட்டதெர அரிவத்திரித்தூக்கு
ஏது ஜருவாஜன், அாளின் பேருடுத்தூக்கோ, அது
கரையக்கிணைத் தூர்திகாரமங்கையூன் யாத்தானங்
நேக்கேவாதிலூ; அதுக்காரத்தின்தாசே-தூமிக்கைதீரே
கையளிவி, நிலோக்கவாளடி பார்த்தக்கவான் ருமினி
ஸ்பிளாத்திலீர் ஹ்ரைத்தைப்புமாய ஹ்ர்டுப்பிளீ
மிவங்கவாடி துவ்தியக்காரதெ பட்டுப்புரியூதாத்திரி
லீர் பாஷனித்துவக்கள் தூமிதூ பயனிமுகிக்கி
லீர் பூமாகலமாய அப்பிக்கெஸ்திற்கவாகி ஹ்
பாரியூடெ சிரிகம் உடலும் கரிதது நாடுளை.

കാമാ:— എന്നിക്കവേണ്ടി നിങ്ങൾ സ്വന്തംപുളിച്ചതരണാ.

ജയ...—നിന്നേറ സ്വർഘം എനിക്കുട്ടി നരകം സ്വഷിച്ചത്
നിരിക്കുന്ന

காமா:— என்னிடை? என்றுபரிடது? எதால் ராக்ஷஸு? நா
கோபஜீவியாய்ஸாத்தால் நாக்களுடைக்ஷப்பிக்க
ன! யாதொல் மூலமுறைக்ஷப்பில், ஏதுவென்னிடுமாறா

നിങ്ങളുടെ സാഹചര്യം മുതിക്കിച്ചുവോ, അവരെ നാകെ അടക്കേണ്ട തകർന്തിക്കുന്ന. സാമ്പത്തികവും മാനസികവുമായ എൻ്റെ ജീവിതത്തെ നിങ്ങളുടെ സമവാസം പാശയ്ക്കുടിത്തിയിരിക്കുന്ന. പണമില്ലാത്ത ഒരുപദിശ്വന്തരുടെ പാധിനാജീവിതത്തിന്റെ ഭാരം കുടി ഭോക്കാണ്ടു്, എൻ്റെ വഴിയിൽ രാട്ടിപോച്ചു മും മുന്നോട്ടു നടക്കുവാനാവരാളി. നിങ്ങൾ എത്തവിധമായാലും ഇന്നത്തെ നിലവിൽ എൻ്റെ ജീവിതത്തിനും ഒരു പ്രഖ്യാപനമിയാണു്. പോരാ, പരപ്പനമിയാണു്. മുഖത്തുകൊക്കി ലജ്ജക്കില്ലാതെ അലുറുന്ന, രാക്ഷസിയെന്നു്! നിലവിട്ടുപോയാൽ എത്തുതന്നെ വരും! രാക്ഷസി! കാമാക്ഷി പറയുന്ന! ഞാൻ നിങ്ങളെ അറിക്കില്ല; നിങ്ങൾക്കുന്നോടു യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. വെറും സകല്പമാണെന്നുാ. ആ സകല്പത്രുംവലി ഞാൻ സകാരണം പററ സീമ വിടു് അഭ്യർത്ഥി മരിച്ചുതുളിക്കിക്കുന്ന. അധികാരം! അധികം കയറ്റാൽ, അതിനുള്ള അന്തരീക്ഷം അതു വേദിയാണു് രാക്ഷസി! നീ എൻ്റെ വിശ്വിസ്ഥപററിയ ആഹാരഫേയല്ല!

ജയഃ—പിശാച്വികേ, കക്കടകക്കാറിയ്ക്കിലെ കടലുപോലെ അലയടിച്ചുമരിഞ്ഞുള്ളന എൻ്റെ നഷ്ടസ്വപ്പമായ ഘൃഷണത്തിന്റെ വികാരക്കോളിക്കത്തെ ചിരപോട്ടിച്ചുംക്കാതെ ചിത്രഗംഭീരുമായി ആകർഷിച്ചുട്ടിപ്പിച്ചു് വിടാതെ വരിഞ്ഞുഭുക്കി ചോദയും മാ സദ്യം കാൻക ക സ്ത്രിനു്, ചിരകം ദോട്ടിയും തുപ്പി എറിയുന്ന സൂദരമായ വിചിത്രമായ ഭൂത്യപ്പാളമാണ നീ. വിഭ്രാം്യാസം, പരിഷ്വാരം, ആദ്യംബരം, ചൊതുക്കാത്തുപ്പസക്തി ഇവയെല്ലാം നിന്റെ കാമലാഹത്തിനും, ധനമോഹത്തിനുമുള്ള രാമകോപകരണങ്ങം! നീ

കൗര ടെച്ചിലുംതു കാമനിശ്ചപ്പും, അപ്പലുംതു ജീവിതാധ്യാപകരമാണും ജീവജീവൻ. എവർഗ്ഗർ അ മുൻ — ഹാ! തൊന്ത്രേഖരത്തെ നിരസിച്ചു—പുഞ്ച ആ ഗ്രാമിണകന്ധുക—വാ, ജോനാ പാരിത്ര ലഡയേ—ആമായി, സ്നേഹിച്ചു വശിച്ചു വഴിയി ലാക്കി—അപാരഭാവ ഒരു തറവാട്ടമനസ്മ ന—ഹാ, തൊനാ അനുഭാവ്യാസസ്ഥുക്കളും, മജമനിച്ചിക്കയ്ക്കുവേണ്ടി വേദാന്തസ്ഥു—ശരൂപ റീ എവന്നെങ്കാണിത്രു ചെയ്യിച്ചു. പോലു നീ ഇന്നൊഞ്ചാം എവന്നെങ്കാണിത്രു ചീ ലതു ചെയ്യിക്കാൻ കോപ്പുട്ടിനും എത്താക്കായെന്നു് എന്നാക്കരിത്തുകൂടാ. നന്നായാം, നീ അവ എവന്നെങ്കാണിത്രു ചെയ്യിക്കാം. എന്നിക്കും നശിച്ചു. തൊന്തരനുണ്ടായിരിക്കുന്ന ദേഹം രാധാരാമ എവന്നു ക്ഷണിക്കുന്നു. ആ നിബാരിസ്ഥം നൃകാരത്തിനിടയിൽകൂടി ഒരു നേരിയ പ്രകാശരഘ്നി! അംഗിൽ വിഴുനു കരിനിഴലിയും എവർഗ്ഗർ ജീവഭാതാവായി യ അപ്പുവർഗ്ഗർ അന്തരാത്മാവു് അലപത്തു വിരയുന്ന! രാക്ഷസി, എനിക്കു ഭാവം, ടെച്ചേരത്തു ഭാവം!! കടി ശാൻ തങ്ക.

കാമാ:— തൊൻ രാക്ഷസിയാണു്. രാക്ഷസി കടിക്കയല്ലോ തെ കടിക്കാൻ കൊട്ടക്കാറില്ലോ.

ജയ:— എന്നുക്കു കടിക്കണം. ഭോരതനു കടിക്കണം. ചോര! പുട്ടുച്ചാര! ചെമേരാര!

കാമാ:— അഭ്യും, ഇതെന്താക്കയാണു് തൊൻ കാണണ്ടു്? ഏതാനെന്തുവെയ്യുടെ. നീഞ്ഞും എത്തും ക്ഷണം എവർഗ്ഗർ വീച്ചുവീച്ചപോകണം.

ജയ: അം തൊൻപോകും. എവർഗ്ഗർ ജീവിതം നീ വാടക്കിക്കാണു്. രക്ഷമാക്കാൻ. അതു് അധികമ

യികം ചുട്ട പിടിക്കുന്നു. എൻ്റെ സവത്രു! അതു തെനു കൈവിട്ടു. എൻ്റെ സ്നേഹഭാജനം അതു അനുസ്ഥിതമാക്കിയിരുത്തു. അവൻ മുഖഭ്രാഹ്മിയാണ്. നീചനാണ്. അവനു നാക്കൽത്തിനു കയ്യോ. തെണ്ടിനടന്നവൻ ഭണ്ഡാരാധിപനായി. തൊനോ മനിച്ചു വള്ളത്തിയവർ അവൻറെ ഫ്രെമസ്റ്റുസപ്പവും! ഫ്രെമം! നാക്കൽത്തിനിന്നും കേരിക്കുന്ന പിരാവ രോദനം! ചുടലയിൽനിന്നായരുന്ന ശംഖനാഭം! ഇതൊരു മാഡാപ്പേക്കാഴ്ച! കണ്ണികൾക്ക് ക്രൂരമങ്ങളുണ്ട്!

കാമാ:—നിങ്ങൾ ഈനു ഒരു ദ്രോഗനായിരിക്കുന്നു!

ജയ:— നീ നാശേ ഒരു ഭോഗത്തിയാണോ.

കാമാ:—അനും തൊൻ നിങ്ങളേക്കാണാനിഷ്ടപ്പെട്ടുകയില്ല.

ജയ:—തൊനും നിന്നെന്നുക്കാണോ.

കാമാ:—നിങ്ങളുതുമിനുംപരതു! എന്നു ഭയപ്പെട്ടതെ സിം. എന്നു വിഷമിപ്പിക്കേണ്ടു. നിങ്ങളേ ആരം ഭ്രാഹ്മിച്ചിട്ടില്ല. ആരം നിങ്ങളേ നിസ്സപനാക്കിയിട്ടില്ല! നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ നിങ്ങളുടെ സ്വന്ന കൈകരിംതന്നു അടിച്ചുവിഴിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ സ്വന്നം കാലുകരിംതന്നു അതു ചവിച്ചിച്ചതാണ് തേച്ചുകളുത്തിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ സ്വന്നംഹ്രാദയം അതിനു മുട്ടനിനിരിക്കുന്നു

ജയ:—ആ തത്തപ്പത്താനും തലയിൽ കടക്കുവാൻ കരേക്കുടി താമസമുണ്ട്. പരിക്ഷാക്കടലാസിലെ ചില ചോദ്യ ഔദിക്കുന്നുടി ഉത്തരം കരിക്കേടു. മാർക്ക് ട്രിനു കരിക്കാം. വിജയാപജയങ്ങൾ അതിനു ശ്രദ്ധമാണു കണ്ടു. എടാ, എടാ, രമേഷ, നീ ആത്മഹതക നാശം. അവബുദ്ധി, കനത്ത സവത്രുകളും

നീ അന്തഭിക്കാനമ്മല്ലോ? അവ സ്ഥം എനിക്കുള്ള താണം. നീ എനിക്കും അവരുടെ ഉച്ചിവന്മല്ലോ ഇത്തുപറ്റ കാളയക്കീ, നിനെ തൊൻ പിനൊ കാണം. എനിക്കുവന്നക്കാണം അതും. പിശാ ചികേ, നിൻ്റെ കണ്ണനാളത്തിൽ അഞ്ചൊക്കപ്പുമാല ചാത്തിക്കവാണുള്ള ഒരു ദിവ്യാജ്ഞയമാണിതു! എൻ്റെ പതച്ചുതുള്ളനു മാനസികഭാരതത്തിനേൽ അടിക്കടി അതിന്തടാച്ചു മരവിച്ചു പയപയത്തുപോയ ഇം കൈ ഹാപപവിഹാരതത്തിനു ആ യജ്ഞം അതും നിവർഖി ക്കുട്ടാണ്. (കരാര എഴുത്തു കാണിക്കുന്നു.)

കാമാ:— അയ്യോ! (ക്രീഡപൊത്രത്തിനു. അക്കദേതക്കോടുണ്ട്.)

ജയഃ:— തൊൻ ക്ഷണം എത്തുനാണ്ടും. (പോയി)

പ്രശ്നം പറയുണ്ട്.

[യാചകാനുമാം—പരിങ്കുത്തമായ പേരിൽവേഷത്തിൽ
രദ്ദേണം ഗോമതിയും പ്രവേഗിക്കണം.]

രദ്ദേണം:— സോഡി, ഇന്നതെന്ത് പ്രഭാതഹ്രാത്മന്യുടുംബിക്കുക എനിക്കു
സംഖ്യാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. നമ്മുടെ വിദ്യാല
യട്ടം, തൊഴിൽശാല ടു, അതുരമദിവാം, കൂഷിസ്ഥ
പണ്ണിളിമാക്കേ സംഘിച്ചപോയ ബോംബൈയിലെ
സേവാസ്ഥാനമേലഭർക്കണ്ണൻറെ ഒരു കത്തിതാ. അഞ്ചി
തോടും നമ്മുടെ സ്ഥാപനത്തിന് 5000/- ക വീതം
അട്ടേച്ചും സ്വന്നായയും നൽകുന്നതാണെന്നാറിയിച്ചി
രിക്കുന്നു.

ഗോമഃ:— വളരെ സന്തോഷം. അതിനു നാഡിപ്രകടിപ്പിച്ച
കൊണ്ടു ഒരു കത്തുരുതാഞ്ചെത്തേനു? പൂപ്പള്ളിവക
എനിക്കു ലഭിച്ച എല്ലാ സ്പർശകളിൽ നാം മുണ്ട്
അതുരുതിന്നുചെന്തുവച്ചുവരാണെന്നല്ലോ. തൃശ്ശൂരിൽ
ഉണ്ട് പുരകെ എല്ലാം ഹാടി എത്തരം. നമ്മുടെ സമീ
ദായകശാരാണു് നിരാഗ്രയരായ പാവങ്ങൾ. മുണ്ട്
രാജുമെങ്കിലും ധാരകരണ്ടും കേരംക്കാതെയാവണം.
ധാരകരാക്കും അതോരും കൊടുക്കുന്നതിലല്ലോ, ഉള്ള
ധാരകക്കും അഞ്ചിനുള്ള മാർപ്പം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കയും,
മുന്നി മേലാൽ ധാരകവർദ്ധം ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുന്നതാക്ക
വണ്ണും വൃഥതക്കായ കാൽപ്പരിപാടികളോടുകൂടി ഒരു
പൂരിച്ച നാമാധാരക്കുമാം സ്വീകരിക്കയും ചെയ്യണം. നമീ
ക്കൊണ്ടുരാത്രിച്ചു് അഞ്ചിവന്നാൽ അതിനു ശ്രദ്ധി
ക്കുക.

രദ്ദേണം:— തീർച്ചയായും. സോഡി, —

ഗോമ:— ദയാനം തുറന്ന പരവത്വകാളിട്ട്, രദ്ദേരാ, സദയം എന്ന സോദരി എന്ന വിളിക്കാതിരിക്കുമോ? ഒരു ധാർമ്മികമായ ഭാവവുംവെന്നുംകാണ്ടു നമ്മുടെ ലോകസേവനകതാനമായ ജീവിതങ്ങൾക്കുനുണ്ടായോ? തെങ്ങവിലെ പീഠികതിലുണ്ടായിൽനിന്നും, അതും തുണ്ടില്ലാത്ത എന്ന ഇന്ന് സ്വന്ത്രീയ ജീവിതത്തിലേയും പിടിച്ചുകയററിയ ആ ക്രാന്തികളും വൃഥയം ഏറ്റെന്നും അനുന്നോന്നതമായ അത്യന്തരാവോടു കൂടിച്ചേരുന്നാലോ?

രദ്ദേരാ:— അജൈനേനയാഥാലെ നമുക്കു് ജീവിതാനന്ദം ഉണ്ടാക്കുവെള്ളു? ക്ഷമിക്കണം. ഒരുവിധത്തിലും അവിടെ എല്ലാവേബന്നുണ്ടാക്കാതിരിക്കുക എന്നതു് എന്തെന്നും ജീവിതത്രു തമാശാം. യടാത്മത്തിൽ ലോകത്തിൽ അധികമായും അന്നഭവിക്കാത്തതെല്ലാം നാം. അന്നഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എന്തു സ്വഭാവിട്ടാണു് രണ്ട് ചെറുപക്ഷികളെപ്പോലെ പാടിനടന്നു്, അവ നാമനാഭവിച്ചതു്? ഇന്തിയും അജൈനേന പാടിപ്പോടി ജാവിതം അന്നഭവിക്കാം. നമ്മുടെ രാത്രി കഴിഞ്ഞതിരിക്കണ. അഞ്ചേണ്ടേയമായി. മാംസപരമല്ലാത്ത. വ്യക്തമായി പറഞ്ഞാൽ ലൈംഗികമല്ലാത്ത ഒരു സ്ത്രീമഹത്തിനു രണ്ടായ്മക്കുള്ളി—സ്ത്രീചുത്തപ്പമാരെ അഭദ്രവെന്നു തിരിക്കുറ ആനന്ദം അന്നഭവിപ്പിക്കാൻ കഴിക്കയില്ലോ? — കഴിയുമെങ്കിൽ നാമത്രു് ഉള്ളാമരിക്കണം. എന്നുക്കുതു് കഴിയുമെന്ന സോദരിയേഒട്ടു താലുക്കമായ ബന്ധത്തിൽനിന്നും തോന്ത് പഠിച്ചിരിക്കണ. അതു ലോകജീത നാം പഠിപ്പിക്കണം. പാദത്മനിശ്ചയല്ല, അത്യന്തരിഷ്മമാണു് സ്ത്രീമാം. അതിക്കുറ വ്യാപ്തിയിൽ പരമമായ പരിധിയോളും അതിനെ വികസിപ്പിച്ചുംബുള്ളതു അനന്ദമാണു് അനന്ദം. നമുക്കങ്ങളിനു

ജീവിക്കാം. സോഡൻ, തൊന്തിക്കണ്ണിനു മറ്റുടടി എഴു തിക്കാളിളിച്ചെടു. ക്ഷണം വയനാളു്. സോഡൻ, ആ തൊഴിയ്യുലു കന്ന പരിശോധിച്ചുപോയു. തൊന്തിക്കരുത്തുപോയിയുന്നുതാം പിന്നെ സംസാരിക്കാം. (രണ്ടാളം പോയി.)

(അവിടുതൽ ഉണ്ടവാസിയായ രാമൻ അവിടെ നടക്കണം.) (ഹോഷ്ടാക്കലനായ ജയരാജൻ വയനം)

ജയ:—രാമനോ, ഇതു്? നീയാണു് സേവകൻ!

രാമ:—കൊച്ചുമാനേ,

ജയ:—ചുണി, ചുണി, കൊച്ചുമാൻ! അതു്? ഒരു പിച്ചുതെ ബണി! വിളിക്കു തെണ്ടിരുന്നു! എവിടെക്കാ, നിന്നേരു ഇപ്പോഴുതെ കൊച്ചുമാൻ! എവിടെ അവൻ രദ്ദു ശൻ?

രാമ:—എമാനേ അക്കരുതാളു്.

ജയ:—അവെള്ളവിടെ?

രാമ:—ചുരുതു തോട്ടതിലാണു്.

ജയ:—ചുപ്പുച്ചിയിലെ സ്പതിനുകരുതുകയൻ വിത്രമിക്കയാണു് സായ്യു്! മാമു, തോട്ടതിലും! എന്നിക്കുവു കൈകാണണം. ഫോ! ജീവൻവേണുമെങ്കിൽ—ഫോ! (അക്കരുതക്കു പായുന്നു) (രാമൻ കൈക്കു പിടിക്കുന്ന—കാലിയ്യുവീഴുന്നു.)

രാമ:—പൊന്നമാനേ, സാഹസം! അതു ചെയ്യുകയു്.

ജയ:—മാറകലെ എന്നുത്തടയാതെ. ആ നീവനെ എന്നിക്കു തിന്നണം. അവൻറെ വോരു കടിക്കണം!

ചോര! ചോര! ഹാ! ഒഹാ!! (തട്ടിമാറിയിട്ട് അക്ക
തേതക്ക പായുന്ന.)

രാമ:—കൊച്ചേരുമാനെ, അങ്കതു! അവിട്ടുന്ന് ഇങ്ങനെ
കേൾക്കിക്കുതു. പാതകപ വെയ്ക്കുതു. ഒരു നിര
പരാധിച്ച വധിക്കുതു. അവിട്ടുന്ന മഹാനാശൻ.
ചൂപ്പുള്ളിയിലെ ഭവാദാശൻ രാമനോ ശ്രീരം അതു
കൊണ്ട് എന്നിക്കവിട്ടതെന്തെപ്പറ്റിൽ അവകാശമുണ്ട്.
അതു അവകാശംകൊണ്ട് രാമൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.
അവിട്ടുന്ന ക്ഷമിക്കണം

ജയ:— എടുക്കാ, മാറു! വഴിതാരെന്നിക്കു. തടയാതെ. നിംബൻറു നിരപ്പാധിയെ കാണാതെ ഞാനക്കുള്ളക്കയി സി. നിംബൻറു സാന്തപ്രം പ്രിംബൻറു പ്രതികാരേഹ യെ ശമിപ്പിക്കുവില്ല. നീഈ എന്നെന്തെന്തുകുത്തിയെ തക്കിൽ അദ്ദെത്തവിയെപ്പുട്ട് ശരീരക്കുഷണങ്ങൾ എന്നിക്കു ചുവിട്ടുപടിയാകമായിരുന്നു. എന്നാൽ നിംബൻറു ധമനികളിലെ രക്തം ഷുപ്പിച്ചിരിക്കുവേതാക യാം അതു ഞാൻ ചെയ്യുവില്ല. മാറക്കലെ. തട യാ ത.

രാമ:— ഒന്നുമാരനും സാഹസരിം! ഇല്ല, തൊനവിട്ടതെ വിട്ടക
യില്ല എന്നെങ്കാനിൽക്കേ അധികിട്ടുന്ന പോകാവും
(കാലുചിട്ടിക്കണ്ണ.)

ജ്യോ - ഇപ്പ്, നിന്റെക്കാലുകയിലും. നി മാറ്റം. മാറ്റം—
വിത്തോ—(എന്ന തട്ട്‌മാറ്റി വാച്ചും.)

ରାମ:—ଆଯୋ, କୋଣ୍ଠମେ, କୋଣ୍ଠମେ, ହାତିବରଣେ!
ହାତିବରଣେ! ଅର୍ପତରୁ^୧ ଅର୍ପତରୁ^୨! କୋଳପୂରକଙ୍କ!
କୋଳପୂରକଙ୍କ! (ରାମଙ୍କ ଦିଲ୍ଲିପ୍ରୋଣି ଗୋମତିଯମା
ଯେତରଙ୍ଗ) ଅର୍କତରୁ^୩ ଭୟକରଣରେଖୀୟ କେରିଷ୍ଟଙ୍ଗ。
(ହୋଣିଲୁ) or (ରାମହୋଟିଯିଟ୍^୪) (ଚେପାଲ୍‌ପିଲୁ^୫)

പൊല്ലിസ്! ആപത്രു.. കൊലപൊതകം കൊലപൊതകം. “വേഗത്തിലെത്തി രക്ഷിക്കണം” രാമൻ ഗ്രാമതിയും ഓടി മറവശംകുടി അക്കദത്തക പോക്കൻ. (മറാഗത്രുകുടി രക്തം ഇറൂവിഴുന്ന കരം യോട്ടം, രക്തത്തിൽ മുങ്ങിയ ഉട്ടപ്പോട്ടം ദേഹത്തോടും ബില്ലുസന്തുപ്പായ ജയരാജൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ജയ:—എവിടെ അവർ? എവിടെ അവർ? ഹാ, പോരാ പോരാ ഇനിയും ചാഹും? ചെത്തംഭാഷം! അവശ്വി വിടെ? ഹാ, ഹാ, ഹാ, അവർ പൊല്ലേഖാളിട്ടെട്ട്. അവർ, എല്ലാം ടുങ്ങിയ ലോകത്രു്” അവർ അവ ശ്രദ്ധിക്കെട്ട്. (മുഖമംഗലി) എട്ടി, ഘോരരാക്കണി, എൻ്റെ ജീവിതം കടിച്ചവററിച്ച കരിംതുമേ, കാമേ, നീരാണം കാമ. കാമകികൾ; നിന്റെ രക്തം വേണം! അതു കടിക്കാതെ എൻ്റെ അത്രഹാവടങ്ങുകയില്ല. (എന്ന ലാഡൻ നോക്കുന്നു)

(പൊല്ലിസ് എത്തിപ്പിടിച്ച വിലങ്ങവയ്ക്കുന്നു.)

ജയ:— ഹായു! വിടെനെന്ന. എൻ്റെ ജോലി പൂത്തിയായിട്ടില്ല. വിച്ച. ജോലി റീന്റിട്ട് ഞാൻ നിന്നുതാം. വിച്ച.

പൊല്ലി:—നടക്കു നേരെ ആ വേദ്യുതിക്കു മുമ്പിലേക്കു.

ജയ:—അരതെ. അരങ്ങേണ്ടതെന്ന. (പോകുന്നു)

(ക ക സ)

മുഖ്യം പതിയുന്ന്

[കംക്കാക്കിയുടെ വീട്—സന്ധ്യാസിനിവാസത്തിൽ
സ്നേഹം പാടിയിരിക്കുന്നു]

കാമഃ—(ഒന്നാം സ്നേഹത്താം പാടിയിട്ട്) എന്നെങ്കിൽ
സുവമ്മള്ളു ഒരു വേഷം. ഇതിനാരംബിച്ച രാന്നപേ
രശാനിക്രമിക്കുന്ന മനസ്സിനംജായാൽ അതിന്റെ സുവ
മെന്തായിരിക്കും. ഉപദ്രവത്തിൽനിന്നും ഷൈണതിരി
ക്കാം ലഭ ഹികസുവണ്ണിഡിച്ചുള്ള മനസ്സിന്റെ അഭിനി
വേശം—അന്നപോസ്തുവമെന്നാംഗശബ്ദങ്ങിൽ! അ
തിന്റെ നേരേയുള്ള അതുവേശമായി മുപാന്തരപ്പെട്ട
മെക്കിൽ! സംഗ്രഹിതം തുടങ്ങിയ കലകളെ ഇത്രുടെ
തതിനു പകരാ അത്മാനാദത്തിന്റെ ഉപകാരണങ്ങൾ
ഉണ്ടായ തന്നെ ഉപദ്രവഗ്രിച്ചിരുന്നുകുഞ്ഞി! —എന്നെ
സ്ഥാമോ കാർമ്മോഹശകലങ്ങാം അരുകാരേതതിൽ ഇംഗ്രീസിന്തു നടക്കുന്നു.

പാപ്പാ:—കൊച്ചുമെമ്മ,

കാമഃ—എന്തു?

പാപ്പാ:—അല്ലോ, ഒരു വിവരം പറയേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.

കാമഃ—നിന്നോട് പറഞ്ഞിട്ടില്ലെ എക്കാന്തമായിരിക്കു
ണ്ണോ കഴുതെ, കടന്നവരുത്തെന്നു.

പാപ്പാ:—നല്ലവാക്കുകൾ പറയേണ്ട നാവിൽനിന്നും
പിന്നെയും കഴുതയും കൂടക്കുന്ന ചാട്ടന്നല്ലോ.
കൊച്ചുമെമ്മ, നന്മ പാപ്പാൻ പറയാം. അതു മദ്ദമു
വേഷമല്ല കൊച്ചുമയ്ക്കു ചേരുന്നതു്. ഈ വേഷം
പണ്ണേ അഭിട്ടിരുന്നുകുഞ്ഞിപോ? എന്തു സുവമായി
ണ്ണു. ഒരു സൗഖ്യമില്ലായിരുന്നു.

കാമഃ—സപയം ദോന്നണമെതാക്കേ.

പാപ്പാഃ— ഇനിനിന്തോനീട്ടുന്താ കൊച്ചുമാഫലം? എല്ലാ മൻസ്രാജമിഞ്ഞുന്ന കൊച്ചുമാ; നന്നകിൽ പട്ടിണിയാ വുക, അജുക്കിൽ മഹാശാരിയാവുക, അബലുക്കിൽ വിവാഹം ചെയ്യാശാ അച്ചനോ അമ്മയോ അയി ഷ്ടോവുക അധികവും ഇന്നത്തെ സന്ധാസിവേഷത്തി നടക്കിയിൽ അജ്ഞിനെ ഒരു കാരണം കാശാം കൊച്ചുമാ.

കാമഃ— നി എന്താണ വിസ്തിപ്പം പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു ലഭിച്ച ആവശ്യിക്കുന്നതു്. എന്തു സന്ധാസത്തി നു് അമാനിവി കാരണാജാളാഃനംതന്നെയില്ല. നിന്ന കരിത്തുകൂട്ടുടെ?

പാപ്പാഃ— എന്നാലീ ചുക്കവെള്ളംകൊണ്ടു് ആ ഇ റിംഗുലക്സ യോനം ദഹിച്ചപോവുകയില്ല കൊച്ചുമാ; കാഞ്ഞം വിക്രാം കളിയും വേണ്ടാം. ഇതാ ആ പാതുവിൽക്കു സാദു് എത്രനേരമായി പുരത്തുവന്ന നില്ലുന്നു. എന്തോ പറയാണണ്ണപോച്ചു!

കാമഃ— പറഞ്ഞില്ല നി, ആവക നായ്ക്കൊള്ളാം ഇവിടെ കടന്ന വരുത്തന്നു് മോറ്റിന്നന്ന നാവുകൊണ്ടു് അമു പറയാൻ നിനക്കാവുകയിട്ടുക്കിൽ ഉഡയാവുന്ന വരെ മോറ നോക്കിക്കൊള്ളാം. ഇല്ലുക്കിൽ തോൻ തന്നെ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. പത്രവിൽക്കു ഉലക്ക തുല!

പാപ്പാഃ— ഭേദം! അജ്ഞിനെവരുടെ. കാഞ്ഞങ്ങളു്! ഇപ്പോൾ വഴിക്കു വഴി കാഞ്ഞങ്ങൾ അടുക്കായിട്ടു് വരുന്നുണ്ടാം. (ഇപ്പോൾവന്ന പുരത്താക്കിയേക്കണം) പോതിവന്നിട്ടു്, ഇതാ കൊച്ചുമാ അയാൾ പോയി. ഒരുംതു് (കെടുക്കുന്നു).

കാമഃ:—(എഴുത്തു നോക്കി വിട്ട്) ഒത്തരയി സ്ഥലംമാറി വന്നിട്ടുള്ള ദയവേദ്യാഹസ്മാന താൻ സജ്ജവികാശം തയ്യാറാക്കണമെന്നും! എവിടെ അവാൻ! എന്നെപ്പറ്റി നൊയും പിന്നെ ഇം വലിച്ചുംക്കുന്ന നരകത്തിക്കണക്കി ലേക്കും! ചുറുപാടുന്നെന്നും ഈ വാടിപ്പോഴിയാറായ പുവിന്നെൻ്റെ രാഖേ ഇരാളം കിഴക്കുക്കണ്ണമാർ കടിച്ചു ചുവാച്ചു ത്രപ്പിനും. ഘുഞ്ഞെൻ്റെ മാംസം കടിച്ചതിനു തിന്നു; കാട്ടുകാമമെച്ചുനായ്ക്കു ചുറുപാടുന്നെന്നു വീണ്ടും പാപ്പിളിച്ചു കാട്ടുന്നു. എന്നിക്കവേണ്ടാ. ഓ സജാ—(പാടുന്നു) എനിക്കു വേണ്ടാ. നീഡിന്ത്യാജാളം വികുതങ്ങളുമാരു ഭ്രതകാലരംഭങ്ങൾ എന്നു പേടി പ്രേപ്പിത്തുന്നും! താൻ എക്കാക്കിനിയാണും. നിംഗാനിന്തി മിനിയുടെ നിലവായിൽക്കിടന്നുള്ള എന്നും നിലവിലും ചും പ്രതിശ്രദ്ധുമില്ല എന്നെന്നു വിന്നും കമ്പികൾ, മുരക്കി മുരക്കി മാ, അതാ പൊട്ടിത്തറിച്ചു! നേര പാടിനോക്കട്ട. വേണ്ടാ. അപ്പത്രും! എടാ!— നീ ശാജു?—എടാ, പോലീസുകാരാ, നീശാജോ അവാന സഹായിക്കാൻ! അങ്ങും! അവബന്നാൽ ചുവാമാണെന്നു, വിട്ടുജ്ഞിവന്നു. എണ്ണു പററിയതു മാത്രമല്ല തിരിയും കരിത്തരു കരിത്തരു ചുകരതു ചുകരതു— മാ, ശ്രൂ തിരി കത്തിച്ചു എണ്ണുതന്നു ആതിന്നെൻ്റെ മീരെ വിന്നുതു കെട്ടപോയി! മാ, മാ—(പൊട്ടി ചീരി)

പാപ്പു:—അങ്ങും കൊച്ചുമേ, കൊച്ചുമു ഇങ്ങിനായോ? അങ്ങും!

കാമ:—മാ! മാ! മാ! (പൊട്ടിച്ചിരി) ഇങ്ങിനെയായി (പാടുന്നു) എടാ, നിന്നെ താൻ കൊന്നിരിക്കണും. അതുകൊണ്ടു നീ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. താൻ ജീവിച്ചി

രിശനു. അതുകൊണ്ട് തൊൻ എരനു കൊന്നിറി ക്കുന്നു. കേട്ടോ. (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു് അകത്തേക്കു് റാടി) (പൊലീസുകാർ കൊലയാളിയേയുംകൊണ്ട് വയന്നതു കണ്ടിട്ടു്)

ചാലു: - അയ്യുാ, തൊന്ത്രേ! ഈ തന്ത്രാക്കയാണോ?—
അയ്യുാ, ഇല്ലോ, ഇല്ലോ, തൊന്ത്രേ (ബാട്ടിനു) (അക്ക്
ത്തുനിന്നും ഉന്മാദിനി വരുന്നു.)

കാമ: — ധലോ, മിസ്സർ കമോൾ. പൂരിസു്—മിസു് കാമ!
മിസു് (ചിരി) പാട്ടു, നേരു. (ചിരി) അയ്യുാ, ആ
പണം. പണം. നീ കൂളിക്കാണോ. ഫേട്ടു കാണു
സ്ഥാവിഷ; ആ ചാലു—വേണ്ടാ വിസ്തീ—നീ നേരു—നേരു
പാട്ടു—ഹാ! നല്ല ക്കുമം. അതുകൊണ്ട് തൊന്തനായ
പൊട്ടുത്താട്ടു. (രക്തംകൊണ്ട് പൊട്ടുത്താട്ടു)
(കുറയുന്നു.)

(വിലങ്ങുവയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

കാമാ: — (കംബിക്കണ്ടിട്ടു്) നല്ല പേൻ! നോന്തും, അതു
തന്തു. പൂരിസു്. തൊന്തനായ കത്തെഴുത്തെട്ട്. നമ്മു
ക്കുല്ലാവക്കും പാടാം. (ചിരി)

(ക ക ന്ത ന്ത)

മുഹൂർ പതിനാലു്

[കാമാക്ഷി ഗ്രഹത്തിൽ ഒഴിവെത്തണ്ടായിരുന്ന ചിത്രം
ആദിവാസി എഴുവിപ്പിടന്നു.]

കാമാ:— എൻ്റെ കഴിത്തേപോലു ദിവസങ്ങൾ എന്ന തു
രിച്ചുന്നോക്കി ദേഹപൂഢത്തുറുന്നു. എന്തിനാണെങ്കിനെ? തു
രിനിലാറും കളിക്കാറുമല്ല, ശീയം ഘുക്കയുമാണു്
ഇന്നാത്തെ എൻ്റെ അന്തരീക്ഷം മുഴുന്നതു്. എൻ്റെ
ജീവിതാന്ത്രക്കി എന്നിക്കിനു് എൻ്റെ ശത്രുവായിത്തീ
നിന്നിരിക്കുന്നു. എന്നിക്കാലേമല്ല. അത്യപാനമല്ല. കിം
കത്തവ്യതാരുമായ — അതാണു്. ഇരുപ്പാദൈനികരാ
ഡോച്ച! — എൻ്റെ കർമ്മപരിപാടികൾ എന്ന തി
രാച്ചിക്കൈവാധാം. പക്ഷേ, ഞാനതു നിശ്ചയലംനി
നാബകാളുള്ളക്കുല്ല. എന്നിക്കുമ്പോൾ ഏതയും.
ഞാൻ തോട്ടുകയുല്ല. ജയരാജനെ സംബന്ധിച്ചു്,
എന്നിക്കുമ്പോയിതന്ന പ്രതീക്ഷകളും വിഫലങ്ങ
ഉണ്ടി. അവന്നെന്നതുക്കൊണ്ടു് ഇവിടെ കാട്ടിക്കു
ട്ടിയതു്? അയാൾ അതു പോയപോകിൽ എന്നെന്ന
ക്കൈയോ നടന്നിട്ടാക്കാവും. അതുതോളും അയാൾ
സപ്രയം വിസ്തീരിക്കപ്പെട്ടുവരായിരിക്കുന്നു. അട്ടത്തു്
ഇങ്ങനൊട്ടു് അതു് കടന്നാവരാം. പൊപ്പു് പാപ്പു്,
(പാപ്പുന്ന വരുന്ന)

പാപ്പു്:— എന്തു കൊച്ചുമ്മാം,

കാമാ:— ഈ യതിവേഷവും മറ്റൊ എന്ന രക്ഷിക്കാമനു
ഭോന്നന്നില്ല കാരാക്കാൻമാറ്റുക്കുന്ന ക്രൂരപിരാഹി
യുടെ പ്രചണ്യതാണ്യവമാണു് ചുററിലും ഞാൻ
ഡാക്കുന്നതു്. എന്താണു് ഇന്നി വേണ്ടതനു് ഒരു
പ്രാടിയുംകിട്ടുന്നില്ല.

പാപ്പു്:— ഇങ്ങനെന്ന പാപത്താൽ പാപ്പുനെന്തുചെയ്യും കൊ
ച്ചുമ്മാം. ഇന്നതുവേണ്ടമെന്നു പറഞ്ഞാമെന്നി.

കാമാ:—നിങ്ങൾ ഇന്ന് അപത്രംവട്ടത്തിൽ ഇങ്ങിനെ നന്നാം അനേപഷിക്കാതെ ഇങ്ങനുകളിയുന്നവരില്ലോ.

പാപ്പ:—എന്തു “അനേപഷിക്കാനാ കൊച്ചുമ്മാ, “അപത്രം വയംകാലമെന്തുമേ അമാവാസ്യാതെ” — എന്ന കേട്ടിട്ടി സ്വീ. ഉലക്കപോലെ ഉറപ്പായിരിക്കണമെന്നേ. വയസ്സു നാലു സഹിക്കരണാ

കാമാ:—അതു ജീവരാജൻ എന്നിലെന്നയാണോ വയക്ക എന്ന നിശ്ചയമില്ല. നീരിയാൽ കാൽപ്പം ചെയ്യുന്നും. എത്ര യുംവേഗംതനിൽ ചൊല്ലിസിൽ അടിവുകൊടുക്കണും. വല്ല അവിവേകത്തിനും അതു ഭ്രാന്തൻ തുനിന്തനുവാനും ചൊല്ലിസും അവജന എത്തിക്കണും; തകക്കണും. പാപ്പാ, നി കഴഞ്ഞുടി ചുന്നയായിട്ടുനില്ലോ. ചുവർച്ചുക്കായിട്ടുനില്ലോ നീയല്ലോതെ എന്നിക്കാരാണോ? ഒരു ചിത്രപ്രസ്താവന്തരാണോ?

പാപ്പ:— ഒരു ചിത്രപ്രസ്താവന്തരാണോ.

കാമാ:—അതെതാക്കെ വയസ്താം. നീരന്നറ ചുന്നയോന്നാണും രട്ടം പെണ്ണിഷം!

പാപ്പ:—എന്നാലിതാ പാപ്പൻ പറയാം. ഒരു പോലും സുംവേണ്ണാ കൊച്ചുമ്മേ ഇവിടെ. ഇന്ന് പാപ്പന്റെ ഫ്രൈഡ്. അവന്നിങ്ങുവരുമോ? — എന്നാലെബാനും കാണണമല്ലോ, അതു വരവും. ഇന്തി നേന്തുടി പറയാം പാപ്പൻ. ഒരുപക്ഷേ അധികാരിക്കുവന്നാൽ ഒരു കുടുക്കമൺകിക്കും വിട്ടുകൊടുക്കാതും കൊച്ചുമ്മും എന്തിക്കണും. പോയി തയാരായിരിക്കണും കൊച്ചുമ്മും, അകത്തും. തൊന്തരംഭിവിടെ പുറത്തും.

(കാമ അകത്തുപോകുന്ന.)

കാമ:— പ്രേമായിരിക്കണും. പാപ്പാ നീനുകൊണ്ടും മുസണ്ടാ. തൊന്തരംഭിവിടും പുറത്തും; കാമാക്കി.

പാപ്പ:—അതുമാ! അതു നീഡിയപ്പേ.

(സുത്രത്തിൽ ജയിൽവിമുക്തനായ ഇയരാജൻ കോപാ കുംതനായി വരുന്നതു കണ്ടിട്ടു് പാപ്പൻ, അങ്ങോ എന്ന പേടിച്ചേണ്ടിനു്)

ജയഃ—എവിടെ! എവിടെ നീ. നീഞ്ഞേരു രക്തം ആ നീവരക്തംകൊണ്ടപൂര്വത എന്നേരു ദാഹം ശമിക്ക തില്ല. എടി, എടി, ഭോജലക്ഷ്മി, എവിടെ നീ. നീഞ്ഞേരു കഴുത്താറക്കണമെന്നിക്കു്. നീഞ്ഞേരു കടലെ ടത്തു മാലച്ചുടണാമന്നിക്കു്. എന്നേരു എഡയരക്തം ഇംഗ്വിപ്പുതയുന്നു. അംഗാക്ഷവും എന്നേരു ആളുയം ബന്ധുനു! എവിടെവന്നു നോക്കിപ്പോകുന്നു.) ഹങ്ങോ! എന്നേരു ജീ വിതം ചെട്ടിത്തിരതിയവർ! രക്തചരിവാഹത്തി നേരു അമദദ്ദുന്നും താളമാക്കിയ ബീഡിസന്ത്കകി! വികാരകിഷ്ഠി! ആ നത്തനത്തിലെ പാഞ്ചലാതങ്ങൾ എന്നേരു എഡയരംഗത്തെ പൊട്ടിത്തറിപ്പിക്കേണ്ടി. മിചാരഗംഗവത്തിനേരു ഗ്രിഗിവരത്തിൽനിന്നും വികാരപാരാവാരത്തിനേരു അംഗാധയതയിലേക്കു തോന്നു എത്രക്ഷണം എറിയപ്പെട്ടു! ഒരു ചലനച്ചിത്രത്തിര ദ്രീലയിലെന്നപോലെ ആ ക്ഷണിക്കുക്കൂട്ടു തോന്നു കാണുന്നു! ഹങ്ങോ! എന്നേരു എഡയസ്സുനു! — ഗ്രാമത്തി, തോന്നു നീഞ്ഞേരു എഡയം പൊട്ടിച്ചേരിഞ്ഞു കളഞ്ഞു! ഹായു്, പോയി, പോയി! അതിനി വരിക തില്ല. അച്ചുന്നു! എന്നേരു അച്ചുന്നു! — ഈ നീകു സ്ഥാനം, നീചൻ, തുതാളിനു, തുച്ചണിനു! നീജ്ഞങ്ങണം അനിഭായണം അവിടുത്തെ എഡയം പൊട്ടിച്ചുകൊന്നു! അതെ തോന്നു അവിടുത്തെ എഡയം പൊട്ടിച്ചുകൊന്നു. കൊന്നു. (കരഞ്ഞു) മകൻ അച്ചുനേനക്കൊന്നു! അതിനേരു പ്രത്യാലാതത്തെ തോന്നു സ്പാദതംചെ തും. ഹങ്ങോ, മുയയുംവിത്തമില്ലാത്ത പരമാപരാധി!

മഹയു, എൻ്റെ അത്മാവു് എന്നോട് വേർപ്പെട്ടുനം.

കാമാ:—(ധൂമ്പദായി കടന്നവന്നു്) നിങ്ങളോട് ഞാൻ പറയുന്നു. നിങ്ങൾ മന്ത്രാദജ്ജുക്ക് ഇവിടന്ന പോകണ്ണോ—പാപ്പു, പാപ്പു, എവിടെ? എവിടെനീ.

ജയ:—ഞാൻ പോകണ്ണാം! അതെ. ഒപ്പാക്കാ—പക്ഷേ അരിനിന്മധ്യു് നീ ഇവിടെനിന്നും പോയേരീതു.

കാമാ:—എന്തു? എൻ്റെ വിട്ടിൽനിന്നു പോകാൻ നിന്ന് കയ്യിക്കാരമോ?

ജയ:—അതെ; നീ നിംബൻ വിട്ടിൽനിന്നപ്പു, ഈ ലോകത്തന്നെന്നതനെ പോകണ്ണാം. പോകേണ്ടതു് അത്വശ്രമംബന്നു്. എനിക്കെള്ളുവരെല്ലാം നിന്നുവേണ്ടി പോയിരിക്കുന്നു. ഇനി നീഡിം ഞാനാനുടി പോകണ്ണാം; പോയേ തീരു.

കാമാ:—അദ്ദേഹ നിങ്ങൾ എന്താൻു് പറയുന്നതു്. നിങ്ങളിൽനിന്നും എനിക്കൊഞ്ചപ്രതീക്ഷയുമില്ല. നിങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നും ദ്രാഘാത്മാതും മതി.

ജയ:—അതേ; ഞാൻ പോകതനെ ചെയ്യും; സംശയമില്ല. അതിനമുഖ്യായി എനിക്ക ചിലതു ചെയ്തീ കേണ്ടതുണ്ട്. നിംബൻ രക്തപാനാസക്തി; ദരിക്കലും മതിവരാത്ര; മാംസഭാദഹം; എത്രയെത്രയുഖാക്കേണ്ട വൈദം കോമരങ്ങളാക്കി, തെരുവും താണ്ണിനുമാക്കി പുറത്തുള്ളിയ ഫോറശക്ഷണിയാണു് നീ. അതു ഗർഭനിയയായ നീക്കുടി പോയണശേഷം ഞാൻ നിയമപ്രകാരം പോകാനുള്ള സ്ഥലത്തു സ്വപ്യം ഫോയിക്കൊള്ളാം.

കാമാ:— അയ്യോ, നിങ്ങൾ എന്തൊന്നിനാണോ “മുതിയന്നതു”? നിങ്ങളുടെ മുഖംകാഴ്ചിട്ടു് എനിക്കു ദയമാകനു. ഒരു വാഴി ഇവിടെന്നു് ഉടനെ പോകണും. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പോലീസ്സിനെ വിളിക്കണംവിശാം.

ജൈ:— ക്രൂഡാക്കണി! വിളിക്കു പോലീസ്സിനെ, ക്കണ തതിൽ വിളിക്കു; കാനാട്ട. നീ ഇനിയും ഇത്തരം ക്രൂഡവണ്ണനകൾ തുടരാൻ പാടില്ല.

(ജൈ റാജൻ കരാറയും കാമാക്കിയുടെ മാവിൽ കത്തി കിരക്കുന്നു. ദീനദോഷനുംതാട്ടുടക്കി അവരും നിലം പതിച്ചുന്നു.)

(ക ട് റ്)

ഭയ്യോ പതിനെല്ലു

[അന്ത്യുള്ളിക്കിലെ ഒരു റാം. ഒരു കട്ടിലിൽ രമേഷൻ കിടക്കുന്നു. വിഷ്ണവേവിവള്ളുഡാഡി ശേഖരി അട്ടത്തി കുഞ്ചി വിള്ളുന്നു; രാമന്തനംഡർ നിന്മിക്കേണ്ടനും നേരി കൊണ്ടു അട്ടത്തുന്നിപ്പുന്നു.]

രമേ: — എന്നാണ്, ഇന്നന്നീക്കു നല്ല സുഖം തോന്നുന്നു. മുന്നുംഡായിയും ക്ഷീണിവും തീരെ വിട്ടമാറിയെന്നു തന്നാധാരം ഉണ്ടിക്കൊള്ളു.

ഗോമ: — വാഗ്മിപോലീസിടന്നോളും രക്തം ഉണ്ടായതിനാശേ പാമേ ക്ഷീണിവും പൂണ്ടിമായി ശമിക്കുകയുള്ളൂ. ഒളം അരുഴത്തിലുള്ള അനവധി മുറിവുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും പ്രധാന രക്തയമനികർക്കു മുറിവു പറവായ്യുംഡാണ് ആ ചത്തിനിടയാകാഞ്ഞതും.

രമേ: — അശതു ദയകരങ്ങളായിരുന്നോ എന്നിക്കു പാറിയ മുറിവുകൾ? എന്നിക്കും നേരംതന്നു തിരിച്ചുറിയാൻഡുമല്ലാത്തയായിപ്പോരു. സാത്പികക്കപ്പോത്തന്നുമായ ജയ രാജൻ സംഹാരങ്ങളേന്നേപ്പാലെ അലവിക്കൊണ്ടും മുറിക്കിൽ പ്രവേശിച്ചുള്ളും എന്നാണ് പിന്നെത്തു പിടിക്കുകയാണും ഒരു തന്മുട്ടാ.

രാമ: — കിടത്തും ആ കൂടായാക്കപ്പുറഞ്ഞതും മനസ്സു പ്രാണിക്കേണ്ട. സാസാരിക്കുന്നുണ്ടും ഡാക്കുൾ പാരഞ്ഞതിനും അതുവേശം മറന്നപോയപോലെ തോന്നുന്നു.

ഗോമ: — ശരിയാണ്. സംസാരമെല്ലാം പിന്നിടക്കാം. മുഖപ്രകാരങ്ങുംകൊണ്ടും അപായശങ്ക നീങ്ങിയാണ്മിനിക്കും കുട്ടതല്ല ശ്രദ്ധിക്കാണും.

രമേ:— എക്കിലും നന്ന ടാറയാൻണ്ടു്. എന്നെന്നു ഉപക ത്താവും മഹാമനസ്സുന്നമായിരുന്ന ജയരാജൻ ഇതുവേ ശത്രുഭിൽ അന്വധതാമിസ്രത്തിൽ ആഗ്രഹിപ്പോയപോ ലെ ആരുഡിത്തിന്റെത്തിൽ തൊന്തു അരീവു വേദിക്കുന്നു. തന്നെന്നുമല്ല, കലിനങ്ങും ധന്തുമായ ഭവതിക്കൈ നിൽ യും ചട്ടട്ടിക്കൊളിക്കുന്നതിനും മറ്റൊപല നിവപ്പുത്തി എർക്കിം അഴക്കുമരത്ത പ്രേരിപ്പിച്ച കാമാക്ഷിയുടെ നിശ്ചംഭവം ബീഭത്സവമായ അതു ഏപ്പശാചികാസ ക്കിയെ ചോദക്കും ചെയ്യുന്നു.

ശ്രോമ:— അവാവര അഞ്ചേരിയും കിററംപരം ശണ്ട കാഞ്ഞമില്ല. കാരോജത്തെയും അനംബവിക്കേണ്ടതു് അനംബവിച്ചേരു മഴിയാറു. സത്തസ്പദാവിയും വിജോകവുമുള്ള അള്ളാ ഗണിലും അഴക്കുമരവും ഒരു ഘൃഷ്ണപന്നല്ലോ?

ജയ:— എത്തുവാൻ എക്കും അരംതുക്കാരെന്നാണോ സ മാറ്റി വിശപ്പിക്കുന്നതു്.

രാമ:— പിന്നെങ്കും ത്രട്ടാവിയല്ലോ. ഈ കിണ്ണാശം കൈല്ലം വീട്ടിൽ ഭന്നിട്ടുകാം ഭന്നാച്ചരണതു കേരംക്കിട്ടു. ദിനം മരക്കുന്നിച്ചു വിഷയമാണോ!

ശ്രോമ:— (പത്രക്കൈ) നാക്കെപാഞ്ചിത്രത്തിലപ്പോഴേതു ദി ‘സഹോദര്’ എത്തവണ അവട്ടംതന്നു് അടേപ മഹിച്ചിത്തിണ്ടു് സഹോദരി എന്നു് ഇംഗ്ലൈം വിളി ക്കുന്നതു്.

രമേ:— എന്താണു് അതിൽ പോഴായ്ക്കൈനു മനസ്സിലു നില്ലു. ഈ നാനാന്തമായ ലോകത്തിൽ, സഹോദരാംമാരിനിനിവിശ്വേഷണ, സാധുജീവനമന്നും, നന്തിൽപ്പരാ അഴിലപ്പണിയുമായി മറ്റൊന്നംതരെ തൊന്തു ആറുമഹിക്കുന്നില്ല.

ഗോമഃ—അരുതേപ്പുറി നമക്ക പിന്നിടാലോചിക്കണം. അ ടത്ത ദിവസം വീച്ചിൽപ്പോകാമെന്നു ഡാക്കുകൾ സൗമതി ത്രിട്ടശ്ശം. എത്തുപറയുന്നു.

രാമഃ—ഈശ്രദ്ധയോ രക്ഷാ ഈരു ദേഹത്തിൽ ശൈനമുണ്ടാക്ക മെന്നു് തൊൻ വിവാഹിച്ചിരുത്താനും. ഇശ്രദ്ധൻ സവിംഗാക്ഷിയാല്ലേ

(ഈ വാദിയാൽ രദ്ദേശനു, ഗോമതിയും വീട്ടിലെ തത്തനു.)

രഘു—പത്രംനോക്കിയിട്ടു് വള്ളരു ദിവസങ്ങളായി വിശേഷവാത്തകരാ വസ്ത്രത്തുമുണ്ടായെന്ന നോക്കണം.

(ഗോമതി പത്രംമെടുത്തുനോക്കിയിട്ടു്, ഇയരാജൻ കുമാക്ഷിയെ വധിച്ചുണ്ടെങ്കം സ്വന്തം പോച്ചിസ്സുണ്ടാക്കിയ ഹാജർായി കുറഞ്ഞമുമതിച്ചു് അറബിന്റെവരിച്ചിട്ടിക്കുന്ന വാത്തു വാക്കിച്ചു ശൈട്ടുന്നു)

രഘു—കഴ്ത്തു! അനവധി സർഗ്ഗംശങ്കളുടെ വിളനിലമായി യന്ന അദ്ദേഹം ഈരു ചെറുപ്പുത്തിൽ, ഈ ഭാന്താളിവു തനിനു പാതുമാക്കിത്തീന്ന് തേരുത്തു് എന്നെന്ന ഏജേം റൂപ്പുമായപേരേലെ ദോന്നാനു.

രാമഃ—എന്നെന്ന കൊള്ളേമാൻ അനും ഇന്നും അറഞക്കരണ ഡ്രാഗ്യൂനായ ഒരു മാതൃകാപുത്രപ്പണായിയെന്നു. എന്നാൽ ആ കലാര്യാശ്വരവാദിക്കുമ്പേജു് പാരാഖ്യഗത്തിലെ തന്ത്രഭാരതത്തുപോയി. മഹാകാഴ്ചാം! പൂപ്പുചുടിത്തറവാ ട്രിലെ അക്കശയസവത്തിന്നെൻ അധിശനായിത്തീരേ ണി ആ തക്കടിക്കം, ദേവമെ! (എന്ന കരണ്ണം)

ഗോമഃ—എപ്പാം മിച്ചു, എപ്പാം മായ, തികഞ്ഞ ഇപ്പോൾ! നശ്ചരമായ ഈ ലോകത്ത്! ആന്നപ്രായം

അടികാര്യവുമായി യാതൊന്നാതന്നോയില്ല. അതു ക
യാണ് —

രദ്ദേ: — എന്തോതാന്നാണ്, ‘അരുകയാൽ’ എന്ന ക്രിക്കറ്റ്
ഗിക്കാം. സപ്രീകാർത്ത്യാഹ്യമോ എന്നു നോക്കുക.
ഒരു തികച്ചിഷ്ടയാഥാളിൽ അടിവാതേരാസ്പർശിപ്പാതരത്രും
സാധ്യജനസ്വന്നിപ്പിച്ചാതരുമായ ഒരു നാളുതിമഴി
വിശാം. അതുണ്ടാണ്.

ഗോമ: — എന്നാരവും നൂലുത്തെന്ന. എന്നാൽ കാച്ചി വിനി
മാവാണാം. മാതാപി ശാക്രാന്തം സ്നേഹമസ്തക
മാ പ്രതിലുഭൂക്കണ്ണാ സഖ്യോദാജജ്ഞൈട സന്തരാവ
ഴുഡാ ലഭിച്ചിപ്പിലും തിങ്ങാ എൻ്റെ ശൈലേഖം
യന്നാറുന്നിയായ മാതുലബൻറ നിഃഖല്പമായ പഠിര
അഭിരിൽ പരിപൂര്ജ്മായി അനുനദിമംഡലകൾനേരചെയ്തി.
കേവാലാ ഒരു ചെറുക്കലിക്കും വിനു എൻ്റെ വിക
സിച്ചതുടങ്ങിയതുമുതൽ അനിവിച്ചനിയമായ, അങ്കേ,
വികാരാഭൂക്കമായ ഒരു പരമാനന്ദാംശ്വി അനാശിനം
എന്നിക്കു അംഗീക്രൂരായിരുന്നുണ്ടാണ്. എന്നാൽ അതു
ക്ഷണിക്കുന്നിരിയാ വിധിവാവപരി സുംബുലം അഭിര
പൂജയിൽത്തീർന്ന എൻ്റെ ദ്വിഡിയുടെ അശായരയാ
ഉല്ലാശ നിത്രണം റാലിച്ചെടുത്തുപെട്ടുകൂനേംചെയ്തി.

രദ്ദേ: — അങ്കേ, അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഭവതി ധന്യധന്യം ശായി
ത്തീർന്ന ചിത്രലക്ഷ്മാളുമായി ഇടപഴക്കി അംഗങ്ങുടെ
കാച്ചിപ്പാടുകൾ നേരിട്ടിപ്പാതിരം എന്നു തൃശ്ശൂരാജ്യം
സഹിക്കണ്ണ വിനമുള്ള സന്നദ്ധതയും സ്വാധതമാക്ക
നാതിരം മാർപ്പണകമായതു് അതു ഭവിധിക്കാണാണ്.

ഗോമ: — നില്ലുണ്ണേ, അതു യാതന്നാന്നുതിച്ചിൽക്കൂടി അവി
ടുനമൊത്തു് സമകരിച്ച കഴിത്തുവരുവുണ്ണു്;
തൈകാലത്തു് പരിത്രക്കതെന്നാവിധിച്ച കൈയ്യ
തന്നെ, ചുപ്പച്ചിത്താവാടിലെ അനന്തമായ വസ്തുവക

കളിട എകാവകാശിയാക്കി ഇം സാധുവിനെ അവ
ബോധിച്ചതും ഇതു പെട്ടുനാൽ അവസ്ഥാവിശ്വാസി
അംഗം മാറ്റംമതി, ഒരു സാധാരണ മരംപ്രശ്നപ്രാഘിം
പ്രാപ്തമാക്കുവത്തിന്റെ മാനദണ്ഡം അളക്കാൻ.

രമേ:—അതേ; സംശയമെന്തു? ജയരാജൻ, കാമാക്ഷി
ഇവയുടെ ജീവിതവെച്ചിത്രങ്ങൾനെന്തും അതി
നും ഗോത്രം തെളിവുകളുണ്ട്?

ഗോമ:—ശ്രീ, കഷ്ണികരും നശപത്രമായ ഭൗതികാവേശ
ഞാഞ്ചിൽനിന്നും തൊൻ നിഛ്റേഷാ നിമ്മക്കയായിരി
ക്കേന്ന രെത്രമികപാരന്ത്രികന്മാവാദംക്കു് ഗോപ്യം
ലെ അഭിക്ഷാര്യമായ ഒരു ജീവിതസ്വരംഗിനെ തൊൻ
സ്പാഹതംചെയ്യുന്നു. ഇനിയുള്ള തീരുമാനിച്ചേഷം ദേഹ
വിമിക്കിലെ പഴയ സഖകാരികർക്കുവേണ്ടി, വൃദ്ധത്രം
പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനായി ആവിട്ടതെത ഹിന്ദാനവ
ന്തിനിയായി പിത്രടക്കവാൻ ഇവർ തീരുമാനിച്ചി
നിക്കേണ.

രാമ:—ഈ എഴുപ്പിയ സേവകരം അതുമുള്ളേഷം അപുകാരം
നാശിക്കാതിര തീരുപ്പുട്ടതിയിരിക്കേണ.

രമേ:—വിളം സന്തോഷം! പ്രിയഞ്ചാദി ഇന നിഃ
ഹിൽ നാം അക്കമ്പ്രിയത്താനാണ് മന്ത്രിക്കേണ
യാശി നമ്മുടെ ദുർപ്പാത്രത എംട്ടു് എന്ന പാടം.

(ശ്രേഷ്ഠതാന്ത്രിക പാടി സ്വിക്കേണ.)

(ക ക സ)

പാല പദ്ധതികൾ

	അ.	സ.
ഉള്ളാനലക്ഷ്മി	വജ്രന്ധുഴ	1 2
മൺവിന	"	0 12
മാനസേശപരി	"	0 6
അമൃതവീഥി	"	0 12
സുധാംഗദ	"	0 15
മയുവമാല	"	0 9
വനയാറ	കെ. വി. ടിഷ്ട	0 5
അരമരയിലെ അനിതലൻ	"	0 9
സാഹിത്യമന്ദഹാസം	"	0 12
അവിട്ടംതിങ്കാർത്തിങ്വിളയാടൽ,,	0	8
രാജം അമ്ഭവാ രാജീവം		
എം. അരുൾ, രാമകൈമൻ	0	6
സുമാതമാല്യം	എം. ബാഖ്യരാവ്	0 12
ബുദ്ധചരിതം ശാന്തിമാർഗ്ഗം	"	0 12
ടി യമ്മസസ്യാചനം	"	0 12
പദ്മമത്തുഷ്ഠ—കെ. ഗോപാലപിള്ള ബി.എ.	0	9
ഭാഷാസ്രംഡ്രോക്ഷാജൻ		
പദ്മവള്ളിൽ ഗോപാലപിള്ള	0	8
പദ്മകിരണാവലി—എ. പരമേപരശാസ്ത്രികൾ	0	12
അനീരാമചരിതം	"	0 9
മവയാളരാമചരിതം		
എം. അരുൾ. വേലപ്പിള്ളശാസ്ത്രി ബി. എ. 0	12	
മാനോജൻ, അനീരാമവിലാസം അസ്സ് ദി ബുക്ക്സിപ്പോ, എകാദ്ദം.		

കാമാപ്പസുകാങ്ങൾ

ആരുശാസ്ത്രം

വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരായ ടാഴഗാർ, വൈസ്,
ഗിയേമാപ്പ്‌സാങ് മുതലായവരുടെ വിത്രുത
ജീഹായ ചില കമ്പകളുടെ തഥ്തുമ.

വില അ 1 സ 8.

ഭാരതീയതക എച്ചർക്കാമ്പകൾ

വിജ്ഞാനപ്രസ്തുതായ അംഗീപതിൽപ്പരം ചെറു
കമ്പകൾ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന ഈ റപ്പസുകൾ വായി
ചൂഡാൻ നബംനവമായി ആനന്ദാനംതി ലഭിക്കു
ന്നതാണ്.

വില അ 1 സ 12.

തെനാലിരാജൻ

ബെറം ഒരു ഭരിതക്കുടംബജനിൽ ജനിച്ച് ബുദ്ധി
ചൊഡ്വേന്നതാൽ രാജവിദ്വാന്മാരുടെ വിജയത്തിൽ
വിജയത്തിലൂളിതന്നായ തെനാലിരാമരാജൻ കമ്പ
വായിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ പിരിച്ച പിരിച്ച തലഹാസ്തി
പ്രസ്തുതം.

വില അ 1.

സംഖ്യാത്മാസാഗ്രഹം അമ്ഭവാ

~~അര്പ്പാതാശാനന്തരാസല്ലാ പഠം~~
പിണ്ഠുവൃദ്ധാജാളുടെപോലും നെഞ്ചലിയിപ്പി
ക്കാംവിധിതിലുള്ള ഫലിതങ്ങൾ, ജീവിതം ശേഖാ
~~ക്കുന്നും~~യിതിരിത്തക്കവിധിയം ജി.പി.തച്ചർ ആസു
~~ത്രിശാഖ~~വയ്യേണ്ടതിനു പറിയ ഉപാദാനങ്ങൾ.

വില നേന്നാംഭാഗം അ 1 സ 12.

രണ്ടാംഭാഗം അ 1 സ 12.

മാനേജർ,

എറിരാമവിലാസം ബുക്കഡിപ്പും,

മുഖ്യാക്കിട്ടും തിരുവനന്തപുരം, ആരമ്പ്പും, എറാനാംകൂർ.

കുട്ടാപുസ്തകങ്ങൾ

ആര്യാജ്ഞരം

വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരായ കാഴ്ചാർ, വൈദാ⁹,
ഗിഡേമാസ്പുസാദ്¹⁰ മുതലായവക്കെട വിശ്രൂത
അള്ളായ ചില കമകളുടെ തജ്ജ്ഞമ.

വില അ 1 സ 8.

ഭാരതീയതട്ട ചെരുകമകൾ

വിജ്ഞാനപ്രാഥണഭായ അൻപതിൽപ്പരം ചെരു
കമകൾ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം വായി
ചൂഡ നവംനവമായി ആനന്ദാനുത്തി ലഭിക്കു
ന്നതാണ്.
വില അ 1 സ 12.

തെനാലിരാമൻ

വെറും ഒരു ദിനക്കുടംബവർത്തിൽ ജനിച്ചു¹¹ ബുദ്ധി
വെവ്വേന്താൽ രാജവിദ്വാഷകപദവിലെത്തി
വിജയഗ്രീലഭാളിതനായ തെനാലിരാമൻറെ കമ
വായിച്ചുത്രടങ്കിയാൽ ചിരിച്ചു ചിരിച്ചു തലതല്ലി
പ്രോക്കം.
വില അ 1.

സല്ലാമാസാഗരം അട്ടമാ

അരതാശാനന്തരസ്ഥാപം
പിണ്ണേഹ്യങ്ങളുടെപോലും നെഞ്ചലിയിപ്പി
ക്കണവിധത്തിലുള്ള ഫലിതങ്ങൾ, ജീവിതം ശ്രോ
ണമായിത്തീരത്തക്കവിധം ജീവിതചെൽ്ലു
തന്നുംചെങ്ഗുംതതിനു പറിയ ഉപദേശങ്ങൾ.

വർല നൊംഭാഗം അ 1 സ 12.

രണ്ടാംഭാഗം അ 1 സ 12.

മാനേജർ,

ഗ്രീഹമവിലാസം ബുക്കുലിപ്പു,

മുഖ്യകൾ:- തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, എറണാകുളം.